100 LAT ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW

Monografia Okręgu Zielonogórskiego

1911 – 2011

1911 – 2011

100 LAT ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW

Monografia Okręgu Zielonogórskiego

Zielona Góra 2011

Zrealizowano przy pomocy finansowej:

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Urzędu Miasta w Zielonej Górze

Fotografie wykorzystane w niniejszej publikacji, jeżeli nie podano inaczej, zostały dostarczone przez artystów.

Korekta:
Agnieszka Kujawa-Bartosik

Projekt graficzny, przygotowanie do druku:
Wacław Serdeczny

ISBN: 978-83-933148-0-5

Wydawca:
Okręg Zielonogórski ZPAP
ul. Stary Rynek 2-3
Zielona Góra
tel. 68 325 36 86
www.zpap.zgora.pl

Zielona Góra 2011

W 2011 roku mija sto lat od chwili, kiedy Leon Kowalski urzeczywistnił ideę stowarzyszenia artystów. Powstał Związek Powszechny Artystów Polskich, przemianowany później na Związek Polskich Artystów Plastyków, pod którą to nazwą istnieje do dziś. Wówczas głównym celem było „popieranie interesów moralnych i materialnych członków stowarzyszenia". Zrodził się z palącej potrzeby samopomocy, z czasem przejął inicjatywę w kwestii artykułowania potrzeb środowiska wobec władz, wspierania i kreowania działań artystycznych, popularyzacji sztuki.

Mimo upływu lat, dziejowych zawieruch, przeobrażeń społecznych, cele, które przyświecały twórcom Związku wówczas, pozostają aktualne i dziś.

W roku jubileuszowym w Okręgach w całej Polsce odbywają się wydarzenia artystyczne pod hasłem 100-lecia ZPAP. Również my uczciliśmy, w marcu tego roku, tę okrągłą rocznicę dużą wystawą w gościnnych salach Muzeum Ziemi Lubuskiej. Obok prezentacji naszych aktualnych dokonań artystycznych przypomnieliśmy twórczość nieżyjących już Koleżanek i Kolegów. Splatając w ten sposób przeszłość z teraźniejszością. Historię z dniem dzisiejszym.

Wystawa jest zjawiskiem efemerycznym. Stąd między innymi impuls, by korzystając z Jubileuszu spisać również historię i dokonania naszego Okręgu. Historię niezwykle bogatą i inspirującą. Przybliżyć jego dziedzictwo nowym pokoleniom twórców, pokazać pewną ciągłość, korzenie środowiska, przypomnieć sylwetki artystów, wydarzenia i miejsca związane z ich działalnością, ale też pokazać jak ważną rolę spełniają artyści w życiu społecznym naszego miasta i regionu.

W pierwszej części przypominamy tekst opublikowany na początku lat 70. z okazji 20-lecia istnienia OZ ZPAP. Eugeniusz Jakubaszek pisze w nim o trudnych początkach życia

artystycznego na Ziemi Lubuskiej tuż po wojnie, o konsolidacji środowiska i rozkwicie życia artystycznego. W części drugiej Leszek Kania kontynuuje opowieść przedstawiając wydarzenia ważne dla środowiska w dekadzie lat siedemdziesiątych, przybliżając również sylwetki niektórych artystów. W stanie wojennym, w roku 1983, ZPAP został rozwiązany. Zniknął z oficjalnej przestrzeni społecznej skazany przez ówczesne władze na niebyt. Nie zniknęli artyści, przetrwała idea i potrzeba stowarzyszenia. Odrodził się w 1989 roku wraz z nową Polską i trwa do dziś. Ten czas, aż po dzień dzisiejszy, opisuje w swoim tekście Igor Myszkiewicz. Całości monografii dopełniają sylwetki artystów zrzeszonych w Okręgu Zielonogórskim ZPAP anno Domini 2011 oraz dwa aneksy.

Niniejsza publikacja nie mogłaby powstać bez życzliwości i wparcia osób i instytucji. Chciałbym w tym miejscu gorąco podziękować panu Eugeniuszowi Jakubaszkowi za zgodę na umieszczenie w niej jego tekstu, dr. Andrzejowi Toczewskiemu dyrektorowi Muzeum Ziemi Lubuskiej za udostępnienie bogatego materiału ikonograficznego z archiwum muzeum i gościnne przyjęcie naszej Jubileuszowej Wystawy oraz złożyć na jego ręce podziękowania dla pracowników muzeum zaangażowanych w te przedsięwzięcia. Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Lubuskiego i Urzędowi Miasta w Zielonej Górze za wsparcie finansowe. Koleżankom i Kolegom za zaangażowanie i pomoc.

Publikacja Monografii jest też symbolicznym zamknięciem pewnego etapu naszej drogi. Niezbędnym, by móc otworzyć się na przyszłość, na wyzwania, przed jakimi stawia nas rzeczywistość. A nie jest to dla nas, jako Stowarzyszenia, czas łatwy, o czym wspomina pod koniec swojego tekstu Igor Myszkiwicz. Ufam jednak, że uda nam się wspólnie pokonać wszelkie trudności, albowiem – jak powiedział Goethe – *Biorąc pod uwagę wszystkie akty tworzenia, odkrywa się jedną elementarną prawdę: gdy się czemuś prawdziwie poświęcamy, wspiera nas opatrzność*.

Prezes Okręgu Zielonogórskiego ZPAP
Wacław Serdeczny

EUGENIUSZ JAKUBASZEK

Lubuskie środowisko artystyczne 1945–1974

Lubuskie środowisko plastyczne, będące dzisiaj* jednym z ciekawszych zjawisk kulturalnych w Polsce, narodziło się w latach bezpośrednio powojennych, w warunkach wprawdzie sprzyjających inicjatywom twórczym, ale ciężkich, bo na gruncie pozbawionym tradycji twórczych, w sytuacji braków kadrowych, materialnych i organizacyjnych.

Pierwsi plastycy, których dzisiaj zasłużenie nazywamy pionierami, przybyli na Ziemię Lubuską jeszcze w maju 1945 roku. Czym się kierowali, osiedlając się na tej ziemi, i kto przybył pierwszy, trudno dzisiaj już dociec. Wiadomo, że w sierpniu 1945 roku mieszkali tu już: Roman Feniuk, Stefan Brunné, Bogdan Hofman, Romuald Kononowicz, Jan Korcz, Alf Kowalski, Wacław Krajewski, Juliusz Majerski, Jan Nowacki, Wiesław Müldner-Nieckowski, Wanda Sokołowska, Ziemowit Szuman, Stefan Słocki i Włodzimierz Trofimow. Niewiele też można powiedzieć o motywach wyboru tej ziemi na swój dom i warsztat twórczy. Jednych zapędził przypadek, innych jak Alfa Kowalskiego, losy wojny. Niektórych znów, jak Jana Korcza, urzekły uroki krajobrazów, czerwień dachów i złoto jesieni.

Z braku na Ziemi Lubuskiej dominującego organizmu miejskiego przybyli rozproszyli się po całym obszarze Środkowego Nadodrza i początkowo nie wytworzyli jednolitej, o określonym obliczu, grupy artystycznej. Największe skupisko, bo złożone aż z sześciu osób, uformowało się w Zielonej Górze, gdzie zamieszkali: Krajewski, Majerski, Müldner-Nieckowski, Nowacki, Słocki i Sokołowska. Druga co do wielkości grupa powstała w Gorzowie Wlkp., gdzie osiedlili się: Feniuk, Kononowicz, Korcz i Szuman. Pozostali zamieszkali w kilku innych miasteczkach, a mianowicie: Brunné w Sulęcinie, Hofman w Świebodzinie, Kowalski w Międzyrzeczu i Trofimow w Lubsku. Organizacyj-

* Tekst opublikowany został po raz pierwszy w katalogu „20 lat Związku Polskich Artystów Plastyków 1954-1974" w 1974 roku. Publikacja obecnie trudno dostępna.

Grupa Zielonogórskich Artystów Plastyków, Zielona Góra, ok. 1948. Od prawej: Wiesław Mülder-Nieckowski, Stefan Słocki, Wanda Sokołowska, Ziemowit Szuman, Jan Nowacki(?), Jan Puszko, Janusz Majerski – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Studium aktu w otwartej pracowni Grupy Zielonogórskich Artystów Plastyków, Teatr Miejski w Zielonej Górze, 1948. Pierwszy od lewej: Wiesław Mülder-Nieckowski. Stojący w środku: Stefan Słocki – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej.

nie, począwszy od wiosny 1946 roku, działali w ramach poznańskiego oddziału ZPAP, skąd zwłaszcza w początkowym okresie, otrzymywali dosyć wszechstronną pomoc.

Mimo dużych trudności, wynikających przede wszystkim z ciężkiej sytuacji powojennej, plastycy niemal nazajutrz po osiedleniu się przystąpili do rozkładania sztalug, organizowania ekspozycji i zdobywania odbiorcy. Pierwsza wystawa została otwarta w listopadzie w 1945 r. w salach ekspozycyjnych Muzeum w Gorzowie. Złożyły się na nią prace miejscowej grupki, z wyraźną dominantą prac Ziemowita Szumana. Wystawa ta według relacji naocznych świadków cieszyła się dużym powodzeniem i po części spełniła rolę imprezy patriotycznej. Jak wynika z pierwszych zapisków muzealnych odwiedziło ją „niemal pół miasta". Wkrótce potem, najpierw sporadycznie, później natomiast coraz częściej, podobne wystawy zaczęto organizować w Zielonej Górze oraz w innych miastach, w których mieszkali i tworzyli plastycy.

Latem 1946 roku z inicjatywy plastyków zamieszkałych w Zielonej Górze, a przede wszystkim Wiesława Müldnera-Nieckowskiego i Stefana Słockiego, nawiązany został trwały kontakt z plastykami zamieszkałymi w Gorzowie Wlkp., a następnie opracowany program wspólnego działania, realizowany konsekwentnie aż do jesieni 1950 roku. Wynikiem tego porozumienia było podjęcie zorganizowanej działalności ekspozycyjnej na terenie całego obszaru Ziemi Lubuskiej, a przede wszystkim rozpoczęcie starań o zorganizowanie pierwszej wystawy plastyki lubuskiej. W międzyczasie środowisko doświadczyło stanu zadowolenia i stanu rozczarowania. Każde większe i mniejsze wydarzenie kulturalne zdobywało szeroki rozgłos i przynosiło twórcom wiele satysfakcji. Było społeczne zapotrzebowanie na sztukę i była przychylna atmosfera dla twórców. Niestety, obok tego były również trudności, wynikające z ówczesnej, ciężkiej, sytuacji gospodarczej, które ograniczały możliwości twórcze

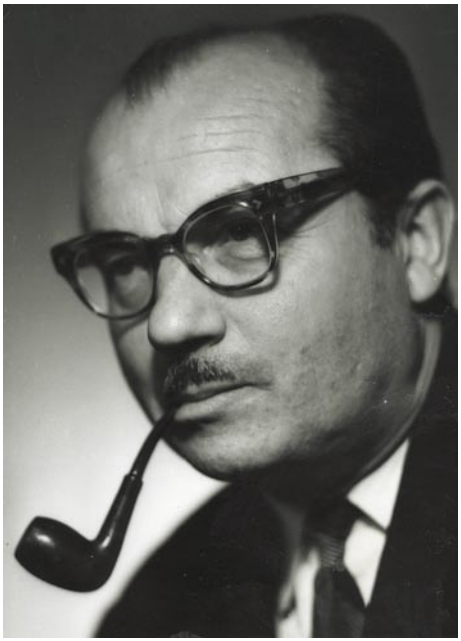
Wiesław Müldner-Nieckowski – ZAUŁEK ZIELONOGÓRSKI I – olej, tektura | 70,5 x 49 cm | 1948 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

tego niewielkiego jeszcze środowiska i, co za tym idzie, ujemne wpływały na kontakt społeczeństwa z dziełem sztuki. Dzieło sztuki, na które istniało zapotrzebowanie, nie było dla plastyków źródłem dochodu.

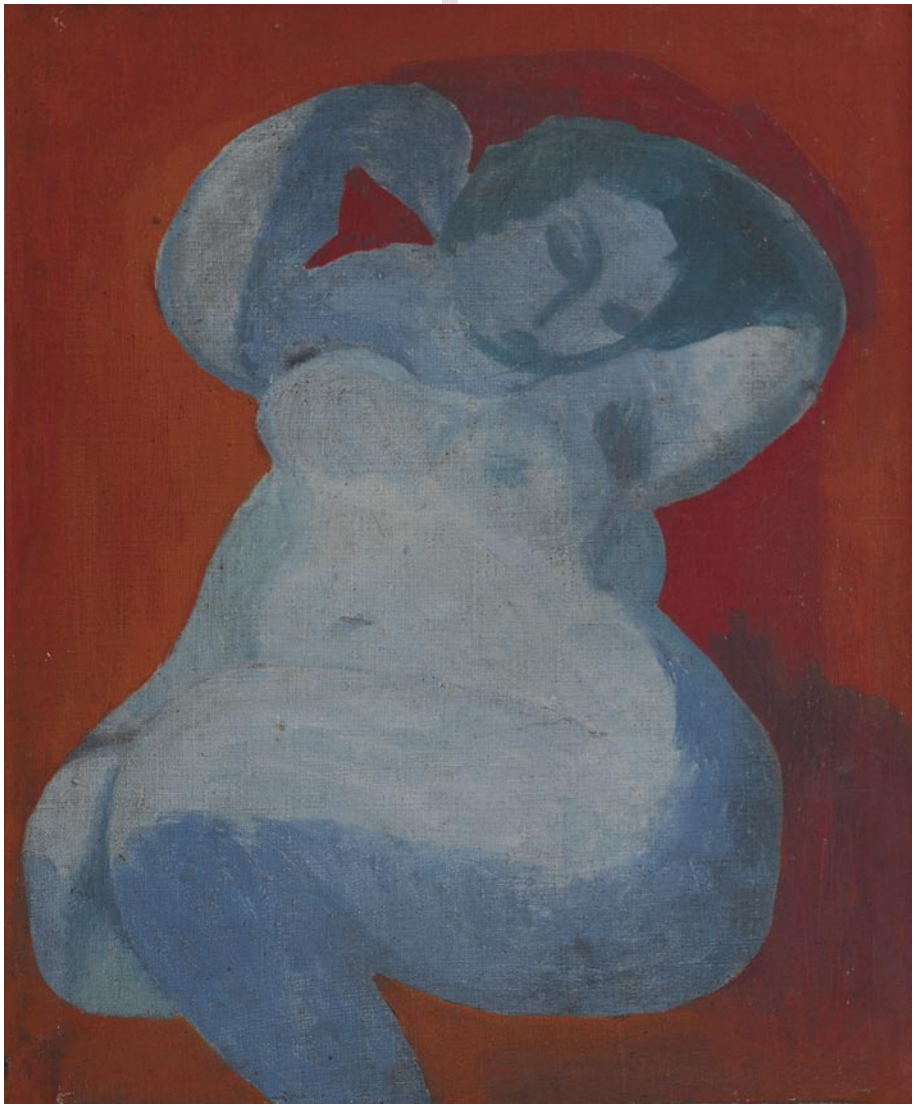
Na przeszkodzie temu z jednej strony stało poważne zubożenie społeczeństwa, z drugiej znów brak jeszcze zorganizowanego mecenatu państwowego. Brak również innych możliwości zarobkowania, opartych o posiadane umiejętności, zmuszał artystów do poszukiwania pracy w administracji, w szkolnictwie albo w produkcji. Spośród dwunastu plastyków osiedlonych na Ziemi Lubuskiej tylko Korcz utrzymał się z pracy twórczej i zachował dumną niezależność. Juliusz Majerski pełnił obowiązki kierownika Referatu Kultury w Starostwie Powiatowym w Zielonej Górze, Wiesław Müldner-Nieckowski w tym samym starostwie pełnił obowiązki kierownika Wydziału Przemysłu i Handlu, Alf Kowalski i Ziemowit Szuman pracowali w muzealnictwie. Pozostali byli zatrudnieni w szkolnictwie i produkcji, a nawet w rzemiośle. Sytuacja ta, pozytywnie świadcząca o społecznym zaangażowaniu twórców w dzieło odbudowy kraju, miała również ujemną stronę. Jej treścią był przede wszystkim brak czasu na pracę twórczą. W połowie 1947 roku zaistniała taka sytuacja, w której plastycy mogli tworzyć prawie wyłącznie w dniach wolnych od pracy zarobkowej, a więc w niedzielę i święta. Ten stan rzeczy rozproszył ich siły, absorbował czas, sprawiał, że proces powstawania dzieła został poważnie wydłużony, a obfitość dorobku znacznie zmniejszona. Mimo tego ówczesne kroniki kulturalne nie odnotowały sytuacji, w której zaistniałyby zjawiska załamań lub rezygnacji z pracy twórczej. Przeciwnie nawet, plastycy zrzeszeni w ZPAP zainteresowali pracą twórczą plastyków amatorów, roztoczyli nad nimi prawdziwie koleżeńską opiekę i zaprosili ich do udziału w wystawach wspólnie organizowanych. Na bazie tej właśnie współpracy, w grudniu 1947 roku, otwarto w salach Muzeum w Gorzowie Wlkp., pierwszą wystawą plastyki lubuskiej,

Ignacy Bieniek – OŚRODEK SZKOLENIA ŻEGLARSKIEGO W GIŻYCKU – olej, płótno | 74 x 100,5 | 1953 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Stefan Słocki (1913-1990) – z archiwum OZ ZPAP.

Stefan Brunné – AKT – olej, płótno | 50 x 41 cm | ok.1960 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

która zapoczątkowała zorganizowaną działalność ekspozycyjną na Ziemi Lubuskiej. Udział wzięło w niej 9 plastyków zrzeszonych w ZPAP oraz 10 amatorów. Wystawie tej patronował komitet społeczny, na którego czele stał wicewojewoda poznański Florian Kroenke, co było poważnym wyróżnieniem dla imprezy i satysfakcją dla organizatorów. Wystawa ta według ówczesnych opinii cieszyła się dużym powodzeniem i skupiła na sobie uwagę ponad 12 tysięcy osób. Jej poziom nie był wprawdzie najwyższy, jednakże nie było to wówczas najistotniejsze. Po raz pierwszy pokazano społeczeństwu ponad 160 prac, po raz pierwszy podjęto też publiczną dyskusję nad treścią dzieła sztuki oraz społecznym posłannictwem artysty. Jak wnosić można z treści sprawozdań muzealnych szczególne uznanie zyskały sobie prace Romana Feniuka, Alfa Kowalskiego, Wiesława Müldnera-Nieckowskiego, Stefana Słockiego, Wandy Sokołowskiej, Ziemowita Szumana, a także Włodzimierza Korsaka znanego w Polsce myśliwego i pisarza. Pierwsza wystawa przyniosła niewątpliwie sukces. Fakt ten zmobilizował siły jej twórców i zachęcił do organizowania następnych. W czerwcu 1948 roku, kosztem, ogromnego trudu, otwarto drugą z kolei wystawę, tym razem w salach Teatru Miejskiego w Zielonej Górze. I tutaj, podobnie jak w Gorzowie Wlkp., obok plastyków zrzeszonych w ZPAP udział wzięli również plastycy amatorzy. Organi-

zatorzy zaprezentowali 128 prac, z dziedziny grafiki, malarstwa i rzeźby, w tym 32 prace autorstwa plastyków niezrzeszonych. Poziom tej wystawy uznano za wyższy od pierwszej, na co złożył się zarówno kunszt artystyczny prac, jak i sposób ich pokazania. Wystawę odwiedziło ponad 8 tysięcy osób, w tym wielu robotników z zakładów przemysłowych Zielonej Góry, Nowej Soli i Sulechowa.

Trzecia wystawa plastyki lubuskiej otwarta została w grudniu 1948 roku w Gorzowie Wlkp. i swoim charakterem zasadniczo nie odbiegła od dwu poprzednich.

Intensyfikacja działalności ekspozycyjnej zrodziła potrzebę zmiany dotychczasowych form działalności organizacyjnej. Praca w izolacji, początkowo plonująca pozytywnymi efektami, na dłuższą metę okazała się wyjaławiająca i niemożliwa do kontynuowania, zaistniała konieczność dyskusji, wymiany poglądów i doświadczeń artystycznych. W Gorzowie Wlkp. grupa plastyków skupiła się wokół osoby Ziemowita Szumana, który objął w tym czasie stanowisko kustosza Muzeum, i wspólnie z nimi przekształcił je w żywy ośrodek działalności plastycznej.

W Zielonej Górze powołano do życia „Grupę Zielonogórskich Artystów Plastyków", która po uzyskaniu odpowiedniego lokalu w gmachu teatru rozwinęła szeroką działalność artystyczną i popularyzatorską. Grupa ta zbierając się w czwartki każdego tygodnia

Stefan Słocki – MOTYW ZIELONEJ GÓRY – olej, płótno | 72,5 x 95,5 cm | 1952 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

i zapraszając na swoje spotkania przedstawicieli ówczesnego świata nauki i kultury, dała początek instytucji słynnych już dzisiaj „czwartków lubuskich". „Spotkania te – jak wspomina to dzisiaj Müldner-Nieckowski – dawały nam możliwość kontaktowania się z tzw. wielkim światem. Pozwalały nam na kontynuowanie pracy nad sobą, łączyły nas wewnętrznie i zaszczepiały w nas entuzjazm twórczy". Grupa ta pracowała aktywnie aż do połowy 1950 roku, po czym z przyczyn nader złożonych, obniżyła swe loty i wiosną 1951

Jan Korcz – WIDOK Z OKNA DOMU BRATA – olej, płótno | 53 x 57 cm | ok 1956 – własność prywatna. Fot. Tomasz Daiksler.

roku praktycznie przestała istnieć. Działalność obydwu grup była jednak wysoce pozytywna, z jednej strony zapoczątkowała w sposób pionierski budowę na obszarze Środkowego Nadodrza polskich środowisk twórczych, z drugiej znów, wychodząc naprzeciw ówczesnym przemianom społecznym, po raz pierwszy na wyzwolonych ziemiach zbliżyła sztukę do człowieka i uczyniła z niej istotny problem kulturalny.

Rok 1949 przyniósł szereg ważkich wydarzeń politycznych. Państwo poddało rewizji swój dotychczasowy stosunek do twórców. Nałożyło na nich obowiązek podjęcia tematu o znaczeniu ideowo-politycznym i wychowawczym. W większych środowiskach artystycznych nastąpiła konsolidacja twórców, w mniejszych, wbrew oczekiwaniom, pojawiło się poczucie bierności, które niebawem przerodziło się w stagnację i rozbicie ledwie zawiązanej więzi. W okresie, w którym w kraju rodzi się kierunek realizmu socjalistycznego, w nowopowstałym województwie zielonogórskim następuje zjawisko regresu artystycznego. Niektórzy spośród pionierów opuszczają Zieloną Górę i Gorzów, udając się do Lublina, Poznania, Szczecina i Warszawy. IV Wystawa Plastyki Lubuskiej otwarta w maju 1951 roku pod auspicjami nowych władz wojewódzkich kończy zarazem pierwszy etap rozwoju środowiska i przekazuje go w ręce historii. Odtąd, mimo istnienia obiektywnie sprzyjających okoliczności dla rozwoju środowisk twórczych, środowisko plastyków de facto przestaje istnieć.

Lata 1951-1952 potwierdzają ten stan rzeczy i pogłębiają zaistniałą sytuację. Nowopowstałe województwo zielonogórskie staje się widownią odwrotu sztuki i coraz szerszej ekspansji szmiry. Wszelka zorganizowana działalność ekspozycyjna zamiera i zagad-

nienie kultury plastycznej staje się pojęciem może nie tyle obcym, co po prostu obojętnym. Nie jest też podejmowane w większych dyskusjach publicznych i pomijane w prasie codziennej.

Zmiany na lepsze przyniósł dopiero rok 1953. Wiązało się to z polityką Ministerstwa Kultury i Sztuki, które podjęło zorganizowaną działalność, zmierzającą do zasiedlenia ziem odzyskanych absolwentami wyższych uczelni artystycznych. Wiosną 1953 roku przybył do Zielonej Góry Klem Felchnerowski, absolwent Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, który obok działalności czysto urzędowej (został Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków), podjął szeroką działalność artystyczną, dając tym samym początek drugiemu etapowi rozwoju środowiska. W kilka miesięcy później przyjeżdżają do Zielonej Góry kolejni młodzi artyści plastycy, a wśród nich absolwenci Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie – Ignacy Bieniek, Halina Byszewska, Kazimierz Rojowski, Adam Stańkowski, Marian Szpakowski i Remigiusz Zaborowski oraz absolwenci Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie Ryszard Lech i Witold Nowicki. W latach 1954-1955 osiedlają się w Zielonej Górze: Adam Falkiewicz, Krystyna Sznajder, Zygmunt Waldman i Alojza Zacharska.

Tak się rozpoczął okres odrodzenia. A był to okres szczególnie ciężki. Młode wo-

Alf Kowalski – akwarela | 1948 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

jewództwo zaoferowało pionierom miejsca w społeczeństwie, nie było jednak w stanie zaproponować im mieszkań, pracowni, salonu ekspozycyjnego, ani też żadnej innej pomocy. Udzielone im na pół roku stypendia wyczerpały się szybko i dalej należało już liczyć wyłącznie na siebie. Niestety, nie było jeszcze pracowni Sztuk Plastycznych, brakowało też zleceń od przedsiębiorstw i instytucji na prace o charakterze twórczym. W tych warunkach należało być silnym i nieustępli-

Witold Nowicki – LUBUSKA WYTWÓRNIA WIN – olej, płótno | 49 x 64 cm | ok.1955 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

wym. Surowe warunki bytu i brak możliwości szybkiego dorobienia się załamały wielu spośród przybyłych. Część pionierskiego rzutu nie zniosła nowych warunków bytu i powróciła do macierzystych ośrodków, często do własnych i ciepłych pieleszy domowych. Najodważniejsi nie ulegli jednak. Pozostali podjęli walkę - walkę o dach nad głową, o chleb, walkę o sztukę. Jedni ulokowali się w mieście, inni znów udali się na wieś – najliczniej do Cigacic: stąd bowiem jest najokazalszy widok na Odrę oraz najbardziej interesujący pejzaż. Problemy pracy, jak przypadło na ludzi twórczych, rozwiązali indywidualnie. Jedni podjęli pracę w urzędach, drudzy znów zatrudnieni zostali przy różnych przedsięwzięciach sezonowych, najczęściej zgoła nie plastycznych. Początkowo zadowoliło ich to, co posiadali. Później opracowali program działania, wysunęli postulaty pod adresem władz, napełnili skostniały ośrodek gwarem i nadzieją.

W dniu 18 lutego 1954 roku, na zebraniu środowiskowym, które z braku odpowiedniego lokalu odbyło się w pomieszczeniach Wydziału Kultury PWRN, zgłoszono wnioski pod adresem Zarządu Głównego ZPAP, które dla przyszłości środowiska miały się okazać niezwykle owocne. W tydzień później grupa stypendystów kieruje swojego przedstawiciela do Zarządu Głównego, który w ich imieniu stawia postulat powołania w Zielonej Górze Delegatury ZPAP Okręgu Poznańskiego. Postulat ten, choć słuszny z punktu widzenia odradzającego się środowiska, nie spotkał się z aprobatą przedstawicieli Zarządu Głównego ZPAP. Wreszcie po prawie trzymiesięcznych dyskusjach ustosunkowano się do niego pozytywnie i w dniu 28 maja 1954 roku powołano w Zielonej Górze Delegaturę ZPAP Okręgu Poznańskiego. Fakt ten, bez precedensu dla dotychczasowej historii środowiska, ostatecznie pieczętuje już problem jego rozwo-

ju i nadaje mu osobowość prawną. Władze pierwszego Zarządu konstytuują się w następującym składzie: prezesurę powierzono Klemowi Felchnerowskiemu, wiceprezesem został Ziemowit Szuman, funkcję sekretarza powierzono Kazimierzowi Rojowskiemu. W rok później ubywa z tego składu Ziemowit Szuman, który przenosi się do Szczecina, na jego miejsce dokooptowany zostaje Marian Szpakowski. W tym składzie Zarząd pracować będzie przez szereg lat, wznosząc podstawy przyszłego lubuskiego Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków.

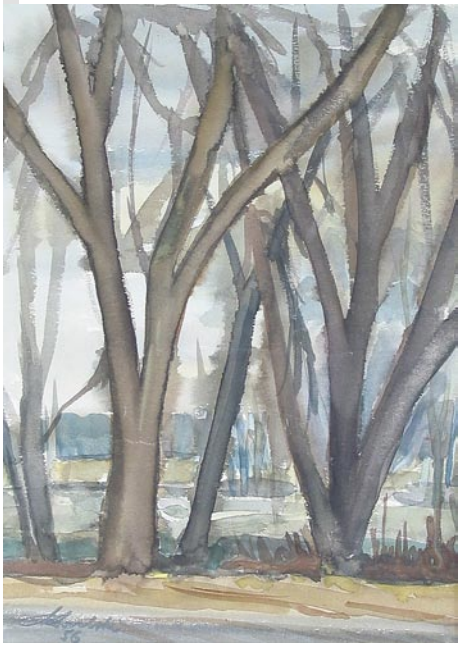
W międzyczasie dojrzała sytuacja do wznowienia, po blisko trzyletniej przerwie, zorganizowanej działalności ekspozycyjnej. Wysiłkiem całego środowiska otwarta zostaje w dniu 15 kwietnia 1954 roku w salach Muzeum przy ul. Szkolnej (obecnie Lisowskiego) wystawa prac, którą w zasadzie można by nazwać V Wystawą Plastyki Lubuskiej. Wystawie tej nadaje się jednak charakter roboczy i traktuje się ją nie jako prezentację osiągnięć, lecz jako sondę skierowaną do odbiorcy i najszerzej rozumianej opinii społecznej. Kończy się ona połowicznym sukcesem, ponieważ nie budząc szerszych reperkusji społecznych, staje się jednocześnie drogowskazem działania na okres najbliższych lat.

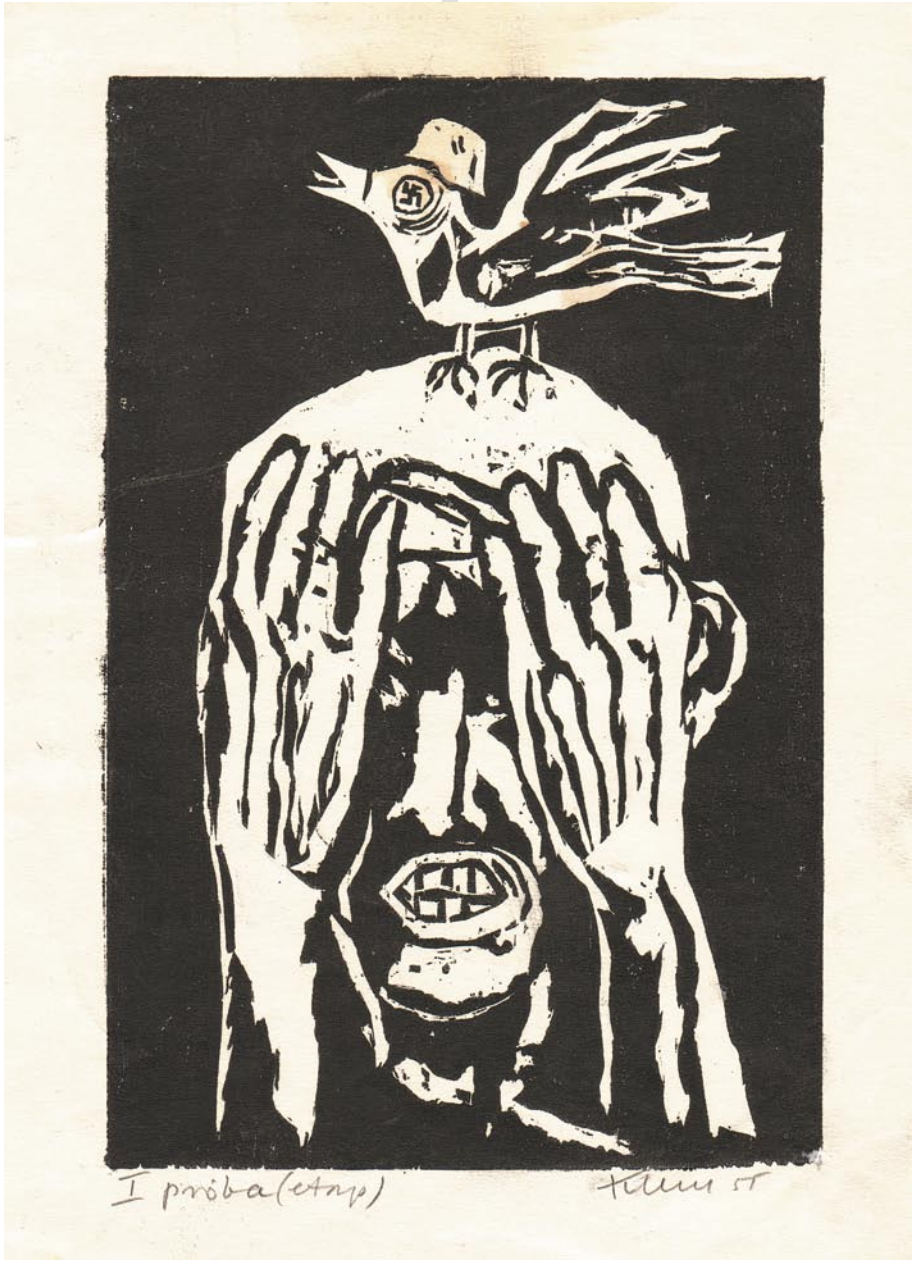
Wiesław Müldner-Nieckowski – STEFAN CZARNIECKI – medal (awers) – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Druga z kolei wystawa odbywa się w lipcu tegoż jeszcze roku i poświęcona zostaje X-leciu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Gromadzi 12 autorów i ponad 50 tytułów różnych prac. Na jej otwarcie przybyło 12 autorów i 2 (dosłownie dwóch) sympatyków. Początek został jednak zrobiony.

W miarę upływu czasu plastycy osobiście angażują się w dzieło popularyzacji sztuki, stopniowo angażują w to również prasę, radio, a także osiedloną w Zielonej Górze grupę inteligencji humanistycznej. Powoli, ale skutecznie zaczęli zdobywać zwolenników. W rok później, w związku z pamiętną wystawą X-lecia, Irena Kubicka napisze: „Bolesne to było dla plastyków, że na otwarcie ich wystawy przybyły tylko 3 osoby, mimo, że rozesłano 120 zaproszeń. Plastycy odczuli to tym bardziej, że wystawa mieściła się w bezpośredniej bliskości sali teatralnej - licznie wszak odwiedzanej przez społeczeństwo". (Gazeta Zielonogórska nr 252 z dnia 22-23. X.1955 roku).

Alf Kowalski – akwarela | 1956 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

W 1955 roku na łamach „Gazety Zielonogórskiej" pojawia się szereg publikacji, dotyczących spraw plastyki oraz warunków bytowych twórców. Chłodny dotychczas stosunek społeczeństwa do garstki młodych artystów przeobraża się w uczucie pełne życzliwości i ciepła. Plastycy, obok aktorów i dziennikarzy, zaczynają określać kulturalną temperaturę miasta, a z czasem na równi z nimi stają się jego splendorem. Z inicjatywy miejscowych środowisk twórczych, a także plastyków, wydana zostaje w 1955 roku jednodniówka literacko-społeczna p.t. „Ziemia Lubuska", później przy solidarnym współdziałaniu tych samych sił przekształcona najpierw w miesięcznik literacko-społeczny, potem w dwutygodnik o nazwie „Nadodrze". Ilustrują ją całkowicie plastycy zamieszkali w Zielonej Górze i w okolicy.

Wcześniej jeszcze, bo już w 1954 roku, Klem Felchnerowski wykonuje ilustracje dla pierwszej książki Władysława Korcza p.t. „Tradycje polskości na Ziemi Lubuskiej". W połowie 1955 roku powstają również pierwsze ogniska plastyczne, nad którymi opiekę obejmują plastycy. Bieniek i Rojowski organizują i prowadzą ogniska plastyczne w Nowej Soli, Wschowie i w Żarach, Korcz w Gorzowie Wlkp., Kowalski w Międzyrzeczu, Nowicki i Szpakowski w Zielonej Górze. Instytucja ta z biegiem czasu rozro-

sła się i objęła swoim zasięgiem niemalże całe województwo. Z jej kręgów wyrastają duże indywidualności, kończą studia wyższe i zasilają swoim talentem wiele znanych ośrodków w kraju. Dzisiaj ogniska plastyczne posiadają już pełne prawa obywatelskie, posiadają także własne metody pracy, a co za tym idzie – niemałe zasługi w dziele upowszechnienia kultury plastycznej. Współdziałali z nimi, bądź też nadal współdziałają jeszcze, tacy znani artyści jak Kazimierz Rojowski, Hanna Krzewska-Lis, Henryk Lis, Zygmunt Pranga, Mieczysław Rzeszewski, Jan Skowroński, Alojza Zacharska, Giotto Dymitrow i wielu innych.

W początkach 1956 roku następuje poprawa w zakresie pracy. Plastycy wkraczają w dziedzinę sztuki użytkowej i powoli, ale skutecznie, zmieniają oblicza miast, osiedli, zakładów pracy, a także lokali użyteczności publicznej i sklepów. Rojowski, Bieniek i Stańkowski wykonują projekt kolorystyki dla pierwszej w Polsce elektrowni wodnej w Dychowie. W tym samym czasie Klem Felchnerowski przebudowuje wnętrze kina „Nysa" w Zielonej Górze. Wkrótce później Felchnerowski, Nowicki i Roszak podejmują się opracowania kolorystyki dla zabytkowych kamieniczek w Bytomiu Odrzańskim. Lata 1957-1958 przyniosły już pełne uznanie społeczne dla funkcji plastyka, co pozwoliło osiedlonym tu artystom na wkroczenie szerokim frontem we wszystkie dziedziny życia społecznego. W pracach artystyczno-użytkowych, na które pojawia się duże zapotrzebowanie, wyróżniają się tacy artyści jak Mieczysław Rzeszewski, zamieszkały w Gorzowie Wlkp., Witold Nowicki, Kazimierz Rojowski, później Ryszard Czyżewski, Krzysztof Serafin, Edmund Wieczorek zamieszkały w Nowej Soli, Andrzej Stefanowski i inni. Spośród rzeźbiarzy dużą aktywność przejawiają Leszek Krzyszowski i Tadeusz Dobosz, a w połowie lat sześćdziesiątych również Józef Sarnowski.

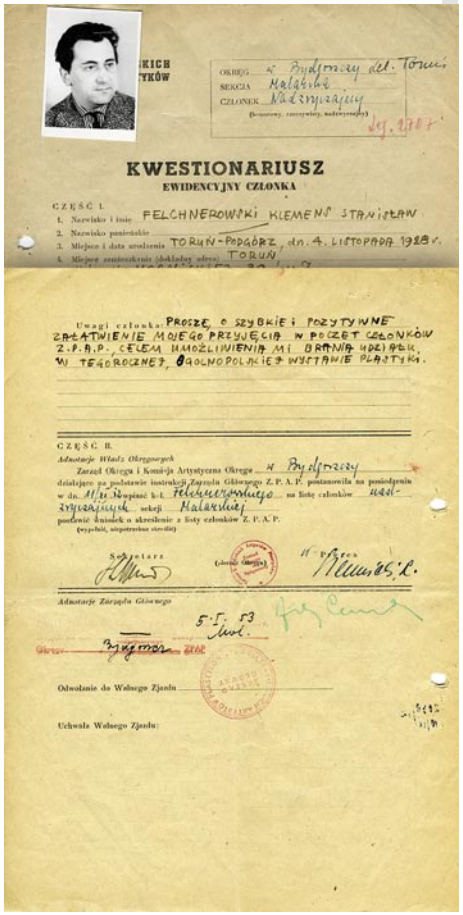
W lutym 1956 roku na zebraniu członków ZPAP zapada ważka decyzja. Plastycy postanawiają nasilić działalność ekspozycyjną i objąć nią nie tylko miasta takie jak Zielona Góra czy Gorzów Wlkp., ale również wszystkie miasta powiatowe, miasteczka oraz niektóre większe wsie. Jesienią tegoż jeszcze roku obrazy docierają do Babimostu, Gubina, Międzyrzecza, Nowej Soli, Sulęcina, Wschowy, Żagania i Żar, a także do Lubniewic, Łagowa i Słońska. W ten sposób społeczeństwo peryferyjnego województwa zapoznaje się z prawdziwą twórczością artystyczną i z jej twórcami.

Równocześnie, najpierw Felchnerowski, a potem Nowicki i piszący te słowa, publikują w „Gazecie Zielonogórskiej" szereg artykułów o sztuce, w których zapoznają odbiorców z tajnikami technik artystycznych, stylów i epok historycznych. Redakcja tej samej Gazety zamieszcza ilustracje Ignace-

Marian Szpakowski – KOMPOZYCJA – 1957 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Na poprzedniej stronie: Klem Felchnerowski – NIGDY WIĘCEJ I – odbitka próbna I, drzeworyt, papier | 22,5 x 17 cm | 1955 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

KWESTIONARIUSZ
EWIDENCYJNY CZŁONKA

CZĘŚĆ I.
1. Nazwisko i imię FELCHNEROWSKI KLEMENS STANISŁAW
2. Nazwisko panieńskie
3. Miejsce i data urodzenia TORUŃ-PODGÓRZ, dn. 4. LISTOPADA 1928 r.
4. Miejsce zamieszkania (dokładny adres) TORUŃ

Uwagi członka PROSZĘ O SZYBKIE I POZYTYWNE ZAŁATWIENIE MOJEGO PRZYJĘCIA W POCZET CZŁONKÓW Z.P.A.P., CELEM UMOŻLIWIENIA MI BRANIA UDZIAŁU W TEGOROCZNEJ, OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWIE PLASTYKI.

CZĘŚĆ II.
Komisja Artystyczna Okręgu w Bydgoszczy
Zarząd Okręgu
działając na podstawie instrukcji Zarządu Głównego Z. P. A. P. postanowiła na posiedzeniu w dn. 11/IX Nowicki k/L Felchnerowskiego na liście członków ucz.-
zwyczajnych sekcji Malarskiej
powzięć uchwałę o skreśleniu z listy członków Z. P. A. P.
(wypadki, uzupełnienie zarzutu)

Sekretarz
Prezes

Zarządu Głównego
5.I.53
Bydgoszcz

Odwołanie do Walnego Zjazdu

Uchwała Walnego Zjazdu:

Kwestionariusz ewidencyjny złożony przez Klema Felchnerowskiego z prośbą o przyjęcie do ZPAP. Bydgoszcz 1953.

go Bieńka, Klema Felchnerowskiego, Witolda Nowickiego, Kazimierza Rojowskiego i Mariana Szpakowskiego.

Wiosną 1957 roku zapoczątkowana zostaje działalność organizacyjna, zmierzająca do wyprowadzenia środowiska na zewnątrz i nawiązania kontaktów z innymi okręgami. Po wystawach w Poznaniu, w których udział bierze całe środowisko, a także po indywidualnych kontaktach z Krakowem i Wrocławiem, dochodzi wreszcie z końcem 1957 roku do ściślejszego porozumienia i współpracy z takimi ośrodkami jak: Bydgoszcz, Kielce, Kraków, Lublin, Warszawa i Wrocław.

W roku 1958 lubuskie środowisko plastyczne zostaje niejako odkryte i staje się przedmiotem szerokiego zainteresowania opinii publicznej. Niektórzy spośród jego przedstawicieli jak Felchnerowski, Nowicki, Rojowski, Szpakowski czy Zacharska wkraczają coraz śmielej do salonów ekspozycyjnych Krakowa, Poznania, Warszawy i Wrocławia, gdzie zyskują pochlebne opinie krytyki oraz ciepłe przyjęcie ze strony odbiorców. Piszą o nich na łamach prasy centralnej Jerzy Cieślikowski, Jerzy Madeyski, Andrzej Osęka, Julian Przyboś, Jerzy Puget i inni. Tu i ówdzie można znaleźć na szpaltach prasy codziennej i tygodniowej pozytywne opinie o rozwoju życia kulturalnego na Ziemi Lubuskiej, co w kraju nie pozostaje bez echa. Informacje te przyciągają do województwa zielonogórskiego coraz to nowy narybek artystyczny, który pozostaje tu, wzmacnia formujące się środowisko i sam staje się współtwórcą nowych jego sukcesów. Z końcem 1957 roku, mimo ciągłej jeszcze niestabilności, lubuskie środowisko plastyczne przekracza 20 osób. Wzmacnia to jego pozycje w społeczeństwie, a jednocześnie zwiększa możliwości oddziaływania na nie. Wzrost ilości członków środowiska sprawia jednocześnie, że wzrastają też jego potrzeby, które dają o sobie znać niemal natychmiast. Przydzielony w 1955 roku prowizoryczny salonik przy ul. Kościelnej 11 nie jest już w stanie rozwiązać narastających potrzeb i zachodzi konieczność jego zmiany na większy. Niestety, przez dłuższy czas nie było to możliwe, ponieważ miasto nie dysponowało żadnym lokalem mogącym spełnić warunki salonu ekspozycyjnego. W połowie 1957 roku zaistniała możliwość otrzymania odpowiedniego lokalu przy ul. Żeromskiego 2, o który ubiegały się już dwie inne instytucje, wzajemnie ze sobą konkurujące. Los sprawił, a pomogła mu w tym życzliwość ówczesnego kierownictwa Wydziału Kultury PWRN, że obydwie przegrały na rzecz plastyków. Od tego czasu kronika kulturalna województwa notuje jeszcze bardziej wzmożoną działalność artystyczną, niż w latach poprzednich. Obok salonów o stałym charakterze jak „Wiosna" i „Jesień", obok wystaw indywidualnych i okolicznościowych, organizuje się w Zielonej Górze, a coraz częściej i w Gorzowie, przegląd in-

dywidualnego dorobku wielu wybitnych, twórców z zewnątrz, takich jak: Marian Bogusz, Eugeniusz Geppert, Zbigniew Kotlarczyk, Alfred Lenica, Lucjan Mianowski, Piotr Potworowski, Jan Szancenbach, Mieczysław Wejman i wielu innych. W tym samym czasie czołowi przedstawiciele środowiska udają się za granicę, gdzie z powodzeniem prezentują swą twórczość, uzyskując przy tym szereg wyróżnień, a nawet nagród. W ciągu kilku lat eksponują swój dorobek w Anglii, Belgii, Francji, Holandii, Jugosławii, NRD, w Szwecji i w Związku Radzieckim. Począwszy od 1957 roku wielu z nich udaje się za granicę, przywożąc stamtąd mnóstwo szkiców, koncepcji artystycznych i wiele zapładniających wyobraźnię wrażeń. Byszewska, Falkiewicz i Zacharska odwiedzają Związek Radziecki. Felchnerowski podróżuje po Czechosłowacji i Węgrzech, Nowicki po Afryce oraz po krajach basenu Morza Śródziemnego, Rojowski po Francji i NRD, Roszak, Rzeszewski i Serafin odwiedzają Bułgarię, Szpakowski – Anglię, Francję i NRD. W początkach lat sześćdziesiątych podróże zagraniczne traktowane są już jako obowiązkowe niemal uzupełnienie nabytej wiedzy i podejmują je, często kosztem niewspółmiernie wysokim do materialnych możliwości, pozostali członkowie środowiska. Niektórzy spośród nich, ci przede wszystkim bardziej aktywni i znani z osiągnięć artystycznych, otrzymują stypendia zagraniczne, co umożliwia im konfrontację ich dorobku z najlepszymi osiągnięciami sztuki europejskiej i podniesienie własnej doskonałości twórczej.

Alojza Zacharska – KRAMIK – 50 x 60 cm | 1962 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

W międzyczasie władze miasta, w uznaniu zasług za rozwój życia kulturalnego, przydzielają plastykom 15 mieszkań i 6 nowoczesnych pracowni. Dokonują ponadto wielu interesujących zamówień na prace artystyczne. Poprawia to materialną sytuację plastyków i stabilizuje ich w środowisku.

Odtąd niemal całą energię poświęcą sprawom związanym z budową oraz awansem środowiska.

W 1959 roku Zarząd Główny ZPAP nadaje dotychczasowej Delegaturze prawa Oddziału, a w rok później prawa Okręgu. Tym samym środowisko nabiera charakteru instytucji w pełni już samodzielnej i staje się bardziej jeszcze dynamiczne. Jego stan osobowy powiększa się niemal dwukrotnie. Skutkiem tego zwiększa się również ilość prac, zaostrzają się kryteria selekcji, a co za tym idzie, wzrasta również poziom eksponowanych dzieł. Wystawy stają się coraz bardziej interesujące, pełne i coraz więcej przynoszą satysfakcji ich twórcom. Otwarty w 1959 roku Salon Wiosenny, poświęcony V-leciu ZPAP na Ziemi Lubuskiej, jest już ekspozycją nie tylko bardzo udaną, ale równocześnie i w pełni dojrzałą. Spośród 85 pozycji, zdaniem ówczesnej krytyki, co najmniej 30 można było uznać za bardzo dobre i godne wyróżnienia za ich walory artystyczne. Nie każda wystawa okręgowa organizowana w kraju w tych latach mogła się poszczycić takimi walorami jak właśnie ta – może nie największa pod względem ilościowym, ale dojrzała, przygotowana z dużą kulturą, pełna. Kolejne Salony organizowane w latach następnych utrwaliły dobrą renomę środowiska i powiększyły zasięg jego oddziaływania. Pozwoliło to na opracowanie nowego programu ekspozycyjnego oraz na

zadzierzgnięcie nowych kontaktów międzyśrodowiskowych. W 1960 roku, z inicjatywy Mariana Szpakowskiego, powstała międzyśrodowiskowa grupa „Krąg", która na zasadzie koleżeńskiej wymiany doświadczeń skupiła młodych artystów Krakowa, Poznania, Wrocławia, Zielonej Góry oraz kilku wybijających się twórców polskiego środowiska artystycznego w Londynie. Dzięki temu społeczeństwo Zielonej Góry zapoznane zostało z ciekawym dorobkiem artystycznym młodego pokolenia innych środowisk oraz zyskało możliwość porównania go z osiągnięciami własnego środowiska. W ramach tej grupy zaprezentowali swe prace m. in. Janina Baranowska, Stanisław Frenkiel, Włodzimierz Kunz, Marek Łączyński, Lucjan Mianowski, Stanisław Wojtowicz, Cecylia Wodnicka-Ząbkowska, Stanisław Ząbkowski, Janina Żemojtel, a z miejscowych – Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Kazimierz Rojowski i Marian Szpakowski.

Jan Skowroński – KONIE W BIEGU – olej, płótno | 120 x149 cm | 1965 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Dotychczasowe poczynania środowiska przyniosły mu nie tylko pełny sukces organizacyjny, ale i artystyczny. Skłoniło to jego aktyw do przeanalizowania dotychczasowego stanu rzeczy i postawienia przed sobą nowych wyzwań. Jesienią 1962 roku Prezes Zarządu Okręgu Marian Szpakowski poddaje pod rozwagę zebrania środowiskowego myśl zorganizowania w Zielonej Górze imprezy o charakterze ogólnopolskim. Myśl ta zyskuje pełną aprobatę i dzięki życzliwości władz wojewódzkich wkrótce przyobleka się w realne kształty.

W dniu 5 października 1963 roku, przy współudziale wielu znakomitości świata artystycznego, kulturalnego i naukowego, otwarta została I Ogólnopolska Wystawa Plastyki i Sympozjum „Złotego Grona", która zgromadziła 86 twórców i ponad 200 tytułów prac z dziedziny malarstwa, grafiki i plakatu. Impreza ta stała się wielką ucztą estetyki, a obok tego pierwszą w kraju trybuną

Na poprzedniej stronie: Stefan Słocki – POSTACIE – olej, płyta pilśniowa | 101 x 67,5 cm | 1957 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Plakat I Wystawy Plastyki i Sympozjum „Złotego Grona" – Zielona Góra | 1963 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Marek Szpak.

wymiany poglądów na temat nurtujących środowiska twórcze problemów, związanych z kierunkami rozwoju sztuki współczesnej. Jej pierwszymi laureatami zostali: w dziedzinie malarstwa - Tadeusz Dominik, Juliusz Joniak, Jan Szancenbach, Marian Szpakowski, ponadto wyróżnieni zostali: Tadeusz Brzozowski, Klem Felchnerowski, Hanna Krzetuska, Kazimierz Rojowski, Jerzy Rosołowicz i Janina Żemojtel, w dziedzinie grafiki - Józef Gielniak, Lucjan Mianowski, Mieczysław Wejman, Stanisław Wójtowicz, wyróżnienia otrzymali: Teresa Jakubowska, Henryk Musiałowicz, Barbara Narębska-Dębska, Konrad Strzednicki, Stefan Suberlak i Wojciech Zamecznik, ponadto Hubert Hilscher, Włodzimierz Hora i Zbigniew Kaja. I Ogólnopolska Wystawa Plastyki i Sympozjum „Złotego Grona" zdjęła z nieznanego szerzej środowiska kompleks prowincji i wprowadziła go zasłużenie w zwarty organizm twórczy naszego kraju jako jeden z poważniejszych ośrodków artystycznych Polski zachodniej. W ten sposób lubuskie środowisko plastyczne wkroczyło w kolejny etap swojego rozwoju - w etap stabilizacji i doskonalenia swojego dorobku twórczego.

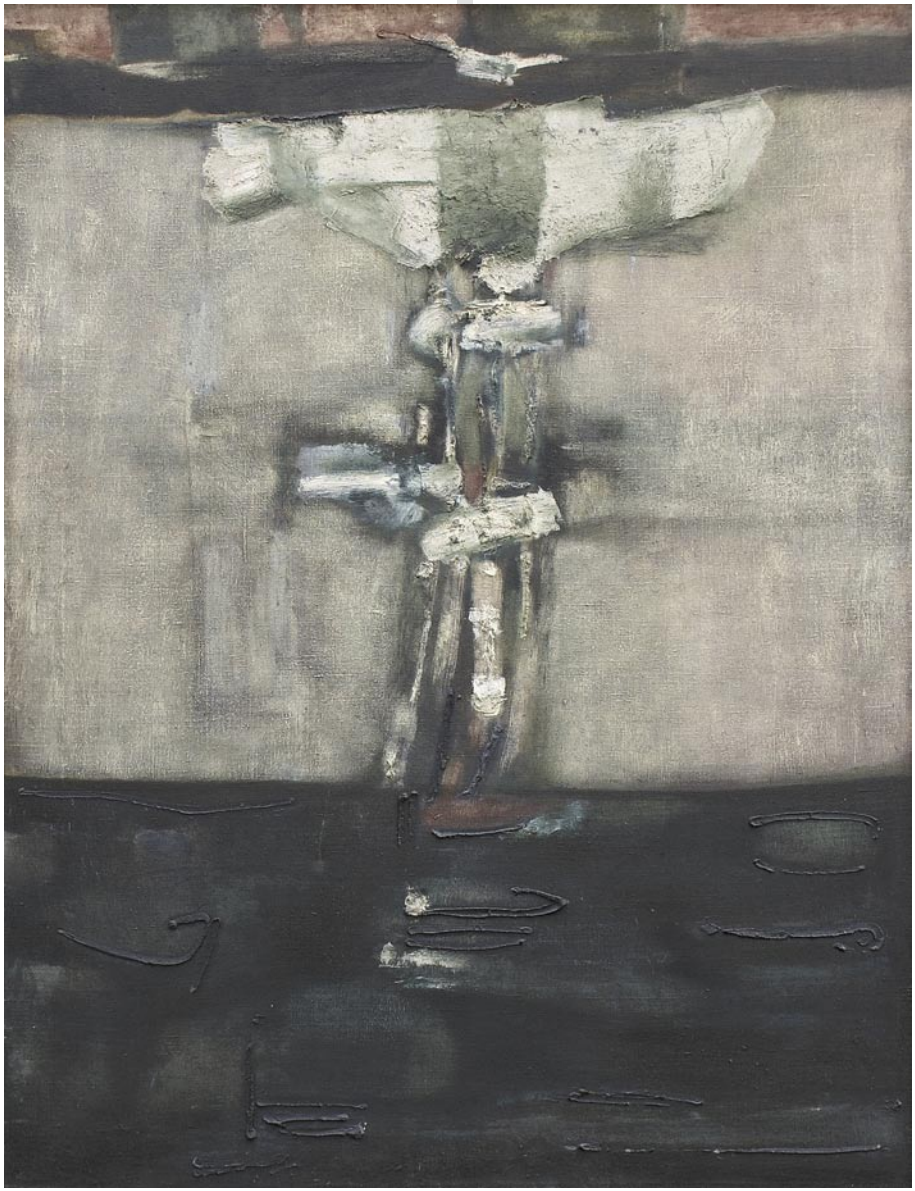
W 1964 roku następuje dalsza aktywizacja życia wewnątrzśrodowiskowego. Plastycy, obok normalnych prac wynikających ze statusu swojego zawodu, przygotowują kolejne imprezy o charakterze jubileuszowym. Po wystawie prac poświęconej XX-leciu PRL przygotowują przegląd swojego dorobku na X-lecie istnienia ZPAP w Zielonej Górze. Równocześnie z tym organizują I Ogólnopolski Konkursu na plakat „Dni Zielonej Góry" i wystawę tego plakatu, która przeobraża się w jedną z ciekawszych imprez kulturalnych w mieście. Wkrótce przystępują do opracowania programu II Wystawy Plastyki i Sympozjum „Złotego Grona", której nadany zostaje charakter międzynarodowy. Druga impreza „Złotego Grona", w przeciwieństwie do pierwszej, którą stworzono trochę na zasadzie entuzjazmu i spontaniczności, powierzona już została dobrze przygotowanemu sztabowi, nad którym przewodnictwo objął prof. dr Juliusz Starzyński, dyrektor Państwowego Instytutu Sztuki PAN w Warszawie. Impreza ta, otwarta w dniu 30

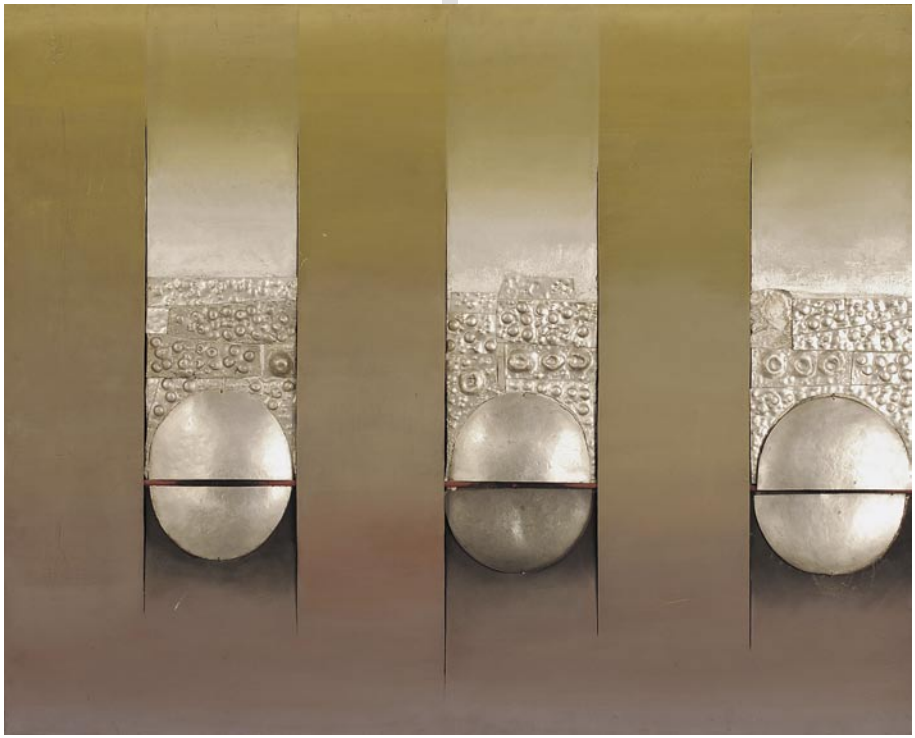
Marian Szpakowski – KOMPOZYCJA 66 – technika mieszana, olej, płyta pilśniowa | 86 x 81 cm | 1963 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

września 1965 roku, zgromadziła 126 plastyków z kraju i 19 z zagranicy, którzy łącznie zaprezentowali ponad 400 prac z dziedziny malarstwa i grafiki. Obok autorów prac wzięło w niej udział wielu wybitnych znawców przedmiotu: historyków i teoretyków sztuki, działaczy społeczno-kulturalnych i publicystów. W czasie dwudniowych obrad sympozjum omówiono po raz pierwszy w sposób rzetelny i głęboki wiele żywotnych problemów dotyczących zarówno rozwoju sztuki współczesnej jak i dwóch, budzących wiele kontrowersji stanowisk: twórcy i odbiorcy. Po raz pierwszy historycy kultury, teoretycy i twórcy podjęli próbę udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące miejsca sztuki w społeczeństwie i w świecie współczesnym, jej roli w życiu narodu i jej przyszłości. W ramach sympozjum wygłoszono pięć referatów i jeden komunikat. Poddano w wątpliwość wiele utartych tez i rzucono niemało zapładniających myśli. Po sympozjum Ewa Garztecka napisze: „Znamiennym i chyba wielce obiecującym objawem było, że z inicjatywą zwołania takiego spotkania wystąpiło środowisko nowe na mapie kulturalnej, środowisko żywe i prężne..." (Trybuna Ludu nr 283 z dnia 13.X.1965 r.).

Działalność artystyczna nie absorbuje środowiska do końca. Wielu spośród jego członków pracuje aktywnie w organizacjach związkowych, politycznych i społecznych, wielu z nich działa w komisjach rad naro-

Adam Falkiewicz – PEJZAŻ APOKALIPTYCZNY – olej, płótno | 100 x 75 cm | 1964 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Witold Cichacz – KOMPOZYCJA 101 – płyta pilśniowa, metal, blacha wytłaczana | 75 x 93 | 1967 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

dowych. Kiedy zachodzi potrzeba wykazują duże poczucie obowiązku społecznego i wiele ofiarności. Znamiennym tego przykładem była ich odpowiedź na apel harcerskiego tygodnika „Na przełaj". Plastycy na apel redakcji tego tygodnika złożyli ponad 50 prac, które przeznaczone zostały na wyposażenie lubuskich Szkół Tysiąclecia Państwa Polskiego. W akcji tej wyróżnili się: Halina Byszewska, Ryszard Czyżewski, Adam Falkiewicz, Klem Felchnerowski, Jan Korcz, Hanna Krzewska-Lis, Henryk Lis, Witold Nowicki, Zygmunt Pranga, Kazimierz Rojowski, Mieczysław Rzeszewski, Józef Roszak, Stefan Słocki, Marian Szpakowski, Edmund Wieczorek i Alojza Zacharska.

Władze województwa wysoko oceniły tę działalność na rzecz rozwoju regionu i jego społeczeństwa. Pionierom działalności artystycznej - Bieńkowi, Felchnerowskiemu, Korczowi, Kowalskiemu, Rojowskiemu i Szpakowskiemu, przyznane zostały wysokie odznaczenia państwowe. Im również, ponadto Rzeszewskiemu i Zacharskiej, przyznano Lubuską Nagrodę Kulturalną. Korcz otrzymał również cenną Nagrodę dwutygodnika społeczno-kulturalnego „Nadodrze".

W 1965 roku utworzone zostaje Biuro Wystaw Artystycznych i oddany równocześnie nowy pawilon ekspozycyjny przy reprezentacyjnej alei Niepodległości. Po II Wystawie Plastyki „Złotego Grona" w pawilonie organizuje się szereg interesujących wystaw indywidualnych, zbiorowych a także problemowych dotyczących rozmaitych zagadnień artystycznych. Równocześnie większość, spośród ponad 40 plastyków osiedlonych w granicach województwa zielonogórskiego otrzymuje nowe mieszkania, a wielu z nich również i pracownie. W ten sposób kończy się okres trudnej pionierskiej walki o byt i zaczyna się okres stabilizacji. Środowisko zrasta

Wystawa PRZSTRZEŃ I WYRAZ – realizacja Tadeusza Dobosza, III Złote Grono | Zielona Góra | 1967 – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Bronisław Bugiel.

IV Wystawa Plastyki i Sympozjum „Złotego Grona" – przemawia Marian Szpakowski, Zielona Góra 1969 – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej.

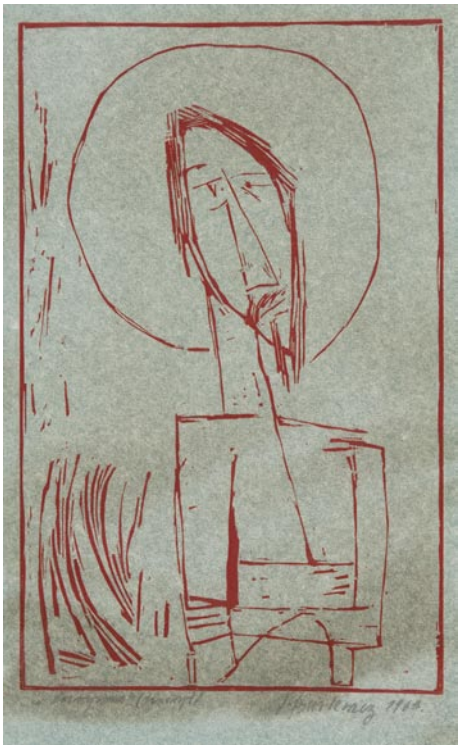
się z ziemią winnic, stając się jej integralną cząstką i jej splendorem.

W drugiej połowie lat sześćdziesiątych do Związku przychodzą nowi ludzie, którzy wkrótce dają się poznać jako aktywni uczestnicy życia artystycznego. Szczególnie powiększa się grupa malarzy, która zasilona zostaje przez młodych i wielce obiecujących ludzi, takich jak Adam Bagiński, Anna Gapińska, Andrzej Gordon, Bolesław Kowalski, Antoni Górnik i Helena Zadrejko. Reprezentują oni cały wachlarz zainteresowań, od abstrakcji organicznej, poprzez symbolizm aż do dobrze rozumianego realizmu. Obok malarzy osiedlają się również w Zielonej Górze, Gorzowie i w innych ośrodkach miejskich młodzi graficy, rzeźbiarze a także plastycy innych specjalności, którzy włączają się w wypracowany nurt życia artystycznego i wspólnie z bardziej doświadczonymi kolegami powiększają dorobek twórczy środowiska. Biorą oni udział w wystawach organizowanych na terenie województwa zielonogórskiego, a także w ogólnopolskich imprezach artystycznych w Białymstoku, Krakowie, Opolu, Orońsku, Sopocie, Szczecinie w Warszawie.

Jesienią 1966 roku, w nawiązaniu do tradycji z lat powojennych, zorganizowany zostaje Ogólnopolski Plener Plastyczny w Łagowie, w którym udział biorą, poza członkami środowiska lubuskiego, zaproszeni artyści z Krakowa, Poznania, Warszawy i Wrocławia, a także krytycy i teoretycy sztuki. Plener ten

Lata 60. Od lewej: Józef Burlewicz, Witold Nowicki, Zygmunt Pranga. – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Józef Burlewicz – CHRYSTUS – linoryt | 1963 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Alojza Zacharska – ŁAGÓW III – 100 x 80 cm | 1968 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

włączony zostaje do imprez „Złotego Grona" i od tej pory organizowany jest regularnie co dwa lata, na przemian z Wystawą i Sympozjum, które organizowane są w latach nieparzystych. Impreza ta wzbogaca dorobek twórczy środowiska i pozwala, w stopniu znacznie wyższym niż dotychczas, na jego popularyzację wśród społeczeństwa.

Po I i II Wystawie Plastyki „Złotego Grona" jesienią 1967 roku organizowana jest trzecia. Wystawa ta, połączona wzorem lat ubiegłych z sympozjum, przekształcona została w jedną z najbardziej interesujących imprez artystycznych w Polsce. Podjęto w jej ramach, obok wystaw noszących charakter tradycyjny jak malarstwo prekursorów polskiej sztuki współczesnej – Leona Chwistka, Władysława Strzemińskiego i Stanisława I. Witkiewicza, również problem na wskroś współczesny jak zagadnienie kształtowania przestrzeni oraz integracji sztuki. III „Złote Grono", zorganizowane pod znamiennym hasłem „Przestrzeń i Wyraz", stało się zaczynem dla szeregu późniejszych inicjatyw artystycznych w kraju, odnotowało się pozytywnie i twórczo zarówno w samym środowisku lubuskim jak i w wielu innych środowiskach posiadających bogatą i długoletnią tradycję twórczą.

W roku 1969 lubuskie środowisko plastyczne po raz pierwszy przekracza 60 osób. Młodzi dostosowują się do już istniejących warunków i kontynuują pracę swoich po-

przedników. Dawny, ale nie zmęczony jeszcze aktyw środowiskowy uzupełniony zostaje o ludzi nowych. W skład Zarządu Okręgu ZPAP wchodzą teraz i wymieniają się tacy ludzie, jak Jan Skowroński, Stanisław Cieśla, Hanna Lange-Szymanek, Józef Burlewicz, Adam Bagiński, Krzysztof Serafin i Mieczysław Rzeszewski. Ale spory personalne, choć w wielu przypadkach mogą wpływać destrukcyjnie na postawę ogółu, w konkretnej sytuacji nie posiadają poważniejszego znaczenia dla pracy środowiska i jego rozwoju. Plastycy kontynuują organizację imprez „Złotego Grona", organizują życie artystyczne w Zielonej Górze i w województwie biorą udział w wystawach organizowanych w kraju i zagranicą. W czerwcu 1973 roku Leszek Krzyszowski zdobywa Złoty Medal na I Międzynarodowym Biennale Medalu Artystycznego im. A. Dantego w Rawennie. Wkrótce później Helena Zadrejko uzyskuje II nagrodę na krajowym konkursie obrazu olejnego w Poznaniu, wielu innych otrzymuje również szereg wartościowych wyróżnień na wystawach w Zielonej Górze i w kraju.

Nie obniża się również temperatura społecznego zaangażowania plastyków. Jesienią 1971 roku okręg zielonogórski uczestniczy w pracach społecznych na rzecz powstającego Muzeum Martyrologii Alianckich Jeńców Wojennych w Żaganiu. W pracach tych, których treścią było

Witold Nowicki – CZAS II – olej, kość, sklejka | 84,5 x 65 cm | 1973 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

urządzenie wystroju wnętrz muzealnych oraz budowa symbolicznej formy przestrzennej, wyróżniają się: Adam Bagiński, Józef Burlewicz, Hilary Gwizdała, Józef Sarnowski, Krzysztof Serafin i Jan Skowroński. Inna znów grupa uczestniczy w 1972 roku w społecznych pracach projektowych na rzecz budowy ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego w Zielonej Górze.

W połowie lat 70-tych XX w. lubuski okręg plastyczny wkroczył w podwójny jubileusz: jubileusz trzydziestolecia Polski Ludowej oraz dwudziestolecia istnienia w Zielonej Górze Związku Polskich Artystów Plastyków. Okoliczność ta niewątpliwie bardziej uroczysta niż robocza, z jednej strony pozwalała na spojrzenie wstecz i przeprowadzenie bilansu prac i osiągnięć, z drugiej znów obligowała to środowisko do dalszych prac, do budowy i realizacji programu, który zadowoliłby coraz szerzej rosnące potrzeby kulturalne rozwijającego się województwa. W bliższej perspektywie program ten ujawniony będzie poprzez organizowanie wystaw środowiskowych. W dalszej natomiast w programie tym znajdą się prawdopodobnie takie problemy jak wzrost ilościowy członków ZPAP, rozbudowa bazy ekspozycyjnej w Zielonej Górze, powołanie do życia filii BWA w Głogowie i Gorzowie oraz budowa w tych miastach odpowiedniej bazy pracownianej i wystawienniczej. Znając dotychczasową ofiarność członków ZPAP, a także mając na względzie przychylność i zrozumienie władz, można z całą pewnością założyć, że wypracowany program dalszego rozwoju środowiska zostanie zrealizowany w pełni.

LESZEK KANIA

Plastyka lubuska w dekadzie lat 70.

Lata 70. stanowią w najnowszych dziejach Polski wydzieloną dekadę, zapoczątkowaną i zakończoną zmianami kolejnych ekip rządzących. Dziesięciolecie to, zwane powszechnie dekadą Edwarda Gierka, uznawane jest za swoistą peerelowską *belle epoque*. Jej wyznacznikami były najpierw wypełnione importowanymi towarami półki, dżinsy z „Peweksu", coca-cola, jeżdżące ulicami polskie fiaty, powstające osiedla, fabryki. Epoka krótkiej i jak się szybko okazało pozornej szczęśliwości, pełna rozbieżności pomiędzy zapewnieniami propagandy, że jesteśmy w czołówce potęg gospodarczych świata, a codziennymi kłopotami związanymi z nabyciem kawałka kiełbasy czy rolki papieru toaletowego. W obszarze kultury artystycznej był to czas skomplikowanych gier środowisk twórczych z władzą. Na szczęście przejawiała ona względną tolerancję wobec współczesnej sztuki. Cenzura ingerowała sporadycznie, jedynie w przypadkach naruszających obowiązującą ideologię. Odbywające się w Zielonej Górze w latach 1963-1981 Ogólnopolskie Wystawy i Sympozja „Złotego Grona" są znakomitą egzemplifikacją tych swobód. U progu lat 70. artyści zrzeszeni w zielonogórskim Okręgu ZPAP tworzyli grupę stosunkowo nieliczną, ale za to aktywną, mającą na swoim koncie sukcesy artystyczne i organizacyjne doceniane w skali kraju. Plastyka należała do wyróżniających się obszarów życia kulturalnego miasta. Dynamiczna zmiana oblicza Zielonej Góry związana z rozwojem przemysłu, handlu, a także rozbudową urbanistyczną, rodziła potrzeby kulturalne i estetyczne w szerokim zakresie. Środowisko plastyczne wyszło niejako naprzeciw tym oczekiwaniom, czynnie włączając się w nurt zachodzących zjawisk. A zaczęło się od wewnętrznych zmian...

Na stronie obok: Marian Szpakowski – KOMPOZYCJA I, z cyklu 65/66 – tempera, płyta pilśniowa | 122 x 111 cm | 1966 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Klem Felchnerowski w pracowni przy ul. Wyspiańskiego 44 | 1977 – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Bronisław Bugiel.

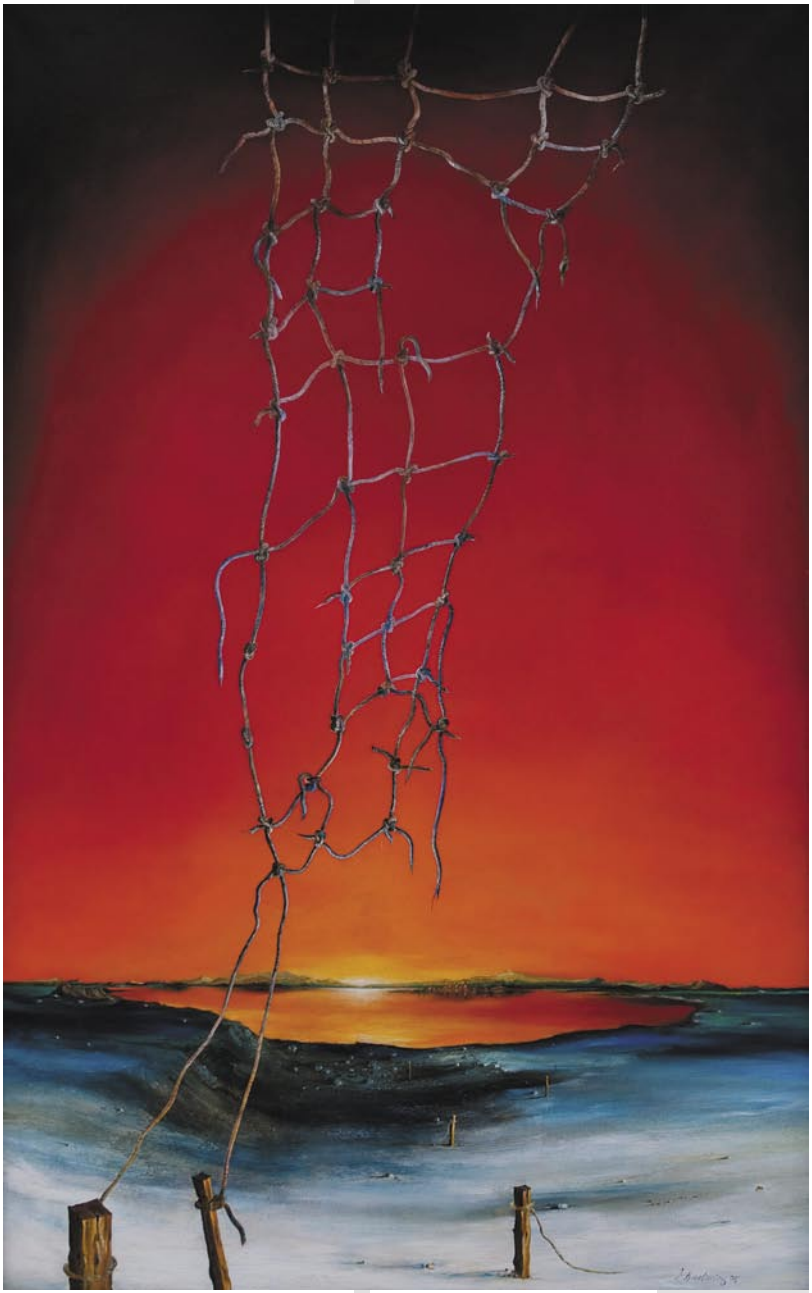
W 1971 roku Marian Szpakowski (1926--1983), dotychczasowy wieloletni prezes Okręgu ZPAP, inicjator i główny organizator imprez „złotogronowych" na skutek personalnych rozgrywek związanych z tzw. „buntem młodych" zrezygnował z pełnionych dotychczas funkcji. Jego nową inicjatywą było powołanie do życia „Galerii 70" która znalazła swoją siedzibę w nowym gmachu Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki „Ruch" przy ulicy Westerplatte. To pierwsza galeria autorska w mieście, funkcjonująca poza strukturami ZPAP. Szpakowski nawiązał ścisłą współpracę z warszawską Galerią Sztuki Współczesnej prowadzoną przez krytyków Marię i Janusza Boguckich. Rolę stałego konsultanta pełnił prof. Aleksander Wojciechowski, kierujący ośrodkiem badań i dokumentacji plastyki współczesnej w Instytucie Sztuki PAN. Ambitny program wystawienniczy galerii zakładał ekspozycje najnowszej plastyki polskiej i obcej tworzonej w różnych środowiskach, reprezentującej zróżnicowane pokolenia twórców i kierunki poszukiwań. Nie ograniczał się do tradycyjnych dyscyplin plastycznych, koncentrując również uwagę na sztuce powiązanej z urbanistyką, architekturą czy produkcją przemysłową. Tej właśnie problematyki dotyczyła wystawa inaugurująca działalność galerii pod hasłem „Forma i kolor w osiedlu". Jerzy Olkiewicz – warszawski krytyk, piewca nowoczesności, wpisując się do księgi pamiątkowej wyraził nadzieję, że *Zielona Góra stanie się jednym z ognisk dyskusji o sztuce, związanej ze współczesnym społeczeństwem, z człowiekiem*. Prezentacje w „Galerii 70" odbywały się nieregularnie do roku 1976. Indywidualnie wystawiali tu m.in. włoski abstrakcjonista Bruno Di Bello, czołowy brytyjski rzeźbiarz Lynn Chadwick, francuski plastyk Alain Charbey, grupa węgierskich twórców Mobil Art 70 z Budapesztu i Paryża. Z Polaków – Jan Berdyszak, Marian Bogusz, Andrzej Gieraga, Konrad Jarodzki, Lech Kunka, Danuta Waberska, Ryszard Winiarski. Ekspozycje połączone były z publicznymi dyskusjami, z udziałem autorów i zaproszonych krytyków sztuki.

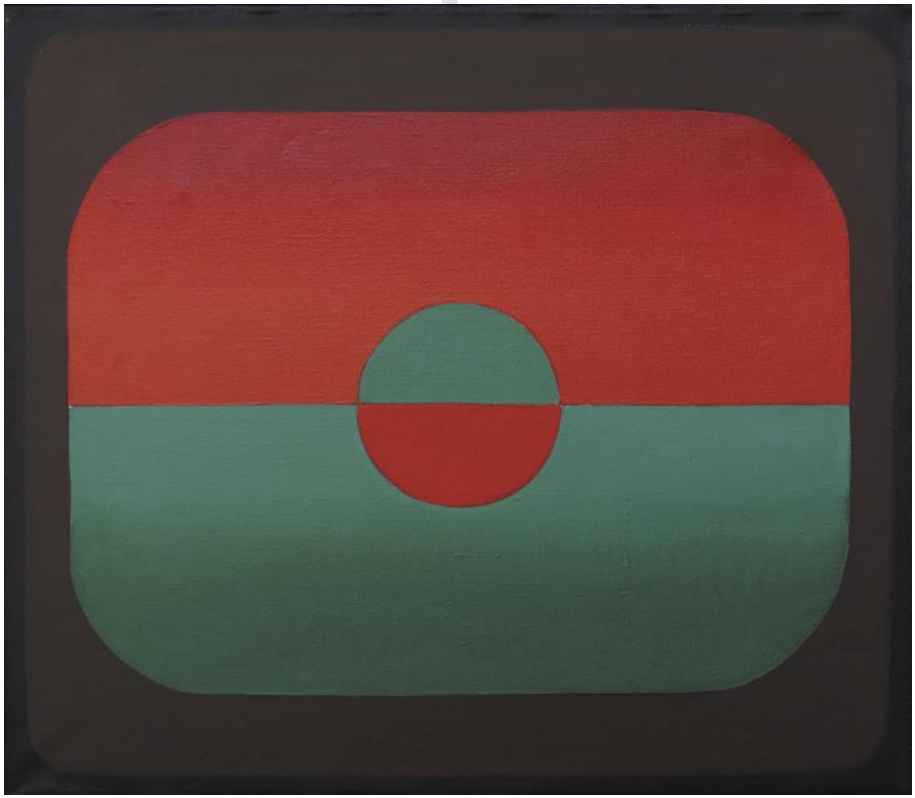
Pod koniec marca 1975 r. odbyła się tutaj ogólnopolska wystawa poplenerowa – Łagów 72 pt. „Ingerencja plastyka w środowisko zurbanizowane". Prezentowane projekty związane były w większości z zagospodarowaniem przestrzennym Łagowa, Zielonej Góry, Sławy Śląskiej, Świebodzina i Głogowa. Marian Szpakowski zaproponował wówczas „uaktywnienie" kilku ulic w obrębie zielonogórskiej starówki. Swoje koncepcje starał się realizować w praktyce, obejmując w 1974 r. posadę plastyka miejskiego. Pragnął, aby centrum wraz z deptakiem było żywą tkanką, pełną małych kawiarni i galerii. Dekada lat 70. była dla niego okresem intensywnej pracy artystycznej. Twórca posługiwał się już wówczas wyłącznie językiem geometrii. Realizował w Anglii i Szwajcarii eksperymen-

Na stronie obok: Józef Burlewicz – WYJŚCIE – olej, płótno | 1975 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

talne grafiki, pokazywane m.in. w 1972 r. na Międzynarodowym Biennale Grafiki w Bradford. W tym samym roku, jako pierwszy i jedyny dotąd artysta lubuski, miał indywidualną wystawę w warszawskiej „Zachęcie". Zaprezentował wówczas znakomity cykl konstruktywistycznych reliefów wykonanych z płyty pilśniowej. Seria została hurtem zamówiona w zakładzie zielonogórskiego stolarza. Fakt ten zbulwersował część miejscowego środowiska plastycznego...

Po Marianie Szpakowskim prezesem Okręgu został wybrany Jan Skowroński – malarz i pedagog w Studium Nauczycielskim. Po jego rezygnacji, pod koniec sierpnia 1973 r. obowiązki przejął dotychczasowy wiceprezes Józef Burlewicz, absolwent krakowskiej ASP, wychowanek prof. Hanny Rudzkiej-Cybisowej. Sprawował tę funkcję przez kolejne trzy kadencje, dając wielokrotnie dowody swoich umiejętności organizatorskich i dyplomatycznych. Dobre kontakty z władzą, dziennikarzami i szefami instytucji kultury tworzyły życzliwą atmosferę wokół zielonogórskiej plastyki. Lata 70. okazały się również ważnym etapem w jego rozwoju twórczym. Zrealizował wówczas najbardziej znane swoje dzieła, funkcjonujące do dziś w świadomości społecznej. Te metaforyczne obrazy wynikały niewątpliwie z bezpośredniej obserwacji spraw i zdarzeń dziejących się dookoła. I co ciekawe, były one w opozycji do obowiązu-

Stefan Słocki – ZACHÓD SŁOŃCA – olej, płótno | 60,5 x 69,5 cm | 1981 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

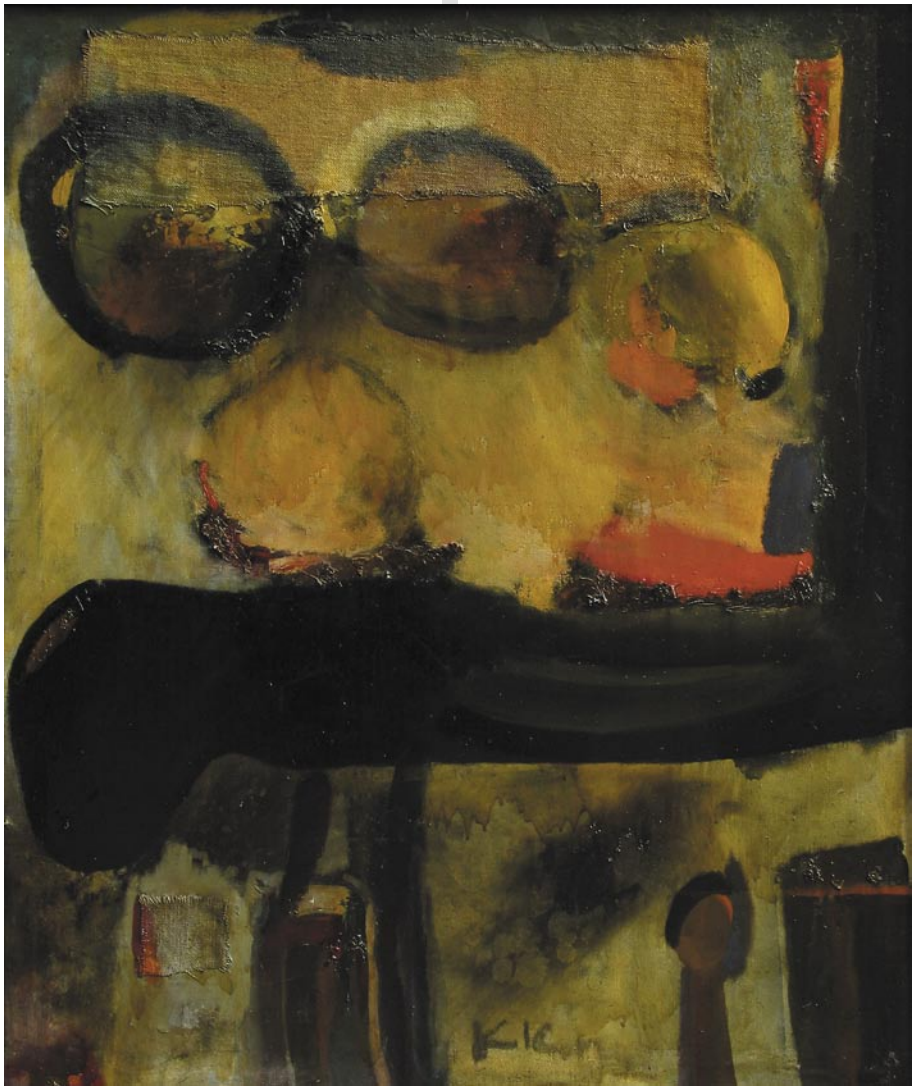
jącej powszechnie ikonografii sukcesu, wynikającej z gierkowskiego hasła, że „Polska rośnie w siłę, a ludziom żyje się dostatniej". Monumentalne kompozycje przedstawiały destrukcyjne krajobrazy z uwięzionymi ptakami, roztrzaskanymi drzewami, kolumnami i samotnymi kamieniami. Twórca chętnie sięgał do tradycji antycznej i renesansowej. Dramaturgii jego pesymistycznych wizji dodawała krwistość czerwieni, nieodłączna cecha palety artysty. Bogactwo wyobraźni szło w parze z rzetelnością warsztatową. Obrazy, które wtedy malował, przemawiały do szerokiego grona odbiorców. Wywoływały refleksje, zmuszały do zastanowienia. Zdobywały nagrody publiczności na wystawach „Złotego Grona". Były też chętnie kupowane. Można je było spotkać w domu partyjnego sekretarza, prokuratora, naukowca czy lekarza. Panował w tym zakresie nawet pewien snobizm. Malarz fascynował także poetów, którzy poświęcali mu swoje wiersze m.in. Janusz Koniusz, Czesław Sobkowiak, Tadeusz Sojka, Henryk Szylkin. W 1978 roku w Muzeum Ziemi Lubuskiej otwarto Galerię Autorską Józefa Burlewicza. Jej twórca - Jan Muszyński, zaprzyjaźniony z artystą i jednocześnie autor całego szeregu tekstów jemu poświęconych, wspominając początki współpracy napisał, że o powstaniu galerii *decydował nie tyle gust estetyczny, co potrzeba dyskursu z polityką*. Muzeum w ciągu kilkunastu lat zgromadziło prawie sto prac, uwzględniając różne fazy twórczości. Prace wyeksponowano bardzo gęsto, na stosunkowo niewielkiej powierzchni, w dotychczasowej sali kinowej. Powstała swoista „kunstkamera" ogarniająca widza swoim przesłaniem. Cieszyła się ona dużym zainteresowaniem, budząc żywe reakcje, szczególnie przybyszów z krajów demokracji ludowej. *Ze strony lokalnych władz partyjnych i administracyjnych galeria*

Burlewicza nie spotkała się z oficjalną krytyką, mimo, że towarzysze z NRD i oficjalni goście ze Związku Radzieckiego przestrzegali „polskich komunistów" na szczeblu lokalnym przed destrukcyjną funkcją tego rodzaju twórczości – wspominał J. Muszyński.

Dekada lat 70. wiąże się ze szczytem aktywności twórczej najstarszego pokolenia artystów związanych ze Środkowym Nadodrzem, w tym pionierów i założycieli tutejszego środowiska plastycznego. Zasłużonym nestorem był Stefan Słocki (1913-1991), który pojawił się w Winnym Grodzie już w lipcu 1945 r. Niezwykle sympatyczna postać, z nieodłączną fajką w zębach i torbą na ramieniu, w której - jak pisał Henryk Ankiewicz: *Były jego Kresy, jego Lwów, trochę Krakowa, dużo Poznania i najwięcej Zielonej Góry*. Pracował jako plastyk zakładowy w „Zastalu". Zajmował się malarstwem, grafiką i rzeźbą. Próbował przekładać swoje wrażenia i uczucia na język syntetycznych form geometrycznych. W tej konwencji malował pejzaże przemysłowe, a przede wszystkim liczne obrazy inspirowane muzyką. Na wyróżnienie zasługuje twórczość malarska Jana Korcza (1905--1984), który przybył do Gorzowa w roku 1947. Tematyka jego obrazów nie ulegała w zasadzie zmianie. Uwieczniał architekturę miejską, rzekę Wartę, przyrodę i okoliczne krajobrazy. Odnajdujemy w jego licznych dziełach wpływy postimpresjonizmu i kubizmu. W niektórych płótnach z przełomu lat 60. i 70. zbliżał się do granic abstrakcji. Wyjątkowo kolorową postacią był Klem Felchnerowski (1928-1980). Pierwszy prezes zielonogórskiego Oddziału ZPAP, pełniący także obowiązki Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, redaktora graficznego „Nadodrza" i dyrektora Muzeum Okręgowego. Legenda barwnej osobowości towarzyszyła mu od zawsze, przyczyniając się do powstania szeregu mniej lub bardziej prawdziwych anegdot i opowieści na jego temat. Duża w tym zasługa przyjaciół, którzy taki wizerunek Felchnerowskiego utrwalili. Klem był przede wszystkim znakomitym, wszechstronnym malarzem i grafikiem. Głównym nurtem jego artystycznych poszukiwań było malarstwo materii. W połowie lat 70. stworzył własną koncepcję twórczą określaną mianem „kopoizmu". Jej istota polegała na kontrolowaniu podświadomości i wyrażaniu wewnętrznych emocji za pomocą prostych form i barw. Powstało wiele obrazów odzwierciedlających tę ideę. To malarstwo niepokojące i dojrzałe zarazem. Artysta traktował powierzchnię płótna jako swoisty ekran, na którym odbywa się projekcja dramatu istnienia. Stosował cały arsenał zróżnicowanych środków wyrazu. Laserunki korespondowały z bogatymi fakturami. Wykorzystywał zjawisko rozpuszczania i swobodnego ściekania farby. Obrazy przypalał ogniem. Używając oleju i rozmaitych werniksów osiągał efekty tonalnych przejść – od głębokiego matu, do lśniących,

Stefan Słocki – SONATA OP. NR. 5 – olej, płótno | 81 x 65 cm | 1981 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Klem Felchnerowski – PO CO? UKŁAD IX – olej, płótno, collage | 130 x 110 cm | 1975 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

śliskich powierzchni. Badał reakcje materii na światło, zachowanie się przyklejanych form, w stosunku do siebie i tła. Wszystko po to, aby wyrazić skomplikowaną strukturę własnych stanów uczuciowych. Prace swoje prezentował na licznych wystawach, m.in. w 1975 r. w warszawskiej galerii MDM oraz w zielonogórskim BWA w roku 1978, z okazji jubileuszu 50. rocznicy urodzin. Odszedł zdecydowanie przedwcześnie na początku 1980 r. Na szczęście jego bogaty dorobek, dzięki rodzinie artysty i dyrektorowi J. Muszyńskiemu, nie uległ rozproszeniu i został zabezpieczony w Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Do nietuzinkowych osobowości należał Witold Nowicki (1924-2008). Malarz, podróżnik, miłośnik egzotycznych roślin, erudyta. Od momentu osiedlenia na Ziemi Lubuskiej większość jego działań społecznych i artystycznych miała związek z Zieloną Górą. Malując swoje obrazy wielokrotnie przedstawiał urodę miasta, a sprawując funkcję radnego dbał, aby jej nie zeszpecono. Twórczość plastyczna była niewątpliwie dla niego koniecznością, imperatywem. Jak sam twierdził „sztuka daje możliwość przeżycia każdego dnia". Trudno ją w sposób jednoznaczny zinterpretować. Właściwie nigdy nie była ona realistyczna, ani tez abstrakcyjna. Kształtując swoją tożsamość artystyczną próbował rozmaitych konwencji i stylistyk. Wśród obrazów powstałych w latach 70. wyróżniającą się grupę stanowią prace z motywem drzewa.

Ich bogata faktura wzbogacana była miniaturami malowanymi na kości. Przedstawiały głównie cytaty z malarstwa dawnego, którego pan Witold był znawcą i koneserem. Odniesienia pejzażowe charakteryzowały twórczość Kazimierza Rojowskiego, w latach 1954-1979 mieszkającego i tworzącego w Zielonej Górze. Artysta szybko porzucił realistyczny język plastyczny wyniesiony z krakowskiej ASP. W obliczu rozwijającej się sztuki informel podjął diametralnie odmienną problematykę swojej twórczości. I choć większość jego obrazów była inspirowana konkretnymi krajobrazami, to na skutek przekształcania wybranych motywów malarz docierał do granic abstrakcji. Podobne w założeniu oraz nastroju było malarstwo Adama Falkiewicza - absolwenta tej samej uczelni. Układ kompozycyjny jego monochromatycznych prac i pojawiające się tam formy były jednakże zupełnie inne. Obaj artyści, obok Klema Felchnerowskiego należeli do międzyśrodowiskowej grupy „Krąg" założonej w roku 1960 przez Mariana Szpakowskiego. Grupa ta jednoczyła również malarzy i grafików z Krakowa, Wrocławia, a także twórców emigracyjnych z Londynu. Artyści skupieni w „Kręgu" wystawiali swoje prace pod szyldem grupy do końca lat 70.

Stopniowo osiedlający się na Środkowym Nadodrzu przedstawiciele młodszych generacji przyczynili się do znaczącego rozwoju środowiska plastycznego. I to zarówno

Kazimierz Rojowski – KOMPOZYCJA PEJZAŻOWA P-74 – olej, płótno | 90 x 120 cm | 1974 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

w sensie ilościowym, jak i jakościowym. Byli to absolwenci większości uczelni kształcących wówczas artystów plastyków (Gdańsk, Katowice, Kraków, Poznań, Toruń, Warszawa, Wrocław). Reprezentowali rozmaite dyscypliny oraz poglądy na sztukę. Stąd mnogość kierunków, tendencji, a także indywidualnych postaw mających wpływ na wzbogacenie ogólnego obrazu współczesnej plastyki w regionie. Wcześnie zwrócił na siebie uwagę Witold Cichacz. Początkowo tworzył abstrakcyjne reliefowe obrazy. Z czasem za-

Zygmunt Pranga – PEJZAŻ – olej, płótno | 90 x 120 cm | 1973 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

jął się plastyką użytkową. Projektował liczne wnętrza, uprawiał metaloplastykę. Jest autorem dużych kompozycji mozaikowych m.in. na biurowcu Huty Miedzi w Głogowie oraz wizerunku Gagarina na ścianie auli Wyższej Szkoły Inżynierskiej (realizacja wspólnie z H. Krakowiakiem). Aktywność Zygmunta Prangi także koncentrowała się wokół plastyki użytkowej. W 1963 roku ze środowiskiem zielonogórskim związał się Tadeusz Dobosz, rzeźbiarz po krakowskiej ASP. Autor realizacji pomnikowych i medalu „Złotego Grona", uczestnik Sympozjum Plastyki „Wrocław 70", działacz związkowy i animator zdarzeń artystycznych. W tym samym czasie przyjechał z Krakowa Janusz Skiba - malarz, który z uwagi na sytuację życiową szybko został zmuszony do zaniechania malarstwa na rzecz grafiki. Jego graficzne prace z lat 70. cechuje syntetyczny sposób obrazowania. Dotyczy to zarówno tematów pejzażowych, jak i marynistycznych. Swoje linoryty prezentował nie tylko na wystawach środowiskowych, ale również w ramach ekspozycji międzynarodowych polskiej grafiki. Jolanta Zdrzalik (1938-2004) początkowo zajmowała się grafiką i rysunkiem. Były to syntetyczne, nastrojowe litografie odnoszące się do świata fantazji. Przedstawiały baśniowe sceny zabaw, których uczestnicy występowali w rozmaitych przebraniach i maskach. Ukazywały odwieczną maskaradę, arenę cyrkową pełną śmieszności i dramaturgii zarazem. W drugiej połowie lat 70. charakter jej rysunków uległ zasadniczej zmianie. Źródłem inspiracji stały się fotografie. Owa praktyka nie miała na celu odwzorowywania zdjęć. Chodziło raczej o dokładne wyszukiwanie tych fragmentów rzeczywistości zarejestrowanych na kliszy, które umiejętnie zestawione na płaszczyźnie papieru tworzyły metaforyczne kadry. Artystka wypracowała wówczas własną, niesłychanie precyzyjną technikę rysowania tuszem. Kompozycje realizowała właściwie po malarsku, za pomocą walorowych plam,

Witold Nowicki – ZIELONA GÓRA OD STRONY PALMIARNI – olej, płótno | 75,5 x 125,5 | ok.1979 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

zbudowanych z niezliczonej ilości drobnych punktów o różnym stopniu nasycenia czerni. Bohaterem większości tych iście benedyktyńskich dzieł był człowiek, jego emocje oraz czas, w który został wpisany. Najchętniej portretowała kobiety, ukazując je w różnych etapach życia – od dzieciństwa do późnej starości. Rysunki te były życzliwie odbierane zarówno przez krytykę jak i publiczność. Prezentowane w 1978 r. na prestiżowym przeglądzie, jakim było Międzynarodowe Triennale Rysunku we Wrocławiu, wyróżniały się oryginalnym, nowatorskim traktowaniem tej dyscypliny. Uczestniczką tej imprezy była także Krystyna Maj-Mazur, absolwentka UMK w Toruniu, autorka równie precyzyjnych i ciekawych rysunków tuszem m.in. z serii *Cywilizacje, Zagrożenia*. Jako przewodnicząca sekcji grafiki w roku 1977 zainicjowała Konkurs na Rysunek i Grafikę im. Tadeusza Konicza – Tadeo Polacco. Z Torunia również przyjechali Adam Bagiński i Bożena Cajdler-Gruszkie-

Jolanta Zdrzalik – CYRK – litografia, papier | 49,9 x 42,5 cm | 1970 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

wicz. Głównym motywem płócien i akwarel Bagińskiego pozostawał w latach 70. szeroko rozumiany pejzaż. Z kolei Cajdler od początku zajmowała się głównie portretem, specjalizując się w lirycznych, uproszczonych wizerunkach dzieci i osób dorosłych. Swoją pierwszą wystawę indywidualną miała w BWA w roku 1971. Podobnie jak Anna Gapińska-Myszkiewicz, której talent rozwijał się wtedy dynamicznie, artystka twórczo nawiązywała do aktualnych trendów w malarstwie. Szybko określiła własną stylistykę, której ukoronowaniem stała się seria obrazów *Mikroświat* inspirowanych macierzyństwem. Bohaterem tych płócien był syn malarki – Igor. Prace Gapińskiej były prezentowane m.in. w ramach Prezentacji Portretu Współczesnego w Radomiu. Trafiły też do zbiorów warszawskiej „Zachęty". Tematyka dziecięca stanowiła również przedmiot zainteresowań twórczych Małgorzaty Wolszczan-Kuźniarowej (1936--2002), która prowadziła sekcję plastyczną w Domu Kultury „Dozamet" w Nowej Soli. Była ona także autorką serii prac inspirowanych egzotycznymi podróżami, m.in. do Syrii i na Kubę. Aktywną uczestniczką życia artystycznego była Anna Szymanek. Mieszkając w Zielonej Górze zajmowała się rysunkiem, następnie ceramiką – osiągając w tej dziedzinie interesujące rezultaty. W końcu lat 70. związała się z Gorzowem. Trudna technika akwareli stanowiła dome-

nę twórczości Haliny Maszkiewicz, mającej również na swoim koncie cały szereg realizacji związanych z plastyką użytkową.

Za namową Witolda Nowickiego w roku 1967 do Zielonej Góry przyjechał Hilary Gwizdała (1916-1991). Bardzo szybko stał się postacią charakterystyczną w pejzażu miasta. Jego wygląd i styl życia przystawały do malowniczego typu artysty – cygana. Nazywano go nadwornym malarzem Zielonej Góry. Jak przystało na ucznia prof. Jana Cybisa w swojej twórczości nawiązywał do tradycji polskiego koloryzmu. Utrwalał najpiękniejsze miejskie zakątki – zieleń, zabytkową architekturę, ratusz, kościoły. Chętnie malował martwe natury i portrety. Stworzył także piękną serię własnych wizerunków. Widać na nich wyraźnie, jak przybywało mu lat, jak przeżycia w formie zmarszczek i bruzd odciskają się na twarzy. W życiu przyświecała mu sentencja, którą nadzwyczaj starannie, wielkimi literami wymalował na ścianie w swojej pracowni, na poddaszu kamienicy przy ulicy Sowińskiego 2: TO SZTUKA ZGNĘBIĆ SIEBIE I NIE IŚĆ NA DNO.

Żywe emocje wywoływały prace Andrzeja Gordona (1945-1999). Artysta tworzył w estetyce tzw. nowej figuracji. Malował ekspresyjne *Ukrzyżowania*, a znany był przede wszystkim z licznych aktów i erotyków. Określano go mianem „zielonogórskiego malarza z Gorzowa". A to za sprawą Jana Muszyńskiego, który zgromadził w Muzeum Ziemi Lubu-

Hilary Gwizdała – olej, płótno | 1976 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Andrzej Gordon – AKT PODWÓJNY – olej, płótno | 130 x 130 cm |1979 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

skiej największą kolekcję prac tego twórcy. Zbliżoną tematykę podejmował w swoich realizacjach inny gorzowski artysta – Bolesław Kowalski (1941-2001). W 1976 r. jego *Ukrzyżowanie* zakupiło podobno do zbiorów Muzeum Watykańskie. W Lubsku, a następnie w Głogowie, działała para artystów, wychowanków prof. J. Nowosielskiego – Helena Zadrejko i Telemach Pilitsidis. Zadrejko zwróciła uwagę krytyki i publiczności drobiazgowo malowanymi, werystycznymi płótnami, odzwierciedlającymi rzeczywistość w magiczny nieomal sposób. W latach 70. malarka zdobywała laury w ogólnopolskich przeglądach m.in. w Konkursie im. J. Spychalskiego w Poznaniu i „Bielskiej Jesieni". Pilitsidis zaczynał od pejzaży malowanych pod wyraźnym wpływem Mistrza Nowosielskiego. Z czasem zmienił sposób obrazowania, kładąc nacisk na treści metaforyczne w swoich obrazach. Początkowo w Międzyrzeczu, a w latach 70. w Zielonej Górze, pracował twórczo Antoni Górnik. Malował portrety, pejzaże. Zanim wyjechał do Krakowa tworzył w konwencji sztuki realistycznej, nadając swoim pracom niejednokrotnie znaczenia alegoryczne. W Słubicach rozpoczynał działalność artystyczną Henryk Krakowiak. W latach późniejszych zamieszkał w podzielonogórskiej Letnicy. Natura zawsze stanowiła dla niego źródło inspiracji. Nigdy jednak jej nie kopiował, a podpatrzone motywy były jedynie pretekstem do realizowania intrygujących malarskich kompozycji. Epizod nowosolsko-zielonogórski miał Stanisław Cieśla – artysta mieszkający dziś we Wrocławiu. Uprawiał grafikę i ceramikę. Realizował wielkoformatową tkaninę unikatową. Jest także autorem mozaiki na ścianie pływalni przy ul. Wyspiańskiego i późniejszej dekoracji ceramicznej na budynku „Novity". Podobnie

jak Cieśla absolwentką wrocławskiej PWSSP jest Agata Buchalik-Drzyzga, od końca lat 60. związana z Zieloną Górą. Uprawiała grafikę, rysunek, malarstwo. Od drugiej połowy lat 70. tworzyła z powodzeniem również tkaniny unikatowe, należąc do wrocławskiej elitarnej grupy tkackiej 10 x TAK. Z Wrocławia w roku 1969 przyjechał uczeń Ksawerego Dunikowskiego – Marek Przecławski. Początkowo zamieszkał w Krośnie Odrzańskim, gdzie zrealizował Pomnik Powrotu Ziem Środkowego Nadodrza do Macierzy. W latach następnych jego działania rzeźbiarskie związane były z Zieloną Górą.

W 1971 r. osiedlił się tu Ryszard Kiełb (1948-1999). Lubuszanin z pochodzenia, studiował w poznańskiej PWSSP. Uprawiał grafikę warsztatową, malarstwo, rysunek. Publikował recenzje i teksty o sztuce współczesnej. Pracował w BWA, był nauczycielem akademickim. Odbywał liczne podróże artystyczne m. in. do USA i Kanady, gdzie ostatecznie wyemigrował na początku lat 80. Jego indywidualna wystawa w zielonogórskim BWA w 1974 roku spotkała się z dużym zainteresowaniem. Zrealizował wówczas rozbudowane environnment łączące elementy malarskie z rzeźbotkaniną i fotografią. W sposób nowatorski zajmował się projektowaniem graficznym, ilustracją książkową i plakatem. W roku 1973 zamieszkało w Zielonej Górze artystyczne małżeństwo Bogumiła i Witold Michorzewscy. Oboje ukończyli Wydział Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. W pracach Bogumiły dominował czynnik narracyjny. Jej subtelnym rysunkom i grafikom towarzyszył liryczny klimat. Synteza i metafora charakteryzowały od początku twórczość Witolda Michorzewskiego, który realizował się na wielu płaszczyznach. Jego specjalnością, oprócz rysunku i grafiki warsztatowej, stało się projektowanie graficzne. W szczególności plakat. Artysta brał udział w najważniejszych ogólnopolskich i międzynarodowych przeglądach tej dyscypliny, był m.in. uczestnikiem Biennale Plakatu w Warszawie. Podobnie jak gorzowianin Wiesław Strebejko (1945-1994) autor licznych plakatów o tematyce kulturalnej.

Tuż po ukończeniu studiów w 1974 r. na Wydziale Grafiki ASP w Katowicach przyjechała do Zielonej Góry Irena Bierwiaczonek (1951-2009). Początkowo pracowała jako instruktor plastyki w Wojewódzkim Domu Kultury. Uprawiała malarstwo, rysunek, grafikę użytkową. Jej prace miały charakter metaforyczny oparty na realistycznym sposobie ekspresji. Bogata wyobraźnia w połączeniu z biegłością rysunku przekładały się na intrygujące obrazy o nostalgicznej atmosferze. Własną twórczość traktowała jako sprawę intymną, niechętnie organizowała wystawy indywidualne. Oficjalnie debiutowała w 1977 roku na Wystawie młodych plastyków lubuskich w BWA. W pokazie tym brała również udział związana z Nową Solą Janina Góral

Helena Zadrejko – POEZJA MACIERZYŃSTWA – olej, płótno | 80,5 x 70 cm | 1974 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Ryszard Kiełb – TRAGEDIA ZEGARÓW – olej, płótno | 82,5 x 103 cm | 1967 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

(1948-2000), absolwentka Wydziału Projektowania Ubiorów i Tkaniny PWSSP w Łodzi. Zajmowała się głównie malarstwem. Początkowo były to struktury budowane ze sznurów różnej grubości, naklejane na płótno. W okresie późniejszym malowała ekspresyjne obrazy inspirowane dyscyplinami sportowymi – kolarstwem, żużlem, żeglarstwem. W latach 1975-1979 trzykrotnie brała udział w prestiżowym Międzynarodowym Biennale „Sport w sztuce" w Barcelonie. W końcówce lat 70. bardzo mocno zaznaczył swoją obecność Stanisław Jan Antosz (1949-2004). Studiował historię sztuki na Uniwersytecie Wrocławskim i malarstwo w PWSSP. Ten ze wszech miar utalentowany twórca miał niejako dwa artystyczne życia. Mieszkając we Wrocławiu z powodzeniem uprawiał malarstwo w konwencji abstrakcji geometrycznej. Zajmował się fotografią i sztuką konceptualną. Był jednym z prekursorów video-artu w Polsce. Po przyjeździe do Zielonej Góry w 1978 r. diametralnie zmienił dotychczasowe sposoby obrazowania na rzecz sztuki metaforyczno-symbolicznej, którą sam zwykł żartobliwie określać mianem „zuckerrealizmu". Imponował skalą wyobraźni i manualnym warsztatem rysownika, porównywalnym z dziełami dawnych mistrzów.

Zielonogórski Okręg ZPAP zrzeszał w latach 70. niewiele ponad siedemdziesiąt osób, będąc jednym z najmniejszych okręgów w Polsce. Działały w nim dwie zasadnicze sekcje – malarska i zbiorcza skupiająca m.in. grafików, rzeźbiarzy, architektów wnętrz, scenografów, konserwatorów zabytków. Oprócz działalności twórczej plastycy pełnili szereg ważnych funkcji społecznych, znajdowali zatrudnienie w urzędach, fabrykach, zajmowali się pracą pedagogiczną. W roku 1975 powstało w Zielonej Górze Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych, z którym przez wiele lat związani byli m.in. A. Bagiński, I. Bierwiaczonek, A. Buchalik-Drzyzga, K. Maj-Mazur.

W tym czasie fakultet plastyczny w Wyższej Szkole Pedagogicznej prowadzili K. Felchnerowski, R. Kiełb. Artyści byli widoczni nie tylko w regionie. Świadczą o tym liczne recenzje i teksty publikowane w ogólnopolskiej prasie i katalogach. O zielonogórskich artystach pisali m.in. Jerzy Madeyski, Bożena Kowalska, Wojciech Krauze, Andrzej Haegenbarth, Zbigniew Makarewicz. Trzeba także podkreślić rolę Henryka Ankiewicza, Henryki Doboszowej, Eugeni Pawłowskiej, którzy znakomicie promowali działania plastyków na łamach „Gazety Lubuskiej" i „Nadodrza".

Wystawy i Sympozja „Złotego Grona" stanowiły nadal najważniejszą inicjatywę lubuskiego środowiska plastycznego. Wypromowały one Zieloną Górę jako ważny ośrodek myśli plastycznej skupiający czołówkę polskiej awangardy, zarówno artystów jak i teoretyków sztuki. W latach 1971-1979 odbyło się pięć edycji zielonogórskiego biennale. Organizowano je na przemian z Ogólnopolskimi Plenerami Plastycznymi w Łagowie. Miały one bezpośredni związek ze „Złotym Gronem", niejako profilując i przygotowując późniejszy kształt merytoryczny imprezy. Formuła artystycznych spotkań ulegała zmianie. V „Złote Grono" dotyczyło ewolucji zjawisk w sztuce, wzajemnego przenikania się działań twórczych. Było okazją do zaprezentowania poglądów na przyszłość sztuki w aspekcie społecznej funkcji dzieła plastycznego. Prace do ekspozycji odbywającej się pod hasłem *Nowe zjawiska w plastyce polskiej 1960-1970* zostały wytypowane przez Janusza Boguckiego i Zbigniewa Dłubaka. Wystawiali wówczas m.in. Magdalena Abakanowicz, Jan Berdyszak, Jerzy Bereś, Tadeusz Dominik, Stanisław Fijałkowski, Alfred Lenica, Roman Opałka, Kajetan Sosnowski, Jan Tarasin. Z plastyków lubuskich – Adam Falkiewicz, Kazimierz Rojowski, Jan Skowroński, Marian Szpakowski.

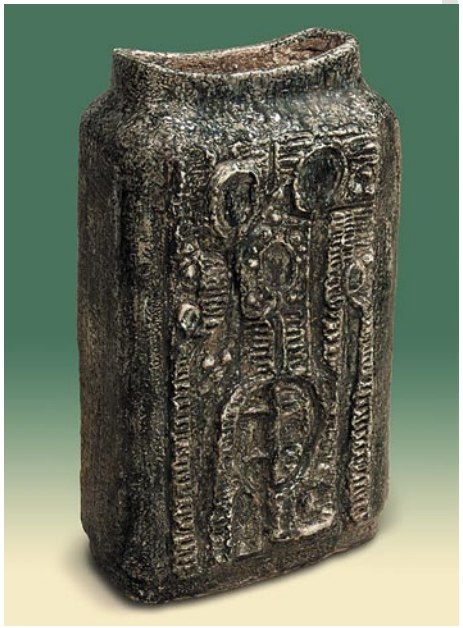
Od VI „Złotego Grona" w roku 1973, po prof. Juliuszu Starzyńskim funkcję przewodniczącego Komisji Programowej przejął dr Krzysztof Kostyrko, ówczesny redaktor naczelny miesięcznika „Sztuka". Wystawą główną stała się prezentacja zestawów autorskich pn. *Laureaci festiwali i konkursów*.

Józef Burlewicz – PEJZAŻ – olej, płótno | 1976 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Stanisław Antosz – SALON BŁĘKITNY albo drzwi bez klamek – olej, płótno | 73 x 60 cm | 1985 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Adam Sadulski – Wazon z dekoracją reliefową – szamot z masą plast. porcelanową, na powierzchni masa lejna porcelitowa | 71 cm | 1971 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Jej założenia określił Wiesław Myszkiewicz, pełniący obowiązki sekretarza komitetu organizacyjnego. Udział w niej wzięli zaproszeni artyści plastycy – uczestnicy festiwali międzynarodowych, ogólnopolskich a także konkursów tematycznych, takich jak np. „Człowiek, środowisko, praca", „Grafika marynistyczna". Wystawa odbywająca się w Muzeum Ziemi Lubuskiej zgromadziła imponującą liczbę blisko 400 prac prawie 100 artystów. Ekspozycja ta stała się swoistym przeglądem polskiego życia artystycznego w latach 1971-1973, ukazując wartości wcześniej zweryfikowane. Części sympozjonalnej praktycznie nie było. Referat programowy pt. „Inspiracja a twórczość" wygłoszony przez K. Kostyrkę nie wywołał żywiołowej dyskusji. Większość uczestników imprezy odniosła uczucie niedosytu. Potwierdziły to również opinie krytyków zamieszczone w prasie. Odbywające się w roku 1975 VII „Złote Grono" nawiązywało do trzeciej edycji tej imprezy z 1967 r. i głośnej wystawy *Przestrzeń i wyraz*. Składało się z ekspozycji problemowej pt. *Przestrzeń człowieka* oraz sympozjum pod hasłem *Sztuka dnia dzisiejszego*. Najistotniejszymi zagadnieniami tego spotkania stały się próby określenia roli artysty jako kreatora, w procesie kształtowania przestrzeni społecznej. Materialnym śladem wystawy problemowej pozostaje *Wieża asymetryczna* K. Sosnowskiego w zielonogórskim muzeum. Jedynie fotografie dokumentują świetną realizację zielonogórzan – W. Cichacza i T. Dobosza. Zaaranżowali oni jedna z muzealnych sal kilkudziesięcioma wąskimi workami wypełnionymi sianem. Zagęszczenie tych białych „stalaktytowych" form utworzyło specyficzną przestrzeń, szeroko atakującą zmysły oglądających.

W ramach sympozjum zaprezentowano Kartę Łagowską, która została opracowana podczas łagowskiego IV Ogólnopolskiego Pleneru Plastycznego. Była to nowatorska koncepcja całościowego i spójnego kształtowania przestrzeni społecznej. Dokument miał na celu reaktywowanie autentycznej i pełnej integracji sztuk plastycznych z dyscyplinami utylitarnego kształtowania środowiska człowieka – architekturą, urbanistyką i ekologią. Założenia teoretyczne tego projektu sformułował zespół składający się z plastyków, architektów i przedstawicieli nauk humanistycznych. Autorami tekstu programowego byli Jan Berdyszak z Poznania i Stefan Papp z Krakowa. Należy tylko żałować, iż nie udało się wówczas zdyskontować uniwersalnego przesłania tego dokumentu w miejscu jego narodzin. Dokonano tego dopiero w Rzeszowie, dwa lata później, w ramach tzw. Programu Łańcuckiego. VIII „Złote Grono" w 1977 roku składało się z wystawy problemowej pod nazwą *Kreacja i funkcja znaku w dziele plastycznym*. Złożyło się na nią 70 prac 22 artystów. Sympozjum odbywało się pod hasłem *Znak plastyczny i funkcje sztuki*. Po-

nadto odbyło się interesujące spotkanie pn. *Cele i doświadczenia kształtowania przestrzeni społecznej*. Zaprezentowany został na tym spotkaniu m.in. program zespołu kształtującego przestrzeń miejską Łańcuta. Podzielono się również doświadczeniami podobnych zespołów działających we Włocławku i Zielonej Górze. Na tradycyjnej wystawie *Laureaci festiwali i konkursów z lat 1975-77* zaprezentowano ponad 200 prac 79 malarzy i grafików, w tym znaczną ilość prac lubuskich artystów: J. Burlewicza, A. Górnika, A. Gordona, B. Kowalskiego, K. Felchnerowskiego, H. Gwizdały, Z. Prangi, S. Słockiego, J. Skiby. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wśród laureatów nagród i wyróżnień przyznawanych podczas wystaw „złotogronowych" była spora grupa zielonogórskich twórców (K. Felchnerowski, M. Szpakowski, J. Burlewicz, T. Dobosz, W. Cichacz, H. Zadrejko, K. Rojowski, S. Słocki).

W roku 1979 tematyka IX „Złotego Grona" była kontynuacją dotychczasowych działań związanych z kształtowaniem przestrzeni społecznej. *Przestrzeń człowieka a postawy twórcze* to ogólne hasło części sympozjonalnej. Wzięli w niej udział architekci, plastycy, socjologowie: Włodzimierz Figan, Janusz Bogdanowski, Józef Budziło, Bogusław Jaskułowski, Tadeusz Maszkiewicz, Ryszard Kiełb, Jerzy Mikułowski-Pomorski. Nad całością czuwał prof. Aleksander Wallis. Zastanawiano się m.in. nad funkcją drogi w aspekcie kulturowym, urbanistycznym, socjologicznym i artystycznym. Na wystawie poświęconej laureatom festiwali i konkursów z lat 1977-1978 znalazło się blisko 200 obrazów i grafik. Grand Prix przyznano po raz kolejny Andrzejowi Gieradze, pierwszą nagrodę otrzymał Tadeusz Brzozowski, dwie równorzędne drugie Wincenty Dunikowski i Krystyna Piotrowska, dwie trzecie otrzymały – Anna Gapińska-Myszkiewicz oraz Anna Socha-Jelonek.

Główną rolę w zakresie wystawiennictwa i popularyzacji współczesnej plastyki pełniło powołane w 1965 r. Biuro Wystaw Artystycznych. Od roku 1971, przez dziesięć lat – do wprowadzenia stanu wojennego w roku 1981 kierował nim Wiesław Myszkiewicz. Udało mu się stworzyć dynamicznie działającą galerię, modelowo wręcz współpracującą ze środowiskiem lubuskich plastyków. Wymiernym efektem tych kontaktów stały się liczne ekspozycje indywidualne, konkursy oraz przeglądy promujące dorobek miejscowych twórców. W 1972 r. miały swój początek Salony Jesienne. Obok wystaw „Złotego Grona" była to wówczas najważniejsza forma artystycznych spotkań dobrze służąca zarówno uczestnikom, jak i szerokiej publiczności. „Salony" uwzględniały aktualne poszukiwania naszych artystów, stymulując i mobilizując ich do podejmowania ambitnych przedsięwzięć. W imprezie tej uczestniczyła praktycznie większość twórców zrzeszonych w zielonogórskim Oddziale ZPAP. Tradycyjny był także udział plastyków gorzowskich. Młodzi mieli tu szansę debiutu i skonfron-

Małgorzata Wolszczan-Kuźniar – LATO LUBUSKIE – olej, płótno | 80 x 60 cm | 1976 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Jolanta Zdrzalik – INNA BO... – rysunek tuszem, papier | 45 x 54,5 cm | 1979 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

towania własnych dokonań z pracami starszych kolegów. „Salon Jesienny" miał formułę konkursową. Oprócz nagród i wyróżnień przyznawano medale „Za dzieło plastyczne roku". Szczególna popularność przeglądu przypadła właśnie na lata 70. Miłośnicy plastyki doskonale pamiętają wspaniałą, „gorącą" atmosferę tych pokazów, które od 1980 r. były również przemiennie organizowane w Gorzowie. Od roku 1976 w BWA odbywały się wystawy dokumentujące plony Polsko-Radzieckich Plenerów Malarskich w Łagowie, zwanych „Plenerami Przyjaźni". Funkcjonowały one, obok festiwalu piosenki jako „dopełnienie panoramy radzieckiej kultury w Zielonej Górze". Przez szereg lat główną organizatorką tych spotkań była Jolanta Zdrzalik. Dzięki jej staraniom pojawiali się tam popularni malarze: Kiejstut Bereźnicki, Jerzy Duda-Gracz, Zbysław M. Maciejewski, Franciszek Maśluszczak. Należy podkreślić, że BWA realizowało swój program dysponując niewielką kadrą, składającą się zazwyczaj z dwóch pracowników merytorycznych. Przez szereg lat z tą instytucją związana była Ewelina Felchnerowska. Znano ją w całej Polsce, to m.in. dzięki jej przebojowości i zaangażowaniu w Zielonej Górze odbyło się wiele znakomitych prezentacji polskiej sztuki. Z kronikarskiego obowiązku należy dodać, że BWA było także siedzibą Okręgu ZPAP, swoje biuro mieli architekci zrzeszeni w SARP-ie. Mieścił się tu również Oddział Przedsiębiorstwa Państwowego Pracownie Sztuk Plastycznych, w ramach którego wielu zielonogórskich twórców projektowało i wykonywało szeroko pojętą plastykę użytkową. Okres propagandy sukcesu dodatkowo sprzyjał różnego rodzaju zleceniom.

Ważnym ośrodkiem prezentacji sztuk plastycznych było także Muzeum Ziemi Lubuskiej. Gdy w roku 1970 Eugeniusz Jakubaszek został mianowany oficjalnie jego dyrektorem, zielonogórska placówka wkroczyła w stadium generalnego remontu, który trwał blisko trzy lata. W tym okresie ekspozycje

czasowe z zakresu sztuki współczesnej były prezentowane w pomieszczeniach innych instytucji. Jakubaszek, z wykształcenia historyk sztuki, opracował koncepcję modernizacji muzealnego gmachu uwzględniającą wybudowanie dużego dwukondygnacyjnego pawilonu z budynkiem głównym, połączonego dwoma pasażami z położonym obok salonem BWA. W ten sposób miał powstać ciąg wystawienniczy, w którym planowano galerię sztuki współczesnej, uwzględniającą zbiory „Złotego Grona". Na dziedzińcu przewidziano lapidarium rzeźby plenerowej. Wizja dyrektora Jakubaszka nie została zrealizowana, jednakże warunki ekspozycyjne i magazynowe w gmachu głównym przy al. Niepodległości uległy znacznej poprawie. Eugeniusz Jakubaszek jest też autorem wielu tekstów poświęconych zielonogórskim artystom. Razem z M. Szpakowskim był 1975 r. komisarzem dużej Wystawy Zielonogórskiego Okręgu ZPAP prezentowanej z okazji „Panoramy XXX-lecia" w Warszawie. Ekspozycja odbywała się w galerii SARP przy ulicy Foksal i zgromadziła prace 22 artystów tworzących na Środkowym Nadodrzu.

W roku 1976 nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora muzeum. Został nim dr Jan Muszyński – historyk sztuki, przyjaciel artystów, wielokrotnie uczestniczący w obradach jury „Złotego Grona". Swoją działalność skoncentrował na rozbudowaniu stałych przestrzeni ekspozycyjnych poświęconych twórczości współczesnych polskich artystów związanych z różnymi ośrodkami. Galerie Autorskie, które tworzył przez szereg lat, świadczyły o bogactwie i polifoniczności aktualnej sztuki. Ukazywały one różnorodne, często skrajne postawy twórcze, odmienność w interpretowaniu otaczającego świata. W okresie politycznej unifikacji stanowiły one enklawę wolności i suwerenności artystycznej. Były też niebanalną, atrakcyjną w skali kraju propozycją wystawienniczą, promującą współczesną plastykę. Autono-

Wystawa z okazji 25-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej, 1979. Od lewej: Anna Gapińska-Myszkiewicz z synem Igorem, Jolanta Zdrzalik, Józef Burlewicz, Agata Buchalik-Drzyzga – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Bronisław Bugiel.

Ogólnopolski Plener „Człowiek kształtuje i chroni środowisko", Głogów 1977. Od prawej m.in.: Tadeusz Dobosz, Zygmunt Pranga – z archiwum Muzeum Ziemi Lubuskiej.

miczne przestrzenie posiadali: Jan Berdyszak, Aleksandra Bortowska-Domańska, Andrzej Gieraga, Lucyna Krakowska, Marian Kruczek, Józef Marek, Maria Powalisz-Bardońska, Kajetan Sosnowski. Większość była uczestnikami „Złotego Grona". Swoje przestrzenie mieli także zielonogórzanie. Oprócz galerii Burlewicza, Leszek Krzyszowski prezentował liczne medale nagradzane na ogólnopolskich i międzynarodowych przeglądach medalierskich. Na uwagę zasługiwała ciekawa forma ich ekspozycji, diametralnie odbiegająca od tradycyjnych gablot. Drewniane rzeźby Józefa Cyganka (1939-1997) znakomicie wpisały się w ekspozycję poświęconą zabytkom winiarskim. Muszyński powołał do życia Dział Sztuki Współczesnej, gromadzący obszerne zbiory polskiej sztuki, z dziełami „Złotego Grona" na czele. Nie zapominał o lubuskich artystach tworząc duże zespoły prac, m.in. A. Gordona, H. Gwizdały, A. Gapińskiej-Myszkiewicz, W. Nowickiego, M. Szpakowskiego, S. Słockiego, J. Zdrzalik. Pokaźne zbiory lubuskiej plastyki zgromadziła także Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zielonej Górze. Jej ówczesny szef dr Grzegorz Chmielewski stworzył również kolekcję ilustracji książkowych projektowanych przez lokalnych twórców. Były one eksponowane w Galerii Polskiej Ilustracji Książkowej. W roku 1978 z inicjatywy dra Franciszka Pilarczyka rozpoczęła swoją działalność Galeria Wyższej Szkoły Pedagogicznej działająca pod patronatem biblioteki uczelnianej. Jej program ekspozycyjny i kolekcjonerski w znacznym stopniu ukierunkowano na sztukę tworzoną w regionie.

Od połowy lat 70. nastąpiło znaczne ożywienie w zakresie wzbogacenia przestrzeni miejskiej akcentami rzeźbiarskimi. Do tej pory istniały w Zielonej Górze praktycznie dwie niepomnikowe formy rzeźbiarskie. Była to modernistyczna *Winiarka* autorstwa Leszka Krzyszowskiego z połowy lat 60. znajdująca się na Wzgórzu Winnym oraz usytuowany nieopodal *Chłopiec ze źrebakiem*, dzieło

niemieckiego artysty Hansa Krückeberga powstałe w latach 30. XX wieku pochodzące z Krosna Odrzańskiego. Trafiło ono do Zielonej Góry w 50. latach. Inicjatywą, która zaowocowała nowymi rzeźbami, była wystawa zorganizowana w 1975 r. w BWA z okazji XXX - lecia wyzwolenia miasta pt. *Moje miasto. Propozycje i impresje*. Dotyczyła ona koncepcji opracowań elewacji budynków, małej architektury i przede wszystkim propozycji rzeźb i pomników. Trwałym śladem po tej ekspozycji stała się m.in. grupa rzeźbiarska zaprojektowana przez Tadeusza Dobosza pt. *Rodzina* przy ulicy Rydza Śmigłego oraz *Baby* przed amfiteatrem. Autor zrealizował te rzeźby wspólnie z Markiem Przecławskim. Z tego czasu pochodzi również mozaika Zygmunta Prangi na fasadzie Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. W patio tej instytucji stanęło popiersie Cypriana Norwida na tle cyklu płaskorzeźb wybitnych pisarzy polskich. Całość zaprojektował i wykonał Marek Przecławski. Artysta ten jest również projektantem form rzeźbiarskich na terenie zakładów wykładzin dywanowych „Novita", wykonanych wspólnie z T. Doboszem. Obaj twórcy w 1979 r. zrealizowali także pomnik Janusza Korczaka przy ulicy Wyspiańskiego, który z kolei zaprojektował T. Dobosz. W tym mniej więcej okresie powstała nieistniejąca już dziś abstrakcyjna forma Jana Pałki przy dawnym budynku Filharmonii. Pałka jest także autorem płaskorzeźb w metalu o tematyce włókienniczej, które zostały umieszczone w hallu wejściowym biurowca „Novity". Pokłosiem wystawy *Moje miasto* był również nowy wygląd Placu Matejki za sprawą monumentalnego muralu z panoramą Zielonej Góry namalowanego na fasadach zabytkowych kamieniczek przez Ryszarda Kiełba, któremu pomagał Andrzej Stefanowski. Ta śmiała realizacja wzbudzała wówczas kontrowersyjne opinie, dziś funkcjonuje w stanie szczątkowym. Nie przetrwała też kompozycja mozaikowa Witolda Nowickiego zdobiące elewację portierni „Polskiej Wełny".

Kolejną ważną imprezą o charakterze ogólnopolskim były „Zielonogórskie spotkania rzeźbiarskie" realizowane w latach 1976-1977. Ich organizatorzy postawili sobie ambitne zadanie pozyskania współczesnych dzieł rzeźbiarskich o wysokich walorach artystycznych, projektowanych z myślą o przestrzeni publicznej miasta. Tadeusz Dobosz, pełniący funkcję komisarza plenerу, zaprosił do współpracy szereg wybitnych przedstawicieli tej dyscypliny m.in. Jana Berdyszaka, Jerzego Beresia, Krystiana Jarnuszkiewicza, Grzegorza Kowalskiego, Macieja Szańkowskiego, Magdalenę Więcek, Barbarę Zbrożynę. Artyści po zapoznaniu się z historią, tradycjami i perspektywami rozwoju Zielonej Góry przygotowali projekty, które w następnym roku pokazano w BWA. Do ekspozycji nie dopuszczono jedynie *Manifestacji romantycznej* autorstwa J. Beresia, ze

Zygmunt Pranga – MIEDŹ – olej, płótno | 100 x 80 cm | 1976 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot.Tomasz Daiksler.

Marian Szpakowski – RELIEF CZERWONY, z cyklu Rytmy – pleksi na płycie | 60 x 50 cm | 1981 – ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

względu na jej nietypowy charakter, w którym dopatrzono się politycznego kontekstu. Krakowski rzeźbiarz wykonał wózek wypełniony drewnem. Zamierzał z nim, swoim zwyczajem bez odzienia, wędrować wokół ratusza wybierając miejsca do rozpalenia pięciu ognisk symbolizujących – miłość, nadzieję, prawdę, wolność i godność. Dobosz wspominając ten fakt mówił: *Wiedzieliśmy, że Bereś niesie ryzyko interwencji. Uspokajaliśmy, że przecież jeden artysta nie zrobi rewolucji. Wydawało się, że restrykcji nie będzie. W dzień wystawy wybuchła kłótnia. Wrzeszczeli na siebie urzędnik z KW, jakiś oficer SB, nasz prezes związku i dyrektor BWA. Tuż przed wernisażem kąt, gdzie miał stać „wózek" był pusty. Wkurzony Marek Przecławski wziął do ręki pędzel. Namalował koło i wpisał „tu miał stać wózek romantyczny Jerzego Beresia"*. Spośród zaprezentowanych pozostałych projektów zrealizowane zostało *Grono* Magdy Więcek, które zlokalizowano przy drodze wylotowej z miasta w kierunku Poznania. Przy budynku Wyższej Szkoły Pedagogicznej stanęły monumentalne drewniane postacie wyrzeźbione przez krakowskiego artystę Józefa Marka. Rzeźba ta nie przetrwała próby czasu i uległa destrukcji. W centrum miasta stanęły rzeźby zielonogórzan. Na Wzgórzach Winnych usytuowano dwie formy M. Przecławskiego *Wzrastanie I, II*. Na skwerze, u zbiegu ulic Sobieskiego i Jedności, w pobliżu gmachu sądu znalazła swoje miejsce *Winiarka* Haliny

Kozłowskiej-Bodek. Rzeźba ma swoją anegdotę, o której mało kto dzisiaj pamięta. Jej pierwotny gipsowy projekt został skradziony z wystawy poplenerowej. Pomimo poszukiwań i śledztwa nie udało się go odnaleźć. Ostatecznie rzeźbiarka zmuszona była wykonać projekt ponownie, wykorzystując zachowaną fotografię. Jego kształt różnił się nieco od pierwowzoru, ale to na jego podstawie artystka wykonała rzeźbę z gliny, która w elementach została wypalona w Gozdnickich Zakładach Ceramiki Budowlanej. Bodek-Kozłowska jest również autorką betonowej rzeźby plenerowej *Ptaki* zrealizowanej w 1979 r. na Osiedlu Wazów. Ostatecznie udało się zmaterializować jedynie siedem projektów, z dwudziestu wytypowanych do realizacji. Pięć było autorstwa zielonogórskich artystów.

Propozycje rzeźbiarzy stanowiły jeden z elementów szerokiego spektrum działań mających na celu zmianę kształtu wizualnego Winnego Grodu. Urzędujący od roku 1975 Prezydent Miasta Stanisław Ostręga powołał w 1977 r. Zespół Projektowania Przestrzeni Społecznej. W jego składzie znaleźli się: architekt miejski B. Jaskułowski, członkowie SARP-u oraz plastycy – W. Cichacz, T. Dobosz, R. Kiełb, W. Nowicki, Z. Pranga. Omawiano m.in. tematy związane z informacją wizualną i zielenią. Ciekawe projekty opracowano na plenerze łagowskim „Złotego Grona" w roku 1978. Józef Burlewicz zajął się kolorem w mieście, wprowadzając określone barwy różnicujące ulice i osiedla. Ryszard Kiełb zaproponował jednolity system miejskiej informacji wizualnej, a Halina Maszkiewicz opracowała struktury różnicujące monotonię wejść do osiedlowych budynków. Nie wszystkie wartościowe propozycje udało się w pełni zrealizować. Nie ulega jednak wątpliwości, iż połączone działania architektów i plastyków z lat 70. przyniosły pozytywne zmiany w obliczu estetycznym Zielonej Góry. Przemiany społeczno-polityczne, jakie zaszły na początku następnej dekady, proces ten zatrzymały, odmieniając również diametralnie sytuację środowiska plastycznego.

Janina Góral – KOMPOZYCJA S – technika mieszana | 59 x 100 cm | 1987 – fot. Wacław Serdeczny

IGOR MYSZKIEWICZ

Okręg Zielonogórski ZPAP po 1989 roku

Wciąż nowy początek

Galeria PRO ARTE w Zielonej Górze na Starym Rynku 2-3 – Salon Sztuki i siedziba Okręgu Zielonogórskiego ZPAP.

„Związek Polskich Artystów Plastyków rozpoczął swą działalność w Zielonej Górze jako pierwsze zorganizowane stowarzyszenie twórcze w maju 1954 roku. Początkowo skromna działalność społeczna i artystyczna rozwinęła się w żywy, znaczący ruch plastyczny. Środowisko dorobiło się w latach 60-tych i 70-tych imprez liczących się na mapie polskiej twórczości plastycznej. Ten pozytywny okres zamyka rok 1981 – rok stanu wojennego. Następuje zawieszenie, a w roku 1983 rozwiązanie ZPAP.

Dopiero w czerwcu ubiegłego roku związek wraca do form legalnej działalności. działalności, którą trzeba zaczynać od nowa jak w 1954 tyle, że w znacznie trudniejszej sytuacji ekonomicznej. Zanika mecenat państwowy, społeczny – nie ukształtowały się jeszcze nowe formy popierania i odbioru twórczości plastycznej.

Zwalczanie tendencji konsumpcyjnych, propagowanie wartości duchowych to aktualne, trudne zadanie pisarza, muzyka, plastyka.

Pragniemy przywrócić naszemu regionowi żywy rytm życia artystycznego, przyczynić się do zwiększenia możliwości percepcyjnych społeczeństwa – zaznaczyć swój udział w wychowaniu plastycznym poczynając już od szkoły podstawowej.

Zamierzamy przywrócić kontakty plastyki lubuskiej z zagranicą, kontakty plastyków lubuskich z ich kolegami na Wschodzie i Zachodzie. (...)" - pisali w lutym 1990 roku świeżo wybrani przedstawiciele zarządu odrodzonego Okręgu Zielonogórskiego ZPAP, Zygmunt Pranga (prezes) i Witold Nowicki (sekretarz). Trafili w sedno: zalegalizowany w wyniku porozumień Okrągłego Stołu Związek Polskich Artystów Plastyków powracał po sześcioletniej przerwie do zupełnie nowej rzeczywistości.

Właściwie realia społeczne i polityczne zmieniły się po roku '89 tak radykalnie, że bardziej niż o powrocie wypada mówić o no-

Na stronie obok: wnętrze Galerii PRO ARTE.

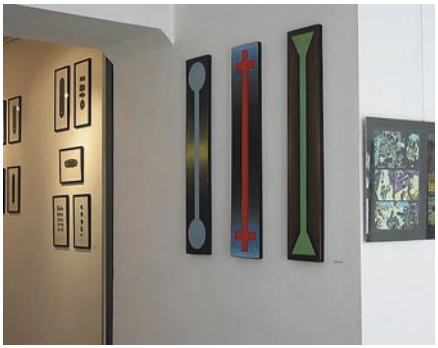
Zdjęcia na tej stronie: Wystawa POKOLENIE – Galeria PRO ARTE, 2003. W wystawie udział wzięli: Andrzej Bembenek, Anna Bembenek, Olgierd Ciszak, Marcin Fajfruk, Przemysław Gapiński, Sławomir Kozłowski, Sylwester Mocur, Igor Myszkiewicz, Anna Nabel, Marcin Ponomarew, Marek Szpak.

wym początku. Zajęcie starej niszy i powrót do status quo z początku lat 80. nie było już możliwe. Przede wszystkim nastąpiły zmiany ekonomiczne – zniknęły zamówienia „odgórne" i państwowy mecenat, a wraz z nimi poczucie względnego socjalnego bezpieczeństwa. Na znaczeniu zaczął z kolei zyskiwać prywatny rynek sztuki, co wytworzyło potrzebę produkcji artystycznej inaczej sprofilowanej, przyciętej do gustów i portfeli klientów. A z tym w początkach polskiego kapitalizmu bywało różnie...

Nie pozostało to bez wpływu na społeczny prestiż zawodu artysty plastyka i zdecydowanie nie stworzyło warunków do uprawiania sztuki czystej, wysokiej. Za to do darwinowskiej walki o byt jak najbardziej.

Drugą istotną zmianą był fakt, że ZPAP nie wracał na arenę jako monopolista; od 1984 roku powstało wiele akceptowanych przez władze PRL-u związków i stowarzyszeń twórczych (choćby Związek Polskich Artystów Malarzy i Grafików czy Związek Polskich Artystów Plastyków Polska Sztuka Użytkowa), które przetrwały (i w większości istnieją do dziś) zmianę ustrojową, a także powstawały nowe organizacje.

Zmianą trzecią, najbardziej istotną, choć najwolniej nabierającą znaczenia, była dokonująca się w społeczeństwie zmiana mentalna – narastająca autonomia i indywidualizm jednostki i będąca ich konsekwencją niechęć do instytucjonalnych ram ekspresji.

Ale wróćmy do lat 90.

Okręg Zielonogórski ZPAP zainaugurował działalność 30 stycznia 1990 roku. W skład pierwszego, odrodzonego Zarządu weszli: Zygmunt Pranga (prezes), Małgorzata Wolszczan-Kuźniar (wiceprezes), Zdzisław Bazylewicz (wiceprezes), Witold Nowicki (sekretarz), Józef Cyganek i Jolanta Zdrzalik.

Jednym z wniosków pierwszego zebrania była zgłoszona przez Zygmunta Prangę propozycja opracowania monografii środowiska.

Priorytetowym zadaniem była finalizacja remontu i zagospodarowania kamieniczek przy Starym Rynku 2-3 (wcześniej Obrońców Stalingradu). Remont rozpoczął się jeszcze w 1978 roku i nieruchomości te decyzją ówczesnego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i władz Miasta Zielona Góra przekazane miały być na potrzeby środowisk twórczych. Projekt zakładał utworzenie tam indywidualnych pracowni twórczych, galerii sztuki i klubu środowisk twórczych. W pracach od początku uczestniczyło środowisko

artystów plastyków i architektów. Prace przeciągały się latami, głównie z powodów finansowych (do remontu dokładało się PP PSP, aby pozyskać środki na finansowe w latach 1992-1993 Miasto wydzierżawiło część lokali Peweksowi). Ostatecznie Związek przeniósł tam swoje biuro w 1993 roku, artystom udostępniono także pracownie. Nie doszło do uruchomienia klubu środowisk twórczych, natomiast galeria sztuki zaczęła tam funkcjonować dopiero w roku 1998. Do tej ostatniej jeszcze wrócimy.

No właśnie – galerie związkowe. Było ich w ciągu ostatniego dwudziestolecia kilka. Na początku lat 90. w Zielonej Górze działała galeria przy ul. Żeromskiego 21 funkcjonująca (wraz z kawiarenką i sklepem z materiałami plastycznymi) w pomieszczeniach PP „Pracownie Sztuk Plastycznych". Kiedy w 1991 roku doszło do porozumienia zakładającego połączenie Oddziału PP PSP (kierowanego przez Józefa Webera) z Okręgiem Zielonogórskim ZPAP mające na celu prowadzenie wspólnej działalności gospodarczej Galeria u Jadźki stała się „oficjalną" galerią związkową.

Na krótko.

Na skutek błędów formalnych popełnionych podczas przejmowania przez Okręg Zielonogórski ZPAP mienia Oddziału PP PSP, kierowniczka Galerii – Jadwiga Boho-Kokot zyskała możliwość wykupienia lokalu. Protesty środowiska nie okazały się skuteczne

i w roku 1993 Zielona Góra zyskała pierwszą stricte prywatną galerię sztuki, a Okręg Zielonogórski ZPAP swą pierwszą „związkową" galerię utracił.

Jednym z argumentów władz Miasta był fakt, że Związek posiadał już jedną galerię – mieszczącą się przy Placu Pocztowym 12 Galerię ART.

Galeria ART (prowadzona przez Marię Idzikowską i Grażynę Pastuszczak) należała początkowo do (w pewnym sensie konkurencyjnego) Związku Polskich Artystów Plastyków - Polska Sztuka Użytkowa (kierowanego wówczas przez Tadeusza Dobosza). 12 stycznia 1993 roku w ramach integracji zielonogórskich środowisk twórczych Zarządy Okręgów ZPAP i ZPAP-PSU podjęły wspólna uchwałę o połączeniu obu stowarzyszeń, w myśl której członkowie ZPAP-PSU otrzymali możliwość zbiorowego uzyskania członkostwa ZPAP. Zakończyło to niepotrzebny i szkodliwy podział środowiska, a Okręg

Wystawa Agnieszki Filar – LINORYT – Galeria PRO ARTE, 2007.

Stanisław Stach – MALARSTWO – Galeria PRO ARTE, 2007.

Wernisaż wystawy malarstwa Henryka Krakowiaka (na zdjęciu z lewej) – Galeria PRO ARTE, 2007.

Wernisaż i wystawa malarstwa i rysunku Anny Jarnuszkiewicz (na zdjeciu z lewej obok Barbary Schiller) – Galeria PRO ARTE, 2007.

Zielonogórski ZPAP przejmując zarząd nad mieniem dawnego konkurenta zyskał nową galerię związkową.

Na krótko.

W 1997 roku władze Miasta Zielonej Góry przychyliły się do wniosku Marii Idzikowskiej o umożliwienie jej wykupu pomieszczeń Galerii. Protesty środowiska i tym razem nie okazały się skuteczne. Prywatna już Galeria pod Wieżą działała ze zmiennym szczęściem przez kilka kolejnych lat.

Wróćmy teraz na Stary Rynek. Tu, w jednej z wyremontowanych staraniem Związku kamieniczek w 1998 roku zainaugurowała działalność wystawą „Obecni – Nieobecni", prezentującą twórczość członków OZ ZPAP, Galeria Pro Arte (przemianowana 7 kwietnia 1998 roku na „Galeria Pro Arte – Salon Sztuki ZPAP"). Okręg Zielonogórski zyskał galerię związkową po raz trzeci.

Tym razem na dłużej.

Galerię prowadziły kolejno: Teresa Czarnecka (w latach 1998-2000), Katarzyna Woźniak-Przybył (w latach 2000-2002) i Barbara Schiller (od roku 2002 po dziś dzień).

Także w 1998 roku Okręg Zielonogórski ZPAP objął opieką artystyczną i merytoryczną sulechowską Galerię 24.

Podczas tych wszystkich wędrówek peregrynował także sklepik z artykułami plastycznymi – od ul. Żeromskiego 21, przez Galerię BWA, Wieżę Głodową, a obecnie lokal po Galerii ART.

A skoro wspomnieliśmy już o BWA...

Ścisła koegzystencja Okręgu Zielonogórskiego ZPAP z zielonogórskim Biurem Wystaw Artystycznych trwała do końca lat 90. Do roku 1992 biura Związku mieściły się w pomieszczeniach tej szacownej instytucji, jej program powstawał często we współpracy ze środowiskiem miejscowych artystów. W drugiej połowie lat 90. kierownikiem BWA została artystka OZ ZPAP Agata Buchalik-Drzyzga realizując niezwykle profesjonalny i interesujący program.

Kolejny dyrektor miejskiej galerii, Wojciech Kozłowski, zdecydował się prowadzić nieco inną politykę, otwartą na sztukę najnowszą, eksperyment, nowe tendencje. Udało mu się zasłużenie wprowadzić zielonogórskie BWA do czołówki ogólnopolskich rankingów instytucji artystycznych; ubocznym efektem była, niestety, pewna marginalizacja reprezentacji w Galerii środowisk lokalnych.

Okręg Zielonogórski starając się konsolidować lokalne środowiska twórcze objął

także w 1993 roku swą pieczą artystów gorzowskich (na ich prośbę). W 1996 roku delegatura ZPAP w Gorzowie Wielkopolskim zyskała status Oddziału; w tych ramach organizacyjnych środowisko gorzowskie funkcjonowało do roku 2007.

Odrodzony Okręg Zielonogórski ZPAP od początku starał się prowadzić żywą działalność artystyczną. W każdej z kolejnych galerii związkowych odbywały się wystawy i przeglądy prezentujące zarówno artystów środowiska lokalnego jak i uznane w kraju sławy. Cyklicznie odbywały się wystawy przekrojowe, zwykle przy okazji kolejnych jubileuszy ZPAP, i wystawy poplenerowe. Poza galeriami związkowymi prace lubuskiego środowiska można było zobaczyć w Biurze Wystaw Artystycznych, Muzeum Ziemi Lubuskiej, salonie wystawowym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. Norwida. Oraz w Parlamencie Europejskim.

Wystawa lubuskiego malarstwa w siedzibie Wysokiego Komisarza ds. Rozszerzenia Unii Europejskiej w Brukseli Güntera Verheugena w 2000 roku, zrealizowana w ramach cyklu prezentacji sztuki z krajów aspirujących do Unii Europejskiej, była wielkim wyróżnieniem i istotnym wydarzeniem artystycznym; to właśnie prace naszych artystów reprezentowały Polskę i były pierwszą wystawą sztuki naszego kraju pokazywaną w parlamencie Wspólnoty. Na ekspozycji prezentowanych było 14 prac artystów mieszkających i tworzących na Ziemi Lubuskiej - m. in. Jolanty Zdrzalik, Anny Gapińskiej-Myszkiewicz, Telemacha Pilitsidesa, Józefa Burlewicza. Obrazy pochodziły ze zbiorów zielonogórskiego Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Nie wszystko się udawało – mimo wieloletnich starań nie zakończyły się powodzeniem próby reaktywacji Sympozjów Złotego Grona. Organizowane przez BWA Salony Jesienne poszerzyły swą konwencję rezygnując równocześnie z formuły konkursowej, powoli stając się wydarzeniem o coraz mniejszym znaczeniu.

Ogólnopolski konkurs na projekt plakatu Dni Zielonej Góry - Winobranie 2007. Na zdjęciach: obrady jury, wernisaż połączony z wręczeniem nagród laureatom. Nagrodę GRAND PRIX zdobył artysta ze Szczecina Witold Gawłowicz – Galeria PRO ARTE, 2007.

Wernisaż wystawy prac Agaty Buchalik-Drzyzgi zorganizowanej z okazji 40-lecia pracy twórczej – Galeria PRO ARTE, 2007.

Na podkreślenie zasługują Plenery Łagowskie, które miały charakter warsztatów i spotkań międzynarodowych i odbywały się w systemie cyklicznym; główną organizatorką plenerów była Jolanta Zdrzalik – wieloletnia prezes Okręgu Zielonogórskiego ZPAP. Plenery Łagowskie były kontynuacją dawnych jeszcze polsko-radzieckich (potem polsko-rosyjskich) plenerów, ale talent organizacyjny Jolanty Zdrzalik zmienił je w nowoczesną, liczącą się imprezę artystyczną, która przyciągała twórców nie tylko lokalnych. Gośćmi Plenerów byli choćby Jerzy Duda-Gracz czy Stasys Eidrigevicius. Plenery zakończyły się w 2004 roku wraz ze śmiercią Jolanty Zdrzalik, ta dosięgła Artystkę także w jej ukochanym Łagowie...

Odeszło na zawsze także wielu legendarnych Artystów Okręgu, m.in. Andrzej Gordon, Hilary Gwizdała, Stefan Słocki, Witold Nowicki... Szeregi Związku zasilali przedstawiciele kolejnych generacji twórców – Jerzy Fedro, Wacław Serdeczny, Dorota Komar-Zmyślony, Małgorzata Bukowicz, Magdalena Gryska...

Rozwijały się także inne „dzieci" środowiska. Powołane w 1975 roku z inicjatywy zielonogórskich artystów Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych stało się dziś prężnym i docenionym Zespołem Szkół Plastycznych; na przestrzeni lat edukowało tam młodzież wielu artystów Związku, m.in. Dorota Komar-Zmyślony, Agata Buchalik-Drzyzga, Alicja Matwijewicz, Krystyna Maj-Mazur, Andrzej Bembenek, Artur Wochniak, Katarzyna Walter-Sułkowska.

W 1991 roku powstał przy zielonogórskiej WSP Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej (obecnie Instytut Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego). Uczelnia została powołana także z inicjatywy lokalnych środowisk twórczych, jej kadrę tworzyli i tworzą zarówno artyści z innych krajowych ośrodków (m.in. Antoni Zydroń, Izabela Gustowska, Ryszard Woźniak, Stanisław Kortyka i inni) jak i twórcy związani ze środowiskiem zielonogórskim (Zenon Polus, Magdalena Gryska, Paulina Komorowska-Birger, Alicja Lewicka-Szczegóła, Agata

Wystawa szkła artystycznego Agnieszki Bar i Agnieszki Kajper – Galeria PRO ARTE, 2008.

W ramach Festiwalu Nauki w niedzielę 8 czerwca w Galerii PRO ARTE miał miejsce pokaz prac Mariusza Kowalskiego zatytułowany „INNE ŚWIATY", a także Sesja testowa IQ - oficjalny test IQ Mensy Polskiej. W czasie otwarcia galerii nieoczekiwaną wizytę złożył Lord Vader ze świtą... – Galeria PRO ARTE, 2008.

Buchalik-Drzyzga, Jerzy Fedro, Patrycja Wilczek, Anna Nabel-Myszkiewicz...). Pojawienie się Instytutu trwale zmieniło kulturalny krajobraz Zielonej Góry. Działalność kadry i studentów zaowocowała powstaniem szeregu mniej lub bardziej związanych z Uczelnią galerii i miejsc prezentacji sztuki; wymieńmy choćby Galerię PWW (kiedyś Galerię GI), Galerię Stara Winiarnia, Galerię Rektorat, Fermentownię, F13, Galerię Twórców Galera... Niektóre z tych działań miały charakter efemeryczny, inne funkcjonują do dziś. Trudno właściwie znaleźć klub czy pub w mieście, gdzie nie odbywałyby się jakieś wystawy czy wydarzenia artystyczne. Program związkowej Galerii Pro Arte stał się jedną z wielu ofert.

Pojawienie się i funkcjonowanie Instytutu Sztuk Wizualnych miało i ma też jeszcze jeden, powoli narastający efekt. Absolwentów.

To początkowo wydawało się niedostrzegalne, każdy rocznik kończący edukację w Instytucie pozostawiał przynajmniej kilku świeżo upieczonych artystów starających się znaleźć swoje miejsce na Ziemi w naszym mieście. Rok po roku. Przez niemal dwadzieścia lat.

Stopniowo, acz niepowstrzymanie, wyrosło nowe środowisko, zjednoczone wspólną przeszłością, zapatrzone już w inną sztukę i niekoniecznie rozważające wspólną podróż z Okręgiem Zielonogórskim Związku Polskich Artystów Plastyków. Wielu młodych, niezależnych artystów odcisnęło już swój ślad w polu sztuki polskiej; warto wymienić Rafała Wilka, Basię Bańdę, Michała Jankowskiego, Grupę Sędzia Główny...

Okręg Zielonogórski ZPAP starał się trzymać rękę na pulsie. W 2003 roku kierowniczka Galerii Pro Arte, Barbara Schiller wystąpiła z inicjatywą przyciągnięcia do Związku nowych ludzi i zorganizowania wystawy młodych artystów – studentów bądź absolwentów Instytutu. Poszukując osób związanych z pulsem młodej (wówczas) zielonogórskiej sztuki zadzwoniła do mnie.

Wystawa grafiki Przemysława Tyszkiewicza (na zdjęciu z prawej, obok Witolda Michorzewskiego) – Galeria PRO ARTE, 2008.

KOMPILACJE – wystawa artystów Oddziału Tarnowskiego ZPAP. W wystawie udział wzięli: Lena Hensel, Janusz Janczy, Światosław Karwat, Łukasz Murzyn, Stella Zadros-Twardowska – Galeria PRO ARTE, 2008.

NATURA OPTIMA – Grażyna Michalak-Bazylewicz, Zdzisław Bazylewicz, Stanisław Dziubak – Galeria PRO ARTE, 2008.

Byłem wtedy już po studiach w Instytucie i prowadziłem od sześciu lat Galerię Twórców Galera, założone jeszcze w czasach studenckich nieformalne przedsięwzięcie prezentujące twórczość adeptów zielonogórskiej uczelni. Efektem naszej rozmowy była otwarta w marcu 2003 roku w Pro Arte wystawa POKOLENIE prezentująca prace dziesięciorga aktywnych w tamtym czasie przedstawicieli najmłodszej generacji artystów. W wystawie udział wzięli: Andrzej Bembenek, Anna Bembenek, Olgierd Ciszak, Marcin Fajfruk, Przemysław Gapiński, Sylwester Mocur, Igor Myszkiewicz, Anna Nabel, Marcin Ponomarew, Marek Szpak. Wystawa wywołała trochę pozytywnego fermentu i została później zaprezentowana w krakowskiej Galerii Młodych Gazety Antykwarycznej. Większość uczestników prezentacji wstąpiła w szeregi Okręgu Zielonogórskiego ZPAP.

A po nas przyszli inni. Warto wymienić choćby Bogumiła Hodera, Mariusza Kowalskiego, Magdalenę Łazar-Massier, Natalię Janigacz, Przemysława Przepiórę, Marcina Rabę, Marka Szpaka, Katarzynę Szurkowską, Szymona Teluka... Coraz więcej nowych twarzy.

Jeden z uczestników wystawy POKOLENIE, Przemysław Gapiński został w 2006 roku wybrany na stanowisko prezesa Okręgu Zielonogórskiego ZPAP.

Za rządów nowego, najmłodszego w kraju prezesa Okręgu, podjęliśmy szereg działań mających na celu silniejsze zaznaczenie obecności Związku na kulturalnej scenie Zielonej Góry. Z czego niektóre nawet zakończyły się powodzeniem.

W latach 2007 i 2008 Okręg Zielonogórski ZPAP we współpracy z Urzędem Miasta Zielona Góra przeprowadził dwie edycje Ogólnopolskiego Konkursu na Projekt Plakatu Winobraniowego, próbowaliśmy tu nawiązać do zarzuconej od kilku lat współpracy Miasta i artystów w ramach doroczne-go święta. Sukces był połowiczny – o ile

Otwarcie wystawy rzeźby Krystyny i Jerzego Nowakowskich (na zdjęciu) – Galeria PRO ARTE, 2008.

Druga edycja OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU NA PROJEKT PLAKATU DNI ZIELONEJ GÓRY - WINOBRANIE 2008. Uroczyste wręczenie nagród. Wioleta Harężlak, wiceprezydent Zielonej Góry i Igor Myszkiewicz, kurator konkursu wręczają nagrodę GRAND PRIX Eugeniuszowi Skorwiderowi z Poznania – Galeria PRO ARTE, 2008.

konkurs przebiegł owocnie i przy pełnej aprobacie Urzędu Miejskiego, to już firma organizująca Winobranie w tamtych latach nie wykorzystała zwycięskich plakatów w sposób zadowalający.

Do działań winobraniowych wróciliśmy w roku 2011 realizując dla Urzędu Miasta multimedialną wystawę „Fantastyczne Winobranie" prezentującą prace utrzymane w stylistyce sztuki fantastycznej, autorstwa

Zenon Polus - „Wielkie mi to HALO... VI" - nowy alfabet, obiekty – Galeria PRO ARTE, 2009.

Bogumiła Hodera, Mariusza Kowalskiego, Szymona Teluka i mojego. Pokaz wyświetlany był w kilku punktach Miasta przez wszystkie noce Winobrania 2011.

Za to jak najbardziej zadowalająca okazała się współpraca ze Stowarzyszeniem Dialog-Współpraca-Rozwój; Okręg Zielonogórski ZPAP wspólnie ze stowarzyszeniem DWR wziął udział w 2 edycjach (w 2008 i 2009 r.) kampanii społecznej propagującej przeciwdziałanie uzależnieniom. Efektem było wydrukowanie zaprojektowanych przez artystów Okręgu plakatów o w/w tematyce, następnie rozprowadzonych po zielonogórskich szkołach i reprodukowanych na łamach miesięcznika „Puls". „Puls" do dziś także udostępnia Związkowi strony na zapowiedzi wydarzeń w Galerii Pro Arte i prezentacje twórczości członków Okręgu.

Nawiązaliśmy także współpracę z Lubuskim Stowarzyszeniem Działań Kulturalnych DEBIUT, stając się współorganizatorem (w latach 2008, 2009 i 2010) Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny – imprezy o randze międzynarodowej. W ramach współpracy Galeria Pro Arte mogła zaprezentować wystawy indywidualne takich mistrzów satyry jak Zbigniew Jujka, Robert Szecówka czy Břetislav Kovařík.

W roku 2009 nasz Okręg, wspólnie z Pracownią Sitodruku Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego (reprezentowaną przez Jacka Paplę i Mirosława Guga-

W środę 3 grudnia 2008, w przededniu Święta Górników - Barbórki, miało miejsce uroczyste odsłonięcie pomnika Ignacego Łukasiewicza. Autorem dzieła jest nasz kolega Robert Tomak. Pomnik usytuowano na skarpie przed siedzibą główną PGNiG SA Oddziału w Zielonej Górze przy ul. Boh. Westerplatte 15.

Zdjęcie powyżej i po prawej: W ramach Festiwalu Nauki w niedzielę 7 czerwca w Galerii PRO ARTE miał miejsce pokaz prac fotograficznych studentów Animacji Kultury II - wykonanych pod kierunkiem Jarosława Dulęby. – Galeria PRO ARTE, 2009.

OBRAZY NIEOSTATNIE - wystawa malarstwa Jarosława łukasika (na zdjęciu) – Galeria PRO ARTE, 2009.

ę) zorganizował monumentalną (zajmującą cztery kondygnacje Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego) wystawę ZielonaGRAFIKA_2.pl, drugą już edycję przeglądowej wystawy dedykowanej Międzynarodowemu Triennale Grafiki w Krakowie. Wystawa obejmowała zarówno grafikę tradycyjną jak i cyfrową. Prezentacja miała formułę otwartego przeglądu, wzięli w niej udział reprezentanci lubuskich środowisk twórczych (m.in. Telemach Pilitsidis, Agnieszka Filar, Jerzy Fedro), artyści związani zawodowo z Wydziałem Artystycznym UZ (Jacek Papla, Mirosław Gugała, Anna Nabel-Myszkiewicz) oraz absolwenci i studenci zielonogórskiej uczelni (Bogumił Hoder, Paulina Igras, Grzegorz Myćka czy niżej podpisany); ogółem 19 autorów.

Co roku współpracujemy także z Uniwersytetem Zielonogórskim w ramach Festiwalu Nauki.

W 2006 roku powstała także strona internetowa (www.zpap.zgora.pl) Okręgu Zielonogórskiego ZPAP utworzona i administrowana przez Wacława Serdecznego, wtedy sekretarza, a od 2010 roku kolejnego prezesa OZ ZPAP.

Od 2007 roku w Galerii Pro Arte odbywają się prezentacje w ramach cyklu ARTYSTA-DZIEŁO-ODBIORCA - SPOTKANIA ZE SZTUKĄ - wystawy, których celem jest przybliżenie mieszkańcom naszego miasta i regionu sylwetek twórców, pokazanie różnorodności ich artystycznych postaw i form wypowiedzi. Do dziś odbyło się pięć edycji cyklu (w sumie trzydzieści siedem wystaw).

Wszystkie wystawy w Pro Arte były co najmniej godne uwagi. Pokazywaliśmy prace z różnych obszarów sztuki i pełnej palety dyscyplin artystycznych. Pozwolę sobie przypomnieć kilka wybranych wydarzeń:

KOMPILACJE (2008) było prezentacją twórczości wybranych artystów Oddziału Tarnowskiego (niezwykle kreatywnego i aktywnego ośrodka). Wystawa, którą tarnowscy artyści realizowali w ramach autorskiego projektu „Tygiel Kultury", była mocno interdyscyplinarna – obejmowała rzeźbę,

ZAPIS - wystawa grafiki Jacka Papli – Galeria PRO ARTE, 2009.

instalacje, performance... Wzięli w niej udział Światosław Karwat, Janusz Janczy, Stella Zadros-Twardowska, Łukasz Murzyn i Lena Hensel.

Z kolei w „Wielkie mi to HALO... VI" - nowy alfabet, obiekty (2009) Zenon Polus przekształcił całą przestrzeń Galerii w autorską instalację.

Przeciwną krawędź grafu, czyli sztukę nawiązującą do klasycznego warsztatu, metafizyczną w treści, reprezentowały wystawy choćby grafiki i rysunku Jerzego Fedry (2008) czy „W zamkniętym kalejdoskopie" - malarstwo Bogumiła Hodera (2010).

Malarstwo nowoczesne, eksperymentujące mogliśmy zobaczyć na wystawie obrazów-kolaży Przemysława Gapińskiego (2011).

Agnieszka Bar i Agnieszka Kajper zachwyciły widzów szkłem artystycznym, potraktowanym nieszablonowo, ujętym w czyste, nowoczesne formy.

Wystawy można wymieniać jeszcze długo, każda była inna, nadawała Galerii innego klimatu, wyrazu. Czy była to ceramika Małgorzaty Bukowicz lub Kazimierza Kalkowskiego, grafika Agnieszki Filar, Przemysława Tyszkiewicza, malarstwo Henryka Krakowiaka, Michała Bajsarowicza, Anny Bembenek, Doroty Komar-Zmyślony, Adama Bagińskiego, Anny Nabel-Myszkiewicz, rysunek Grażyny i Zdzisława Bazylewiczów, rzeźby Roberta Tomaka lub Artura Wochniaka, zawsze były to prezentacje na najwyższym poziomie. Bo Pro Arte to już marka.

Sporym wydarzeniem środowiskowym była zorganizowana z okazji 55-lecia naszego Okręgu przez Barbarę Schiller wystawa „Grono". Prezentacja składała się z dwóch symbolicznych części – w przestrzeniach Galerii Pro Arte znalazły się prace artystów najstarszego pokolenia (Adama Bagińskiego, Agaty Buchalik-Drzyzgi, Józefa Burlewicza, Bożeny Cajdler-Gruszkiewicz, Witolda Cichacza, Tadeusza Dobosza, Adama Falkiewicza, Aleksandry Fichny-Chełkowskiej, Anny Gapińskiej-Myszkiewicz, Haliny Kozłowskiej-Bodek, Henryka Krakowiaka, Krystyny Maj-Mazur, Haliny Maszkiewicz, Witolda Mi-

GRONO - malarstwo, grafika, rzeźba, rysunek i fotografia - wystawa z okazji 55-lecia Okręgu Zielonogórskiego ZPAP pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubuskiego Marcina Jabłońskiego oraz Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego.
Gościem wernisażu była pani wiceprezydent Miasta Zielona Góra Wioleta Haręźlak. Po wernisażu goście udali się do Lubuskiego Teatru na spektakl STWORZENIA SCENICZNE i uroczysty bankiet. Kuratorem wydarzenia była Barbara Schiller.

BACHUS - makieta pomnika autorstwa Artura Wochniaka. Druga nagroda w ogólnoposkim konkursie na pomnik Bachusa. Zielona Góra 2009. Fot. Autor.

chorzewskiego, Telemacha Pilitsidisa, Marka Przecławskiego, Janusza Skiby, natomiast na piętrze Lubuskiego Teatru zaprezentowała się generacja najmłodsza (Aleksandra Dybaś, Tomasz Daiksler, Przemysław Przepióra, Przemysław Gapiński, Andrzej Bembenek, Anna Nabel-Myszkiewicz, Igor Myszkiewicz, Mariusz Kowalski, Marcin Raba, Jolanta Surzykiewicz, Dominika Radzińska, Katarzyna Szurkowska i Bogumił Hoder.

W naszej Galerii odbywają się też ponadto wystawy dyplomowe studentów Instytutu Sztuk Wizualnych.

Ubiegłe dwudziestolecie zrazu nie przynosiło wielu realizacji Artystów Okręgu w przestrzeni miejskiej. Znikały zlecenia dotyczące kolorystyki ulic, malarstwa ściennego, przejmowane przez wyspecjalizowane biura projektowe i agencje reklamowe. Bardzo długo nie powstawały nowe realizacje rzeźbiarskie. Do wyjątków należy symboliczny powrót „Robotników" - rzeźb autorstwa Henryka Gawanowskiego, zdewastowanych i ukrytych w 1982 roku przez służbę bezpieczeństwa, a przypadkowo odnalezionych w 1989 roku.

Znakiem czasu były prace modyfikujące niektóre dzieła powstałe w minionym systemie – orłom dorzeźbiano korony, na pomniku Bohaterów II Wojny Światowej (autorstwa Anny Krzymańskiej) również dołożono orła w koronie oraz zatarto ele-

Pomnik Matki Sybiraczki autorstwa Roberta Tomaka - Zielona Góra 2009. Fot. Autor.

menty kojarzące się z Armią Czerwoną na postaciach żołnierzy. W przypadku tego pomnika co jakiś czas pojawiają się nowe koncepcje mające na celu nadanie mu bardziej „słusznego" wyglądu. O fakcie, że monument stoi na miejscu dawnego radzieckiego cmentarza wojskowego w towarzystwie się nie wspomina...

Nasi rzeźbiarze okazjonalnie wykonywali tablice pamiątkowe lub statuetki, większe formy realizując dla innych miast. Niekiedy były to prace niezwykle spektakularne jak choćby „Kwadryga Bru-

SKRZYDŁO - wizualizacja pomnika poświęconego pamięci ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem z dnia 10 kwietnia 2010 roku. Konkurs wygrała Małgorzata Bukowicz. Fot. Autor.

nonii" wykonana przez Artura Wochniaka w Brunszwiku.

Coś drgnęło w roku 2008, kiedy Robert Tomak wyrzeźbił (wygrawszy uprzednio konkurs) pomnik Ignacego Łukasiewicza. Figura stanęła przed siedzibą PGNiG w Zielonej Górze.

A potem był Bachus.

W 2001 roku pojawił się pomysł ustawienia w mieście pomnika Bachusa. Ogłoszono dwukrotnie konkurs rzeźbiarski, lecz efekty nie były zadowalające. Pomysł wrócił w roku 2008, tym razem efekty konkursu dało się oglądać bez bólu i rzeźba stanęła na deptaku we wrześniu 2010. Konkurs wygrali co prawda rzeźbiarze krakowscy (Jacek Gruszecki i Robert Dyrcz), ale nasz Artur Wochniak zdobył drugie miejsce. Pomnik Bachusa był też początkiem szerszej dyskusji o nowych pomnikach i rzeźbach plenerowych w Zielonej Górze. Od strony logistyczno-formalnej nad tym i kolejnymi konkursami czuwała powołana przez Prezydenta Miasta Zielona Góra komisja do spraw pomników i form przestrzennych pod przewodnictwem dyrektora Muzeum Ziemi Lubuskiej Andrzeja Toczewskiego. W jej składzie znaleźli się także artyści związani z Okręgiem Zielonogórskim ZPAP – Robert Tomak i Agata Buchalik-Drzyzga. Jako przedstawiciel Związku zasiadałem także w komisjach konkursowych.

Kolejnym pomnikiem, który powstał w Zielonej Górze, był pomnik Matki Sybiraczki postawiony z inicjatywy Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Zesłańcom Sybiru. Konkurs wygrał Robert Tomak, a uroczyste odsłonięcie rzeźby odbyło się 17 września 2010 roku.

Następną realizacją był monument poświęcony pamięci ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem z dnia 10 kwietnia 2010 roku. Konkurs wygrała Małgorzata Bukowicz, a odsłonięcia pomnika dokonano w pierwszą rocznicę tragedii na zielonogórskiej nekropolii.

Wróćmy jeszcze na moment do Pomnika Bachusa. Podczas prac nad nim, niejako

Spotkanie z profesorem Zbigniewem Makarewiczem poświęcone Sympozjum Plastycznemu WROCŁAW 70. Profesor przedstawił genezę, znaczenie i reminiscencje wydarzenia artystycznego z przed 40. lat. – Galeria PRO ARTE, 2010.

Wernisaż wystawy obrazów Przemysława Gapińskiego – Galeria PRO ARTE, 2011. Fot. Szymon Teluk.

Wernisaż wystawy z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej. Na zdjęciu od prawej: dyrektor MZL dr Andrzej Toczewski i wicedyrektor Leszek Kania. Zielona Góra 2011. Fot. Tomasz Daiksler.

Wernisaż wystawy z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej - goście wernisażu. Fot. Tomasz Daiksler.

Wernisaż wystawy z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej. Przemawia Jerzy Fedro - wiceprezes ZPAP. Fot. Tomasz Daiksler.

Wernisaż wystawy z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej - wręczanie podziękowań osobom szczególnie zasłużonym dla środowiska artystów ZPAP. Na zdjęciu od prawej: dyrektor MZL dr Andrzej Toczewski, Wacław Serdeczny - prezes OZ ZPAP i Igor Myszkiewicz - wiceprezes OZ ZPAP. Fot. Tomasz Daiksler.

Wernisaż wystawy z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Wernisaż wystawy z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

na marginesie pojawiła się koncepcja „rzeźb towarzyszących", niewielkich form rzeźbiarskich rozrzuconych w przestrzeni miejskiej. Idea skrystalizowała się w formie „bachusików"- niedużych, około trzydziestocentymetrowych figurek w pewnym stopniu nawiązujących do pomysłu wrocławskich krasnali. Pięć pierwszych sfinansowało miasto, kolejne prywatni sponsorzy. Do dziś pojawiło się ponad piętnaście figurek. Ich autorami są Małgorzata Bukowicz, Artur Wochniak i Robert Tomak.

Jest jeszcze jedna rzeźba, której nie sposób przemilczeć. Pomnik Chrystusa Króla w Świebodzinie poświęcony został 21 listopada 2010 roku. Trzydziestosześciometrowy monument powstał na podstawie projektu Mirosława Pateckiego – rzeźbiarza zrzeszonego w Okręgu Zielonogórskim ZPAP.

W 2010 roku, po kolejnych wyborach do władz ZPAP na szczeblu krajowym, członek naszego Okręgu - Jerzy Fedro został wybrany na stanowisko wiceprezesa Zarządu Głównego Związku. Zaszczyt i odpowiedzialność tym większe, że od czasów Mariana Szpakowskiego nikt z zielonogórskich artystów nie dotarł tak wysoko w związkowej hierarchii.

Nadszedł rok 2011, rok jubileuszowy. Związek Polskich Artystów Plastyków obchodził stulecie istnienia. Z okazji rocznicy w całym Kraju odbywały się przekrojowe wystawy i pokazy.

Wernisaż wystawy obrazów Edwarda Mirowskiego – Galeria PRO ARTE, 2011.

Odbyła się również duża prezentacja ZPAP w Parlamencie Europejskim w Brukseli; Artystów Okręgu Zielonogórskiego reprezentowały prace Artura Wochniaka i Jerzego Fedry.

Wystawa z okazji 100-lecia ZPAP poświęcona twórczości Artystów Okręgu Zielonogórskiego , której miałem zaszczyt i do pewnego momentu także przyjemność być kuratorem (wspólnie z Leszkiem Kanią) została uroczyście otwarta 18 marca 2011 roku w Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

Na ekspozycji znalazło się ponad 160 dzieł prezentujących niemal całą paletę postaw i dyscyplin artystycznych. Reprezentowane były techniki klasyczne (malarstwo, rysunek, grafika, rzeźba, ceramika), jak i nowe media (grafika cyfrowa, video). Również w samym podejściu do sztuki wyeksponowana została ożywcza różnorodność, swoje miejsce znalazły poszukiwania awangardowe obok przedstawień klasycznych i sztuki fantastycznej.

Wystawa była w pewnym sensie rysem historycznym środowiska zielonogórskiego na przestrzeni blisko sześciu dekad jego istnienia i działalności w regionie. Przypomnieliśmy prace artystów już nieżyjących, którzy współtworzyli zarówno miejscowe środowisko plastyczne, jak i lubuską kulturę – Mariana Szpakowskiego, Klema Felchnerowskiego, Stefana Słockiego, Hilarego Gwizdałę, Alfa Kowalskiego, Jolantę Zdrzalik, Andrzeja Gordona, Stanisława Antosza, Ryszarda Kiełba, Józefa Cyganka, Irenę Bierwiaczonek... Oddaliśmy tu hołd przeszłości Związku, jednak trzonem bogatej ekspozycji było jego „dziś" - czyli prace twórców teraz właśnie kreujących naszą artystyczną rzeczywistość. Można było zobaczyć więc dzieła Doroty Komar-Zmyślony, Małgorzaty Bukowicz, Tadeusza Dobosza, Marka Przecławskiego, Artura Wochniaka, Roberta Tomaka, Henryka Krakowiaka, Witolda Cichacza, Bożeny Cajdler-Gruszkiewicz, Krystyny Maj-Mazur, Haliny Maszkiewicz, Aleksandry Fichny-Chełkowskiej, Adama Bagińskiego, Wacława Serdecznego, Szczepana Wleklika, Józefa Burlewicza, Stanisława Jagiełły, Wojciecha Plusta, Stanisława Czarneckiego, Grażyny i Zdzisława Bazylewiczów, Agaty Buchalik-Drzyzgi, Janusza Skiby, Adama Falkiewicza, Katarzyny Szurkowskiej, Telemacha i Romy Pilitsidis, Anny i Andrzeja Bembenek, Jerzego Fedry, Wandy Juścińskiej, Agnieszki Kujawy-Bartosik, Aleksandry

Wernisaż wystawy malarstwa Romy Pilitsidis – Galeria PRO ARTE, 2011.

AMSTERDAM – wystawa Agnieszki Graczew-Czarkowskiej i Radosława Czarkowskiego – Galeria PRO ARTE, 2011.

O WIEŻY RAZ JESZCZE... – wystawa prac Hanny Marii Ograbisz-Krawiec – Galeria PRO ARTE, 2011.

Płyty poświęcone Marianowi Szpakowskiemu (u góry) i Klemowi Felchnerowskiemu usytuowane przed gmachem Muzeum Ziemi Lubuskiej. Fot. Tomasz Daiksler.

Dybaś, Klaudii Mostowik, Krystyny Prządki, Magdaleny Łazar-Massier, Urszuli Widźgowskiej, Heleny Zadrejko, Anny Gapińskiej-Myszkiewicz, Anny Nabel-Myszkiewicz, Lidii Domagały, Anny Szymanek, Katarzyny Wesołowskiej-Waszkowskiej, Tomasza Daikslera, Mariusza Kowalskiego, Andrzeja Stefanowskiego, Jolanty Surzykiewicz i autora tych słów (jeżeli kogoś pominąłem serdecznie przepraszam). Dzieje środowiska stały się też tematem odbywających się podczas trwania wystawy wykładów z cyklu Studium Wiedzy o Sztuce. Nie było problemów z frekwencją.

Działalność artystów Okręgu Zielonogórskiego ZPAP odcisnęła trwały ślad w historii naszego Miasta i ono o tym pamięta. W tworzonej od 1998 roku przed Muzeum Ziemi Lubuskiej alei ludzi zasłużonych dla budowy tożsamości kulturowej naszego miasta znalazły się płyty poświęcone Marianowi Szpakowskiemu i Klemowi Felchnerowskiemu. 23 marca 2003 roku nowo powstałe rondo (na przecięciu ulic Dworcowej i Ułańskiej) otrzymało imię Klema Felchnerowskiego.

Obecnie Okręg Zielonogórski ZPAP liczy 101 dusz. Zrzesza artystów wszystkich pokoleń, od twórców uznanych i sędziwych po świeżych absolwentów uczelni artystycznych (między innymi zielonogórskiego Instytutu Sztuk Wizualnych). Jest środowiskiem bardzo zróżnicowanym, a przez to wciąż jeszcze reprezentatywnym dla polskiej sztuki współczesnej.

Jednak już nie jedynym. Obok nas funkcjonują stare i nowe stowarzyszenia, związki i grupy twórcze. Więcej wysiłku niż kiedyś wymaga pozyskanie widza i choćby tylko utrzymanie się na dotychczasowych pozycjach. A przecież chcielibyśmy iść dalej... Przetrwanie środowiska wymaga zaangażowania wszystkich jego członków, ich kreatywnego potencjału, pracowitości i odwagi.

Kryzys ekonomiczny i wynikająca z niego zapaść rynku sztuki bynajmniej nam nie pomagają. Mimo pięknej historii i tak wielu artystycznych sukcesów nasza sytuacja jest dziś niełatwa, może nawet najtrudniejsza od czasów wskrzeszenia Związku. Jak powiedział Wacław Serdeczny, obecny prezes OZ ZPAP – *To po prostu trudny czas dla nas, który musimy przejść z godnością i wiarą, że będzie lepiej*.

A może jak pisali w 1990 roku Zbigniew Pranga i Witold Nowicki, trzeba zaczynać od nowa.

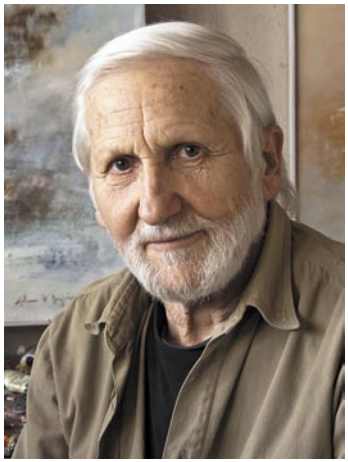
Zaczynać od nowa każdego dnia.

2011

Artyści Okręgu Zielonogórskiego ZPAP

Adam Wojciech Bagiński
Michał Bajsarowicz
Zdzisław Bazylewicz
Andrzej Bembenek
Anna Bembenek
Agata Buchalik-Drzyzga
Ryszard Bukański
Małgorzata Bukowicz
Monika Burzyńska
Bożena Cajdler-Gruszkiewicz
Zofia Chmielewska
Witold Cichacz
Renata Czajor
Stanisław Czarnecki
Magdalena Ćwiertnia
Tomasz Daiksler
Tadeusz Dobosz
Lidia Domagała
Agnieszka Drzewiecka
Aleksandra Dybaś
Adam Falkiewicz
Jerzy Fedro
Aleksandra Fichna-Chełkowska
Agnieszka Filar
Anna Gapińska-Myszkiewicz
Przemysław Gapiński
Henryk Gawanowski
Magdalena Gryska
Aneta Grzelichowska
Rafał Grzelichowski
Teodor Grześkowiak
Bogumił Hoder
Bogusław Jagiełło
Bożena Jakubowska
Natalia Janigacz
Jolanta Jarosz
Wanda Juścińska
Monika Karczmarczyk
Roman Kasprowicz
Józef Kodź
Dorota Komar-Zmyślony
Paulina Komorowska-Birger
Halina Kozłowska
Mariusz Kowalski
Henryk Krakowiak
Agnieszka Kujawa-Bartosik
Alicja Lewicka-Szczegóła
Monika Łakomska
Magdalena Łazar-Massier
Krystyna Maj-Mazur
Kamila Marchelek
Iwona Markowicz-Winiecka
Halina Maszkiewicz
Alicja Matwijewicz
Grażyna Michalak-Bazylewicz
Bogumiła Michorzewska
Witold Michorzewski
Agnieszka Migdałek
Kazimierz Mika
Klaudia Mostowik
Krystyna Mytar-Burlewicz
Igor Myszkiewicz
Anna Nabel-Myszkiewicz
Gustaw Nawrocki
Bartosz Nowak
Elżbieta Oberda-Mika
Hanna Maria Ograbisz-Krawiec
Zbigniew Olchowik
Mirosław Patecki
Juliusz Piechocki
Roma Pilitsidis
Telemach Pilitsidis
Wojciech Plust
Zygmunt Pranga
Krystyna Prządka
Marek Przecławski
Przemysław Przepióra
Marcin Raba
Dominika Radzińska
Ilona Sawicka
Wacław Serdeczny
Janusz Skiba
Jan Skowroński
Andrzej Stefanowski
Bolesław Strojek
Katarzyna Sułkowska-Kulik
Jolanta Surzykiewicz
Joanna Szczególska
Marek Szpak
Katarzyna Szurkowska
Anna Szymanek
Szymon Teluk
Ewa Tessmer-Falkiewicz
Robert Tomak
Ryszard Tomczak
Katarzyna Wesołowska-Waszkowska
Urszula Widźgowska
Andrzej Wieczorek
Patrycja Wilczek
Szczepan Wleklik
Artur Wochniak

Adam Wojciech Bagiński

Inspiruje mnie forma, która jest nieuchwytna, a istnieje między mną, a rzeczywistością.

Urodził się w 1940 r. w Toruniu. W latach 1961-66 studiował na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, uzyskując dyplom w pracowni prof. Stanisława Borysowskiego. W 1967 r. związał się z Zieloną Górą, gdzie mieszka do dziś. W twórczości artysty dominuje malarstwo olejne i akwarele. Tworzy także obiekty i instalacje. ■ Swoje prace eksponował na 32 wystawach indywidualnych w galeriach, muzeach, salach wystawowych w kraju i za granicą, m.in.: Zielona Góra 1969, 1978, 1981, 1984, 1987, 1989, 1993, 1997, 1999, 2000; Austria - Ried in Inkreis 1996; Gubin - Galeria Ratusz 2000; Sulęcin 2001; Gorzów Wlkp. (Klub Myśli Twórczej Lamus) 2002; Kożuchów (Galeria Zamkowa) 2005; 40. lat pracy twórczej - WMBP w Zielonej Górze - 2006; Międzynarodowy Dom Kultury, Międzyzdroje - 2007; Muzeum Pojezierza Myśliborskiego - 2007. ■ Zrealizowane obiekty i instalacje: 1991 – Instalacja plastyczna w otwartej przestrzeni z okazji Dni Zielonej Góry; 1992 – Realizacja obiektów i działania plastyczne do spektaklu pt. „Cień" sala „Arlekin", WiMBP Zielona Góra; 1995 – Niemcy - Pritzen III Europa Biennale Niederlausitz - realizacja pt. „Zmienność". ■ Uczestniczył w ok. 100 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. ■ Prace w zbiorach: Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze - Galeria autorska, Biblioteki Głównej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum Regionalnego w Świebodzinie, Biura Wystaw Artystycznych w Zielonej Górze, Lubuskiego Muzeum Wojskowego w Drzonowie, Wendisches Museum w Cottbus oraz w licznych zbiorach prywatnych w kraju i za granicą, m.in. w Niemczech, Holandii, USA, Kanadzie.

„Z głębi II" - olej, płótno | 70 x 90 cm | 2011 ■ „Fragment" - olej, płótno | 65 x 81 cm | 2011

„Zmienność I" - olej, płótno | 100 x 70 cm | 2010

Adam W. Bagiński 2010

Michał Bajsarowicz

Urodził się w 1963 r. w Drawsku Pomorskim. ■ Wykształcenie artystyczne: PWSSP w Poznaniu. Rok uzyskania dyplomu: 1991, u prof. Bogdana Wegnera. ■ Uprawiane techniki artystyczne: malarstwo, grafika, rzeźba. ■ Rok wstąpienia do ZPAP: 1995. ■ 40 wystaw w kraju i zagranicą. ■ Ważniejsze z nich: 1999 – Galeria Frietzen Herford (Niemcy); 2001 – Galeria Peyer Leoben (Austria); 2002 – Art Innsbruck/Austria; 2003 - Kleine Galerie Ilmenau (Niemcy); 2005 – Alte Gerberei Schorndorf (Niemcy); 2006 – Galeria Remisen Brande (Dania); 2008 – Galeria Dagart Arras (Francja); 2008 – Galeria Arts&Wines Covilha (Portugalia); 2010 – Galeria B4 Mediolan (Włochy); 2011 – Galeria Barocco Neuzelle (Niemcy).

Temat prac jest jeden – postać ludzka, a właściwie ludzkie ciało. Pewna, wyrazista kreska bezbłędnie określa kształty, plamy koloru kładą światła i cienie, budują ekspresję. W tych ciałach nie ma nic indywidualnego, to jedna kształtna, giętka, sprężysta materia, którą artysta traktuje tak, jak inni przedstawiają formy pejzażu, czy kształty chmur, jako pretekst do plastycznych poszukiwań.

„Akt I" - akryl | 250 x 45 cm | 2011 ■ „Akt II" - akryl | 250 x 45 cm | 2011

„Akt III" - akryl | 84 x 100 cm | 2010

Zdzisław Bazylewicz

Urodzony w 1952 roku w Stalowej Woli. ■ W roku 1974 ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Jarosławiu. Studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, na wydziale grafiki w Katowicach, w latach 1974-1978 w pracowni malarstwa profesorów: Andrzeja Kowalskiego i Macieja Bieniasza oraz w pracowni druku płaskiego - litografii u prof. Stanisława Gawrona. Osiągnął specjalizację w zakresie projektowania graficznego książki w pracowni prof. Stanisława Kluski. Dyplom uzyskał w 1979 roku. ■ Po studiach związany z Sandomierzem pełnił funkcję wiceprezesa w tamtejszym okręgu ZPAP. Od 1984 roku na stałe osiedlił się w Zielonej Górze. ■ Jest autorem rzeźby po stronie niemieckiej i polskiej na moście granicznym w Gubinku, płaskorzeźby - tryptyku poświęconego Janowi Pawłowi II, znajdującej się w gimnazjum nr 8 w Zielonej Górze. Jest także autorem opracowania graficznego herbu województwa lubuskiego, wykonawcą wraz z artystą plastykiem Czesławem Fojcikiem, malarstwa architektonicznego w Monachium, Essen i Frankfurcie nad Menem, twórcą płaskorzeźbionej tablicy „Im Memoriam" umieszczonej u stóp Lotse, poświęconej pamięci Jerzego Kukuczki, Rafała Chołdy i Czesława Jakiela oraz wielu rozwiązań plastycznych we wnętrzach mieszkalnych i użyteczności publicznej. ■ Uczestniczy w plenerach w kraju i za granicą, będąc niejednokrotnie ich organizatorem. ■ Prace w zbiorach BWA w Sandomierzu, Muzeum Ziemi Lubuskiej i zbiorach prywatnych w Polsce, Niemczech, Kanadzie. ■ Ważniejsze wystawy indywidualne(*) i zbiorowe: 1980* – Galeria BWA Kielce, poplenerowa wystawa malarstwa; 1980 – Galeria BWA Sandomierz, Grafika Środowiska Śląskiego; 1981* – Staszów, wystawa malarstwa i rysunku; 1990 – Galeria BWA „Artyści Rzeczpospolitej" (malarstwo); 1995 – „Spektrum", Braunsweig i BWA Zielona Góra, rysunek; 1998 – „Obecni - Nieobecni", Galeria Pro Arte, Salon Sztuki ZPAP Zielona Góra - malarstwo; 1999* – Galeria Pro Arte, Zielona Góra, wystawa rysunku, grafiki i malarstwa; 2008 – BWA Kielce, Galeria Zielona w Busku-Zdroju; Galeria BWA, Sandomierz; Galeria Centrum Wikliniarstwa, Rudnik nad Sanem; Zamek Bolestraszyce, Galeria u Piotra; Galeria Pro Arte, Zielona Góra - „Natura Optima", wystawa rysunku i rzeźby wiklinowej; 2001 – Muzeum Ziemi Lubuskiej - Plastyka Lubuska Prace z lat 1945-2001; 2008 – Polski Salon Sztuki „Poznaj zmiany 2008", Poznań 2010; Galeria BWA Gorzów, Salon Jesienny; 2011 – Muzeum-pracownia im I. P. Kawaleridze (Kijów, Ukraina), Galeria Miejska „Smuga" w Sumach (Ukraina).

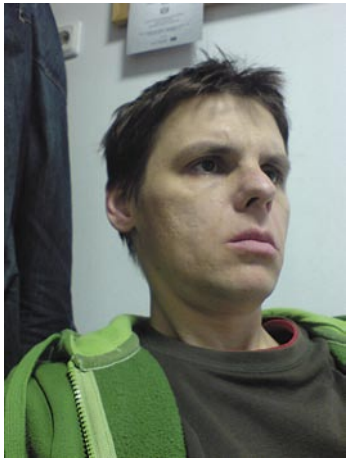

„Tarnobrzeska notatka" - ołówek, papier | 70 x 50 cm | 2008 ■ Szkic do obrazu „Spotkanie filozofów" - ołówek, papier | 100 x 70 cm | 1996

„Czterej jeźdźcy" - olej, płótno | 90 x 150 cm | 2009

Andrzej Bembenek

Urodził się w 1973 roku w Lubaczowie. ■ 1994-99 Studia na Wydziale Pedagogicznym, kierunek - Wychowanie Plastyczne, WSP, Zielona Góra. 2002-05 Studia w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Zielonogórskiego na kierunku malarstwo. Dyplom w pracowni malarstwa prof. Leszka Knaflewskiego. ■ Od 2004 członek ZPAP i Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Zielonej Górze. ■ 2007-2008 Asystent na wydziale wzornictwa Politechniki Koszalińskiej w pracowni rysunku prof. Elżbiety Kalinowskiej-Motkowicz. ■ Wystawy indywidualne: 1996 – 3 x m, Galeria Amfiteatr, Zielona Góra; 1998 – Spermestywy, Galeria Na Strychu, Zielona Góra; 1998 – Rysunek, Galeria Cafe Bumerang, Zielona Góra; 1999 – Dyplom, Galeria BWA, Zielona Góra; 2001 – Drogi, Galeria Na Balkonie, Zielona Góra; 2004 – Obrazy, Galeria Stara Winiarnia, Zielona Góra; 2004 – Cytaty ze Sztuki, Trafgalery, Łagów Lubuski; 2005 – Kondensacje, Instytut Sztuk Pięknych, Zielona Góra; 2010 – Malarstwo, BWA, Zielona Góra. ■ Zajmuje się malarstwem, rysunkiem i grafiką.

[...] Malowanie obrazu Andrzej może rozpocząć od najprostszej inspiracji, która jest fragmentem dostrzeżonej rzeczywistości; „inspiracją jest codzienne doświadczanie, poszukiwanie miejsc i odczytywanie ich znaczeń na nowo" – mówi. Czasem jest to talerz, ściana, odrapany fragment muru, a czasem wręcz potrzebuje wkleić gotowy przedmiot do obrazu. Skupiona teraźniejszość i ukryta energia przyszłości. Jego wola, siła i chęć działania kreacyjnego, dają początek uzewnętrznieniu się jego przeżyć i przemyśleń. [...]

Magdalena Gryska
„Wyobraź sobie..."

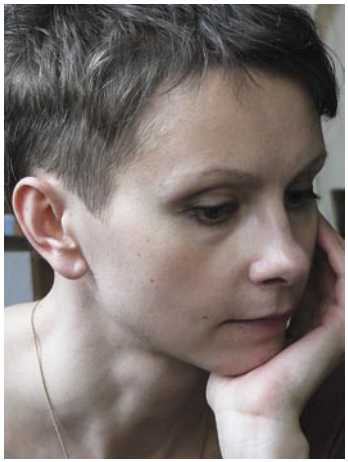

„Kondensacje" - olej, płótno | 180 x 160 cm | 2007 ■ „Pejzaż VI" - olej, płótno | 160 x 200 cm | 2009

„Pejzaż V" - olej, płótno | 170 x 190 cm | 2009

Anna Bembenek

Urodziła się w 1972 r. w Krasnymstawie. ■ Ukończyła PLSP w Nałęczowie. Absolwentka Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dyplom w pracowni malarstwa prof. Stanisława Kortyki w 1999. ■ Artystka zajmuje się malarstwem oraz rysunkiem ilustracyjnym. ■ Na swoim koncie ma kilkanaście wystaw, w tym dwie indywidualne: 1998 – Galeria Cafe Bumerang - malarstwo, Zielona Góra; 2001 – Galeria Teatru Lubuskiego „Na Balkonie" - malarstwo, Zielona Góra; 2011 – „Obrazy z szuflady" - malarstwo, Galeria PRO ARTE, Zielona Góra. ■ W latach 2000-2004 współpracowała z „Gazetą Lubuską" w zakresie rysunku satyrycznego. Od 2001 roku jako ilustrator współpracuje z krakowskim Wydawnictwem Aksjomat. ■ Od 2004 roku członek Związku Polskich Artystów Plastyków.

Ulotność, efemeryczność, przemijanie rzeczywistości, czas to tematy, które mnie inspirują i które próbuję przelać na płótno.
Malarstwo jest dla mnie bardzo intymną czynnością, gdzie tworzę mój mały świat wrażliwości (nadwrażliwości). Zapełniam pracownię niby szufladę swoimi notatkami z „bycia", z podróży, z lęków, z radości. W „notatkach" tych nie jest dla mnie ważne estetyczne piękno, czy harmonia, ale raczej moja wewnętrzna prawda o świecie, który jest we mnie i który mnie otacza.

z serii „Autoportrety w czasie" - olej, płótno | 50 x 50 cm | 2011 ■ z serii „Autoportrety w czasie" - olej, płótno | 50 x 50 cm | 2011

z serii „Pejzaże zapomniane" - olej, płótno | 70 x 100 cm | 2011

Agata Buchalik-Drzyzga

fot. Barbara Rybińska

Urodziła się w 1940 roku w Siemianowicach Śląskich. ■ Edukację artystyczną rozpoczęła w Liceum Sztuk Plastycznych w Bielsku-Białej. Studia na Wydziale Grafiki i Szkła w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych (obecnie ASP) we Wrocławiu. Dyplom obroniła w pracowni grafiki u prof. Stanisława Dawskiego w 1967 roku. ■ Członek ZPAP od 1978. ■ Od lat 70-tych mieszka i pracuje w Zielonej Górze. ■ Uprawiane dyscypliny sztuki: malarstwo, grafika warsztatowa i użytkowa, tkanina unikatowa oraz papier ręcznie czerpany. ■ Swoje prace prezentowała na 42 wystawach indywidualnych oraz 130 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. ■ Przez 20 lat zajmowała się pracą pedagogiczną w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze, następnie wykładała w Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. W latach 90-tych kierowała BWA w Zielonej Górze. ■ Uczestniczka wielu plenerów, sympozjów i konferencji, stypendystka Ministra Kultury i Sztuki. Laureatka licznych nagród i wyróżnień. Jej prace znajdują się w zbiorach Muzeum Ziemi Lubuskiej, Muzeum im. Dekerta w Gorzowie, Muzeum Tkactwa w Łodzi, CBWA w Warszawie, BWA w Zielonej Górze, Gorzowie Wlkp., Wrocławiu, Jeleniej Górze, Katowicach i Pszczynie... oraz w galeriach prywatnych w kraju i za granicą.

Świat, rzeczywistość, relacje między ludźmi to transpozycja na przekazanie myśli. Papier ręcznie czerpany stwarza duże możliwości realizacyjne. Wytwarzanie, tworzenie „papieru" jest ogromnie satysfakcjonujące. Podejmuję decyzję, jak ma wyglądać „mój" papier. To znaczy jego grubość, faktura, wielkość, kształt i kolor. Materia i struktura są na pierwszym planie, rytmy, powtórzenia wprowadzają nas w temat.
Człowiek, natura, czas... to tematy „papierowych obrazów".
Nie ma nic piękniejszego niż realizowanie własnych pasji, myśli, uczuć... zapominam wtedy o trudnej codzienności..

z cyklu „Album rodzinny II" - papier ręcznie czerpany, collage, rysunek pastel | 70 x 50 cm | 2010 ■ z cyklu „Album rodzinny I" - papier ręcznie czerpany, collage, rysunek tuszem | 70 x 50 cm | 2010

z cyklu „Ona - wspomnienie lata I" - papier ręcznie czerpany, collage, rysunek kredką, rękopis | 70 x 50 cm | 2010

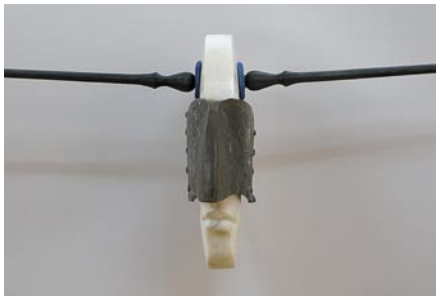
z cyklu „ONA - WSPOMNIENIE LATA" I

(papier ręcznie czerpany, rysunek kredką, mękopis, collage 2010)

Małgorzata Bukowicz

Urodzona w 1959 r. we Wrocławiu. ■ Studia na Wydziale Rzeźby i Ceramiki w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu w pracowni doc. Feliksa Kociankowskiego oraz prof. Krystyny Cybińskiej. Dyplom – 1984 r. ■ Nagrody: ZŁOTY MEDAL – laureat X Biennale Małych Form Rzeźbiarskich, Poznań; Nagroda Wojewody Poznańskiego – 1995; Nagroda Kuratora Lubuskiego – 1998; Nagroda Prezydenta Miasta Zielonej Góry – 2005; Medal LUBUSKI ANIMATOR ROKU – 2006; Odznaki PRZYJACIEL DZIECI – 2007; NAGRODA KULTURALNA Prezydenta Miasta Zielonej Góry – 2007; I Nagroda w konkursie na projekt Pomnika Ofiar Katastrofy Smoleńskiej – 2011 ■ Wystawy zbiorowe: 1985,1989 – Biennale Młodych, Zielona Góra; 1986, 1987 – INTERART, Poznań; Wystawa Miniatury, Toronto, Kanada; 1988 – Arsenał `88, Warszawa; 1990 – Generacja`80, Zielona Góra; 1991, 1993 – Verden, Niemcy; 1994 – Galeria „Arche", Hameln, Niemcy; 1995 – Biennale Małych Form Rzeźbiarskich, Poznań; 1997 – Galeria „Zur Alten Malzfabrik", Wriezen, Niemcy; 2000 – BWA, Zielona Góra; 2001, 2003 – Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; 2002 – Galeria, Bistria, Rumunia; 1986-2010 – Salon Jesienny, Zielona Góra/Gorzów. ■ Ważniejsze realizacje: Wystrój kościoła (ceramika i szkło, witraż) p.w. Św. Józefa Oblubieńca, Zielona Góra; 12 Apostołów (rzeźba ceramiczna), Sanktuarium Miłosierdzia Bożego, Świebodzin; Płaskorzeźby (szkło), Kaplica Cmentarza Komunalnego, Zielona Góra; Tablica pamiątkowa (szkło, stal nierdzewna) ADB, Zielona Góra; Liczne realizacje z zakresu witrażu autorskiego oraz konserwacji w Polsce; Pomnik Ofiar Katastrofy Smoleńskiej 2011 r., Zielona Góra. ■ Od 1987 roku pedagog-nauczyciel dyplomowany rzeźby i ceramiki. Ekspert MEN komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy.

„Głowa wenecka" – marmur, ceramika i żeliwo | 100 x 15 cm ■ „Głowa uśpiona" - ceramika i żeliwo | 45 x 15 x 15 cm

„Nostalgia" – brąz, 100 letnie drewno | 82 x 35 x 12 cm

Bożena Cajdler-Gruszkiewicz

Urodziła się w 1941 r. w Kaliszu. ■ Studiowała na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W roku 1965 uzyskała dyplom w pracowni prof. Stanisława Borysowskiego. Uprawia malarstwo sztalugowe i rysunek. ■ Wystawy indywidualne: 1971 – „Portrety 71", BWA, Zielona Góra; 1981 – „Portrety 81", WSP, Zielona Góra; 1990 – „25-lecie dorobku twórczego", Salon Wystawowy WiMBP, Zielona Góra; 1993 – Bożena Cajdler-Gruszkiewicz - malarstwo, rysunek, BWA, Zielona Góra; 2005 – Malarstwo z lat 1965-2005, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze; 2008 – Malarstwo i rysunek, WiMBP, Zielona Góra. ■ Nagrody: 1979 – II nagroda, VII Salon Jesienny, BWA, Zielona Góra; 1980 – II nagroda, IX Salon Jesienny, BWA, Zielona Góra. ■ Prace w zbiorach: Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida w Zielonej Górze, Uniwersytet Zielonogórski, BWA w Opolu i Białymstoku, Muzeum w Paradyżu, kolekcje prywatne.

„Bożena Cajdler to malarka cierpliwej, rzemieślniczej pracy. Jej obrazy powstają w skupieniu, z całą odtwórczą skrupulatnością, ale jednocześnie zawierają to nieuchwytne, instynktowne coś. Na czym polega ich wyjątkowość? Portrety odznaczają się znakomitym, psychologicznym wyczuciem modela, zaś martwe natury to medytacje nad sposobami istnienia ze sobą przedmiotów. Monotonne na pozór malarstwo jest lekcją subtelności i finezji, szkołą obserwacji i kontemplacji rzeczywistości, by uchwycić i przekazać kwintesencję malarskiej wizji. Twórczość Bożeny Cajdler jest niezwykle jednolita, w każdym przypadku to pokorne i konsekwentne studia widzialnego."

Katarzyna Kiełczewska
(fragment wstępu do katalogu wystawy w Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze w 2005 r.)

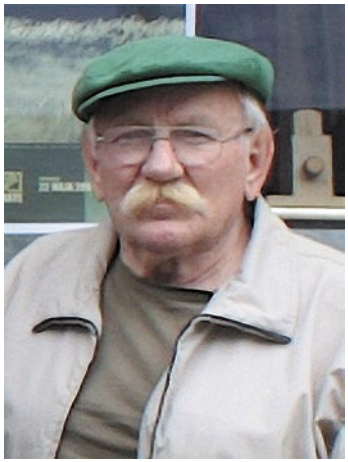

„Marina" - olej, płótno | 1991 - (fot.Tomasz Daiksler) ■ „Zimowy portret" - olej, płótno | 1999 - (fot.Tomasz Daiksler)

„Niebieska martwa natura" - olej, płótno | 1991 - (fot.Tomasz Daiksler)

'02
E.CADDLER

Witold Cichacz

Urodził się w Krakowie w 1934 roku. ■ Studiował na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej oraz na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. ■ Brał udział w wystawach okręgowych ZPAP w Zielonej Górze, w wystawie Malarstwa Młodego Pokolenia w Sopocie - nagroda specjalna PSP oraz stypendium Hotel Lambert w Paryżu w 1960 r., IV Wystawie Ziem Zachodnich (Wrocław 1966). Uczestnik Złotego Grona (II 1965 i III 1967). ■ Wystawy indywidualne: 1967 – Klub MPiK, Gorzów Wlkp.; 1968 – BWA, Zielona Góra. ■ Prace w zbiorach Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum w Gorzowie Wlkp., zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. ■ Jest laureatem konkursów na plakat: Złotego Grona (I miejsce - 1963, 1965), Zjazdu Pisarzy Ziem Zachodnich i Północnych (I miejsce - 1968), Festiwalu Filmów Fabularnych w Łagowie (I miejsce - 1976), Międzynarodowego Festiwalu Zespołów Pieśni i Tańca w Zielonej Górze (I miejsce - 1976), Plakatu Winobraniowego (I miejsce - 1968). ■ Ważniejsze realizacje: w zakresie metaloplastyki - wystrój plastyczny wnętrz statku M/S Ziemia Lubuska (1966-67); wystrój wnętrza kawiarni Staromiejska w Zielonej Górze (1980) i hotelu w Słubicach (1972), Melpomena - Teatr Lubuski (1978); malarstwa ściennego - Urząd Stanu Cywilnego w Strzelcach Krajeńskich (1974); kawiarnia Bieriozka, Zielona Góra (1972); Urząd Stanu Cywilnego, Lubsko; w zakresie mozaiki - projekt i realizacja mozaiki na ścianie Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego (Gagarin - 1969); na ścianie biurowca Huty Miedzi w Głogowie (1972). Ponadto płaskorzeźby w metalu i obrazy o tematyce sakralnej dla klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze i w Bachledówce k/Poronina (1970-72), klasztoru OO. Franciszkanów w Niepokalanowie k/Warszawy (1972-78); projekt i realizacja tympanonu (herbu miasta) nad wejściem do Ratusza, Zielona Góra (1998); plakiety i medale dla instytucji państwowych i kulturalnych woj. lubuskiego oraz Wyższej Szkoły Oficerskiej w Dęblinie; projekty graficzne i wydawnicze dla wydawnictw lubuskich. ■ Odznaczenia: Zasłużony Działacz Kultury (MKiS, 1976); Złoty Krzyż Zasługi (RP, 1986). ■ Obecnie zajmuje się sztuką użytkową, konserwatorską i płaskorzeźbą w metalu.

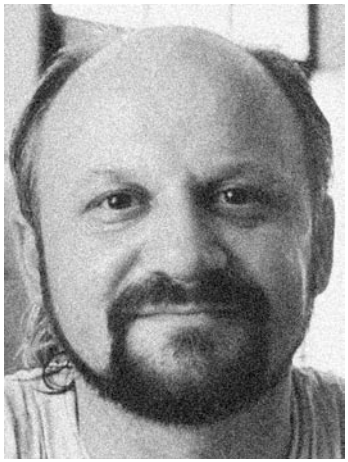

Bez Tytułu - olej na płótnie | 80 x 60 cm | 2008 ■ Bez Tytułu - olej na płótnie | 65 x 50,7 cm | 2008

Bez Tytułu - olej na płótnie | 52 x 52 cm | 2009

Stanisław Jan Czarnecki

Urodził się w 1958 r. ■ Studia w Akademii Sztuk Pięknych (dawniej PWSSP) we Wrocławiu w latach 1979--1985. Studiował malarstwo pod kierunkiem prof. Stanisława Rodzińskiego w latach 1979-1981. Dyplom z wyróżnieniem Ministra Kultury i Sztuki w 1985 roku w Pracowni Grafiki Artystycznej prof. Haliny Pawlikowskiej, Pracowni Projektowania Graficznego prof. Eugeniusza Smolińskiego, Pracowni Malarstwa prof. Andrzeja Klimczaka-Dobrzanieckiego. ■ Twórczość w zakresie malarstwa, rysunku i grafiki artystycznej. ■ Stypendysta Ministra Kultury i Sztuki. Laureat wielu nagród i wyróżnień za twórczość. ■ Uczestnik ogólnopolskich i międzynarodowych plenerów malarskich, warsztatów i sympozjów twórczych. Współorganizator Zimowych Warsztatów Twórczych „Łagów 96" z udziałem krytyków sztuki. ■ W latach 1990-1998 wiceprezes ds. artystycznych Okręgu Zielonogórskiego Związku Polskich Artystów Plastyków. ■ Wielokrotnie wystawiał w USA, min.: w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku oraz w Waszyngtonie. Swoją twórczość prezentował w ramach ponad stu wystaw indywidualnych i zbiorowych w Europie, Kanadzie i USA min.: Lipsk, Helsinki, Toronto, Budapeszt, Frankfurt, Verden, Witzburgh, Braunschwieg, Warszawa, Drezno, Pescara, Wrocław, Zielona Góra, Stadskanaal, Cottbus, Hameln, Pittsbourgh, Nowy Jork, Waszyngton i inne. ■ Prace artysty znajdują się w zbiorach muzeów i wielu kolekcjach prywatnych (w tym w Kolekcji Wiesława Ochmana) w Austrii, Niemczech, Szwajcarii, Polsce, Holandii, Francji, Grecji, Włoszech, Węgrzech, Kanadzie i USA.

„Langerich" – olej, płyta | 50 x120 cm | 2000/2001 ■ z cyklu „Opowieści jurajskie" – olej, płótno | 120 x 140 cm | 1998

„Zwiastun" – olej, płótno | 60 x 80 cm | 1994

S. CZARNECKI '94

Tomasz Daiksler

Tematykę moich obrazów czerpię z codziennej obserwacji otoczenia i świata. Staram się pokazać w nich pewien fragment życia, uchwycony w nieokreślonym czasie, opowiedzieć historię na pozór banalną, pokazać miejsca z innego punktu widzenia, zależnego od światła, perspektywy oraz od zestawienia względem siebie przedmiotów i zjawisk codziennego życia. Chcę nawiązywać dialog z widzem poprzez odczucia. Dla mnie sztuka musi mieć sens, znaczenie, coś przekazywać, wnosić do życia. Nie lubię sztuki dla sztuki.

Urodzony w 1980 r. w Zielonej Górze. ■ Studia w Instytucie Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Zielonogórskim. W 2007 r. dyplom z malarstwa pt. „Podróż do obrazu z pokoju" w pracowni prof. Stanisława Kortyki, aneks z fotografii pt.: „Akty" u ad. Leszka Krutulskiego, praca magisterska pt. „Kung fu jako twórcza forma ekspresji ciała" pod kierunkiem prof. Anny Jamroziakowej. ■ Twórczość w zakresie malarstwa, rysunku i fotografii. ■ Członek Związku Polskich Artystów Plastyków od 2007 r. ■ Ważniejsze wystawy: 2010/2011 – Zdjęcia towarzyszące wystawie „Gerhard Reisch - wspomnienie przeszłości", Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze; 2010 – WiMBP w Zielonej Górze, DIGART ZIELONOGÓRSKI – wystawa I; 2009 – Salon Jesienny, BWA w Zielonej Górze; 2009 – Zielona Góra - miasto i ludzie. Wystawa pokonkursowa, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze; 2009 – wystawa indywidualna malarstwa, Galeria Sztuki Katarzyny Napiórkowskiej, Warszawa; 2009 – zbiorowa wystawa młodych członków ZPAP, Pro Arte, Zielona Góra; 2008 – Kunstbrucke 2, Berlin; 2008 – wystawa indywidualna malarstwa, Herbaciarnia „W poszukiwaniu straconego czasu" w Zielonej Górze; 2008 – wystawa indywidualna „Podróż do obrazu z pokoju", malarstwo oraz „Akty", fotografia w Galeria Twórców Galera w Zielonej Górze; 2007 – Salon Jesienny, BWA w Zielonej Górze; 2007 – Konkurs im. M. Michalika na Obraz dla Młodych Malarzy, Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie; 2005 – wystawa zbiorowa fotografii w Spichlerzu w MOK w Olsztynie.

„Dzień III" (chłopiec z jabłkiem) - olej, płótno | 140 x 140 cm | 2007 ■ „Dzień IV" (czwórka) - olej, płótno | 140 x 140 cm | 2007

„MODERN ART" - olej, płótno | 130 x 160 cm | 2009

MODERN
ART

Tadeusz Dobosz

Urodzony w 1937 roku. ■ Studiował na Wydziale Rzeźby ASP w Krakowie. Dyplom w 1963 roku. ■ Udział w wystawach zbiorowych lokalnych i ogólnopolskich, m.in.: 1965, 1967, 1969, 1975, 1977 – „Złote Grono", Zielona Góra; 1968 – Plener Rzeźbiarski, Orońsko; 1969, 1970 – Spotkania Rzeźbiarskie, Poznań; 1970 – Sympozjum Plastyki „Wrocław '70". ■ Organizator i uczestnik Zielonogórskich Spotkań Rzeźbiarskich, Zielona Góra 1978. ■ Autor i współautor rzeźb plenerowych i pomników: Władysława Jagiełły - Skwierzyna; Janusza Korczaka - Zielona Góra; „Baby" - Amfiteatr, Zielona Góra; „Rodzina" - oś. Łużyckie, Zielona Góra; „Kwiaty" - Palmiarnia, Zielona Góra; autor medalu „Złotego Grona". ■ Wielokrotnie odznaczany i nagradzany, m.in.: Lubuska Nagroda Kulturalna, Zasłużony Działacz Kultury. ■ Prace w zbiorach m.in.: Ministerstwa Kultury, Muzeum Okręgowego w Zielonej Górze i zbiorach prywatnych.

„Najeźdźca" - drewno, metal, kamień | 2009

„Leśny król" - drewno, metal | 2009

Lidia Domagała

Edukację artystyczną rozpoczęła w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Opolu. Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu na Wydziale Ceramiki i Szkła w pracowni prof. Krystyny Cybińskiej. W zakresie malarstwa studiowała w pracowni prof. Stanisława Rodzińskiego i prof. Andrzeja Klimczaka-Dobrzanieckiego. Dyplom uzyskała w 1985 roku. ■ Uprawia malarstwo sztalugowe. ■ Od 1995 roku jest członkiem ZPAP w Zielonej Górze. ■ Jej prace znajdują się w zbiorach prywatnych w Austrii, Holandii, Niemczech, USA i Polsce. ■ Udział w wystawach: 1988 – wystawa indywidualna, Zielona Góra; 1988 – wystawa zbiorowa, Wałbrzych; 1990 – „Generacja'80" BWA Zielona Góra; 1998 – „Obecni – Nieobecni", Galeria „Pro Arte", Salon Sztuki ZPAP Zielona Góra; 1998 – „Salon Jesienny" BWA Gorzów Wlkp.; 1999 – „Salon Jesienny" BWA Zielona Góra; 2000 – „35 lat BWA" Zielona Góra; 2001 – „90-lecie ZPAP" Muzeum Ziemi Lubuskiej Zielona Góra; 2009 – „Salon Jesienny" BWA Zielona Góra; 2010 – „Salon Jesienny" BWA Gorzów Wlkp.

Moje malarstwo jest rodzajem zaproszenia do rozmowy. Niesie w sobie pewną tajemnicę, pewną dozę zaskoczenia, pewną dozę wzruszenia. W swoich obrazach wyrażam to, co często trudne jest do wyrażenia słowem – wolność, radość, zachwyt, a także refleksję, zadumę, czy smutek. Odnoszę się w swojej twórczości do natury, czerpię z niej, jest moją inspiracją, impulsem, antytezą rzeczywistości stanowiącą abstrakcyjny jej obraz. Kolor, światło, przestrzeń są tymi elementami, które budują moje obrazy, dają im życie, tworzą klimat i nastrój. Moje malarstwo stanowi swoistą, otwartą formę kontaktu z odbiorcą, jest indywidualnym rodzajem komunikowania się i moją własną opowieścią.

„Ziemia" - cykl „Cztery żywioły" - olej | 80 x 80 cm | 2010 ■ „Ogień" - cykl „Cztery żywioły" - olej | 80 x 80 cm | 2010

„Woda" - cykl „Cztery żywioły" - olej | 80 x 80 cm | 2010

Aleksandra Dybaś

Urodziła się w 1971 w Żaganiu. ■ Absolwentka Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej WSP (obecnie Uniwersytet Zielonogórski). Dyplom z malarstwa w 1998 r. w pracowni prof. Jana Gawrona. ■ Członek ZPAP od 2007 roku. ■ Wystawy zbiorowe: 2010 – Salon Jesienny, BWA, Gorzów Wlkp.; 2009 – Salon Jesienny, BWA, Zielona Góra; 2009 – Teatr Lubuski, wystawa towarzysząca: „55-lecie OZ ZPAP", Zielona Góra; 2009 – Galeria „Pro Arte", Zielona Góra; 2008 – Salon Jesienny, BWA, Gorzów Wlkp.; 2011 – Muzeum Ziemi Lubuskiej, wystawa z okazji 100-lecia ZPAP; 2011 – wystawa poplenerowa, Muzeum Archeologiczne, Świdnica i Forst (Niemcy).

Lubię patrzeć i odbierać czystą naoczność świata zewnętrznego - jego plastykę, myśleć o prawidłowościach tej plastyki, wreszcie poddawać ją różnym próbom w pracowni. Jednak w moim odczuciu kształty, formy, barwy, cała feeria świateł, faktur, kierunki napięć służą czemu innemu.
Jeśli życie jest prawdą, to jak całun winno zostawiać po nas niezmywalny ślad; prawda, która z nas przetrwa, to nie forma, lecz sens przenikający z płótna, na którym maluje się nasze życie.
Chciałabym, aby moja twórczość była humanistyczna, współbrzmiąca z życiem, tłumaczyła je, była nośnikiem prawdy, dla której warto żyć i warto umierać.

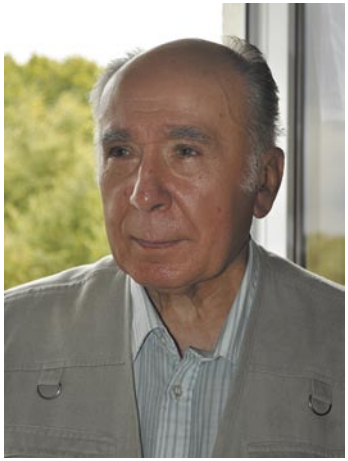

„Powstań, wietrze północy, nadleć, wietrze z południa(...)" - olej, płótno | 150 x 100 cm | 2010 ■ „Nenufary" - olej, płótno | 100 x 100 cm | 2011

„Otwórz bramę i snop światła mi rzuć pod nogi..." - olej, płótno | 90 x 90 cm | 2011

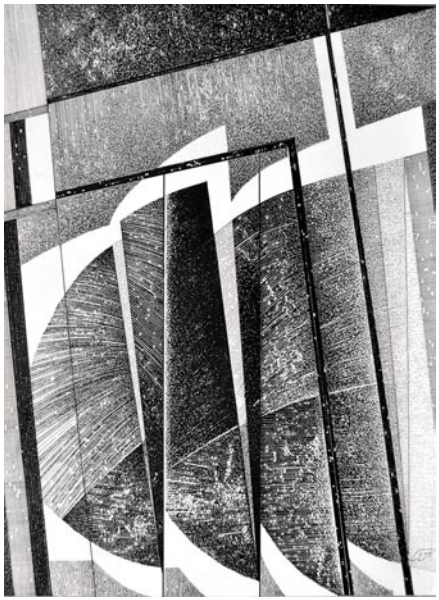

Adam Falkiewicz

W malarstwie, grafice, podobnie jak w muzyce, domeną pozostaje sfera doznań, a możliwości wzbudzania doznań tkwią w formie (dzieła).

Urodzony w 1930 roku we Lwowie. ■ Studia na Wydziale Malarstwa, fakultatywnie na Wydziale Grafiki krakowskiej ASP odbył w latach 1951-1957. Dyplom w 1957 r. w pracowni prof. Hanny Rudzkiej-Cybisowej. ■ Od roku 1958 jest członkiem rzeczywistym ZPAP związanym ze środowiskiem plastyków lubuskich. ■ Uprawia malarstwo, rysunek, ilustrację książkową, grafikę wystawienniczą. ■ Od 1962 roku należy do grupy „Krąg" skupiającej malarzy polskich o pokrewnym profilu orientacji twórczej z kraju i Wielkiej Brytanii. Z grupą wystawia w Londynie, Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu i Zielonej Górze. Bierze udział w wystawach plastyki Ziem Nadodrzańskich, w czterech edycjach „Festiwalu Współczesnego Malarstwa Polskiego" (na III-im wyróżnienie i medal), także w szeregu wystaw „Złotego Grona". Festiwal Współczesnego Młodego Malarstwa Polskiego w Sopocie w 1965 roku owocuje bonusem w postaci stypendium artystycznego w Paryżu. Wspólnie z artystami lubuskimi wystawia prace malarskie i grafikę w kolejnych „Salonach Jesiennych". ■ W zespołowych ekspozycjach zagranicznych prezentował prace w byłej Jugosławii (Belgrad, Lubliana, Pristina) oraz w Niemczech (Berlin, Frankfurt, Cottbus, Heidelberg). ■ Ponadto w dorobku: 5 wystaw autorskich, kilka nagród (w tym I-sza) i wyróżnień na wystawach i konkursach, Lubuskie Nagrody Kulturalne w 1961 i w 1991 oraz Nagroda Miasta Zielona Góra w 2008 r.

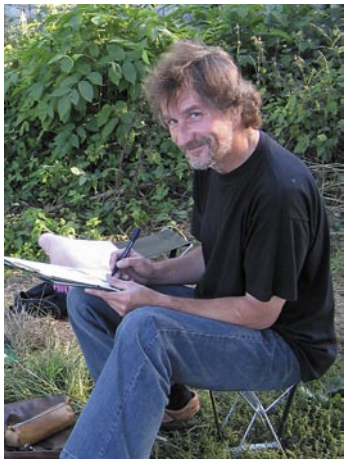

cykl „Improwizacje", rapidogram 0-25 - rysunek, tusz | 49 x 35 cm | 2008 ■ „Kompozycja", rapidogram 0-30 - technika mieszana | 54,5 x 37 cm | 2010

cykl „Improwizacje", rapidogram 0-17 - rysunek, tusz | 49 x 35 cm | 2008

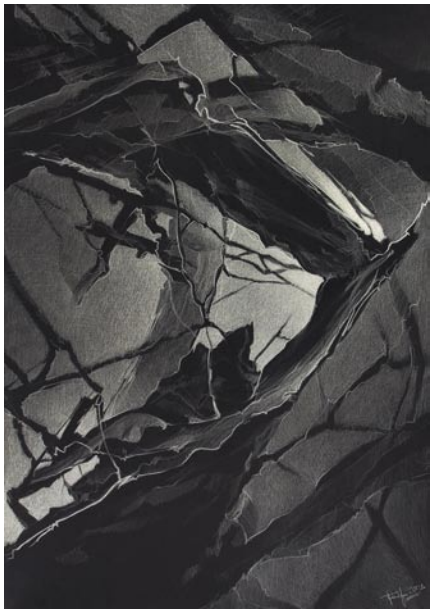
Jerzy Fedro

Urodził się w 1957 w Zielonej Górze. ■ W roku 1987 obroną pracy dyplomowej z grafiki warsztatowej w pracowni prof. Tadeusza Jackowskiego ukończył Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Na przełomie lat 1988/89 otrzymał Stypendium Ministra Kultury i Sztuki, a w roku 1990 Stypendium Wojewody Zielonogórskiego. ■ Uprawia grafikę warsztatową, projektowanie graficzne, malarstwo, pastel, prasowy rysunek tematyczny i satyryczny. ■ Laureat Gubińskiej Nagrody Kulturalnej im. Corony Schröter – 2005. Jest wśród grona laureatów prestiżowego konkursu„Gdy słowo staje się obrazem" – 2006, których prace znajdą się w bibliofilskim wydaniu biblijnym. ■ Członek ZPAP od 1991 roku. ■ Jego prace znajdują się w zbiorach Muzeum w Zielonej Górze, w Majdanku, we Współczesnej Galerii Sztuki Sakralnej w Kielcach oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. ■ Autor ponad dwudziestu wystaw indywidualnych, uczestnik ponad siedemdziesięciu wystaw zbiorowych, w kraju i za granicą.

Próbuję coś mądrego wykrzesać – że dar, że cieszy innych, że upiększam choć trochę świat... ale tak naprawdę to nie wiem do końca, co z tego wynika... Wiem, że kocham to robić... a może dorzucam stronice do wielkich tomisk historii?

„Ziarno" - rysunek, papier | 100 x 70 cm | 2008 ■ „Szaman" - rysunek, papier | 100 x 70 cm | 2001

„Anioł przychodzi" - akwaforta, akwatinta, odprysk | 15,5 x 15,5 cm | 2005

„Anioł przydidza" Jadwiga Miśkiewicz E/A Pedro Jerzy 2005

Aleksandra Fichna-Chełkowska

Urodzona w Katowicach w 1949 roku. ■ Ukończyła ASP w Krakowie, wydział grafiki w Katowicach, dyplom w pracowni Andrzeja Pietscha w 1974 roku. ■ Członek ZPAP od 1981 roku. ■ Wystawy indywidualne: 1975 – Katowice, Galeria Puls; 1977 – Katowice, Galeria KMPiK; 1984 – Zielona Góra, Galeria BWA; 1989 – Zielona Góra, Galeria „U Jadźki"; 1981 – Niemcy, Braunschweig; 1994 – Zielona Góra, Galeria „U Jadźki"; 2003 – Zielona Góra, Galeria „Pro Arte"; 2007 – Zielona Góra, Galeria w Starej Fabryce Marii Idzikowskiej; 2008 – Zielona Góra, Galeria „U Jadźki". ■ Przez wiele lat współpracowała z teatrami lalkowymi projektując scenografie. ■ Uprawiane dyscypliny sztuki: grafika, rysunek i malarstwo.

Skwapliwie korzystam z bogactwa otaczającej nas rzeczywistości i maluję „martwe natury", i to co żyje, rośnie i kwitnie, płynie i kłębi się. A dlaczego konie? To pytanie nie ma swojej odpowiedzi...

„Martwa natura z serwetą" - olej | 60 x 50 cm | 2010 ■ „Gniady" - olej | 70 x 60 cm | 2001

„Córka" - olej | 60 x 50 cm | 2003

2003г.

Agnieszka Filar

Urodziła się w 1971 r. w Olsztynie. ■ Studia: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Sztuk Pięknych, kierunek Artystyczno-Pedagogiczny, dyplom z malarstwa w pracowni prof. Mieczysława Wiśniewskiego w 1996 r. Doktorat: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Wydział Grafiki, promotor: Grzegorz Dobiesław Mazurek, 2005 r. ■ Uprawiane techniki artystyczne: grafika (głównie linoryt), rysunek, malarstwo. ■ Rok wstąpienia do ZPAP: 1997. ■ Wystawy indywidualne: 2002 – Linoryt, Polsko-Niemieckie Centrum Młodzieży, Olsztyn; 2005 – Gniazdo totemiczne - punktowy linoryt czarno-biały, Klub Grafika, ASP Warszawa; 2005 – Gniazdo totemiczne - punktowy linoryt czarno-biały, Galeria Centrum Młodych, Polsko-Niemieckie Centrum Młodzieży , Olsztyn; 2007 – Linoryt, Galeria Pro Arte, Zielona Góra. ■ Wystawy zbiorowe min.: 1997 – 50 lat plastyki na Warmii i Mazurach, BWA w Olsztynie; 1999 – 19 Międzynarodowa Wystawa Małej Formy Graficznej, Cadaques, Hiszpania; 2000 – Konkurs Graficzny im. Józefa Gielniaka, Jelenia Góra; 2004 – VII Międzynarodowe Triennale Sztuki, Majdanek; 2005 – IV Olsztyńskie Biennale Plastyki - O Medal Prezydenta, BWA, Olsztyn (I nagroda).

„Gniazdo totemiczne – Oczekiwanie" - linoryt | 68 x 58 cm | 2003 ■ „Gniazdo totemiczne – Olśnienie" - linoryt | 71 x 51 cm | 2004

„Gniazdo totemiczne – Niepokój" - linoryt | 54,5 x 73,5 cm | 2004

Anna Gapińska-Myszkiewicz

Urodzona w 1941 roku. ■ Studia na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu (dyplom z malarstwa w pracowni prof. Stanisława Borysowskiego w 1965). ■ Ważniejsze wystawy indywidualne: Zielona Góra, Gorzów, Radom, Verden (Niemcy). ■ Udział w wystawach ogólnopolskich: Festiwal Malarstwa Współczesnego (Szczecin); Złote Grono (Zielona Góra); „Dziecko w malarstwie" (Warszawa); „Polskie malarstwo portretowe" (Radom). Udział w wystawach zagranicznych środowiska zielonogórskiego, m.in. w Niemczech, Rosji, Szwecji, Brukseli. ■ Prace w zbiorach muzeów i kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. ■ Zajmuje się malarstwem i rysunkiem.

„Ogród" - olej, płótno | 80 x 100 cm | 2007 ■ „Wierzby" - olej, płótno | 75 x 100 cm | 2008

„Kałuża" - olej, płótno | 80 x 100 cm | 2007

A. Gaertnska

Magdalena Gryska

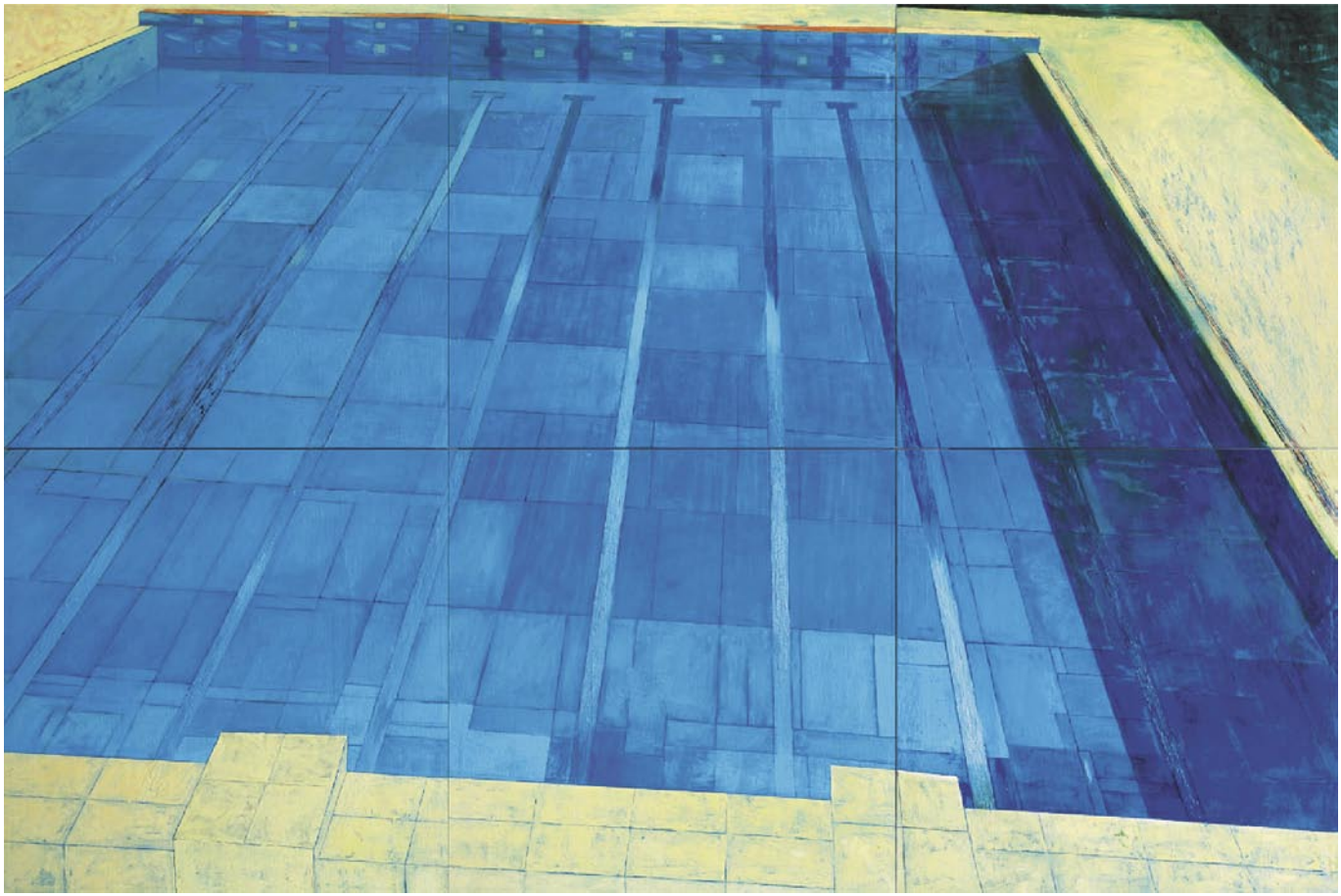
Urodziła się w Poznaniu w 1965. ■ 1989-94 studia w PWSSP Poznań, dyplom z malarstwa w pracowni prof. Jacka Waltosia. W latach 1990-91 wolny słuchacz w École Nationale Superieure Des Beaux Arts, Paryż, w pracowni malarstwa prof. Alfredo Zawaro. ■ Od 1998 pracuje w Instytucie Sztuk Wizualnych, Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego, od roku 2010 na stanowisku profesora nadzwyczajnego. W latach 2003-2008 prowadziła Galerię Stara Winiarnia w Zielonej Górze. ■ Kurator ogólnopolskich wystaw w tym m.in. Kolekcja Starej Winiarni. Obecnie prowadzi dyplomującą pracownię malarstwa. Zajmuje się malarstwem, rysunkiem, fotografią i wideo. ■ Wystawy indywidualne (wybór): 2011 – Plan B, Galeria BWA, Sandomierz; Podwodne dzieci, Galeria MM, Chorzów; 2010 – Malarstwo, Galeria Napiórkowska, Warszawa; 2009 – Niebieska melancholia, Galeria Wieża Ciśnień, Konin; 2008 – Niebieska melancholia, Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta, Gorzów Wlkp.; 2007 – Mandale rzeczywistości, Muzeum ASP, Wrocław. ■ Wystawy zbiorowe (wybór): 2011 – Odsłony kobiecości, Galeria Polswissart, Warszawa; Mediateka Słubfurtu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka im. C. Norwida, Zielona Góra; 2010 – II Triennale Polskiego Malarstwa Współczesnego - Jesienne Konfrontacje, Dom Sztuki, Rzeszów; Międzynarodowy Salon Sztuki - Homo Quadrus Ostroviensis, Galeria BWA, Ostrowiec Świętokrzyski; Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Zamek Książąt Pomorskich, Szczecin; 8 Triennale Małych Form Malarskich, Galeria Wozownia, Toruń; Salon Jesienny, Galeria BWA, Gorzów Wlkp.; Eksperyment, Międzynarodowe Spotkania Artystyczne, Zbąszyń; 2009 – Kolekcja I, Galeria Baszta, Zbąszyń; Lubuska Zachęta Sztuki, Museum Junge Kunst, Frankfurt (Oder), Niemcy.

„BASEN" - olej, płótno | 100 x 70 cm | 2008 ■ „BASEN" - olej, płótno | 100 x 70 cm | 2008

„Basen III" - olej, płótno | 200 x 300 cm | 2008

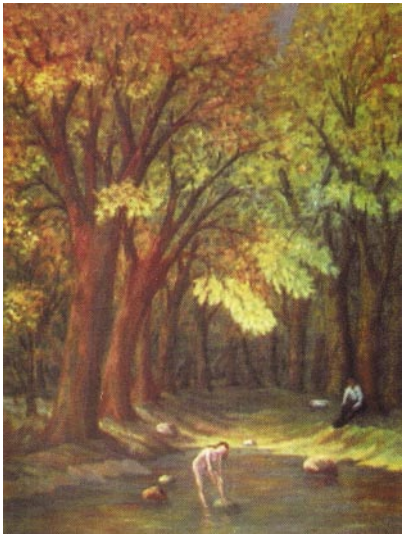

Teodor Grześkowiak

Urodzony w 1924 w Kościanie. ■ W 1951 roku ukończył studia w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Dyplom pod kierunkiem profesorów Wasilkowskiego, Taranczewskiego, Teisseyre'a. ■ Uprawia malarstwo, techniki ścienne oraz rzeźbę. ■ Od 1952 roku członek ZPAP. ■ Wystawy indywidualne: 4 w Świebodzinie, 1 w Kościanie. ■ W zakresie rzeźby ma na swoim koncie szereg projektów i realizacji pomników, epitafiów i tablic pamiątkowych m.in.: Kościan - Pomnik Floriana Marciniaka oraz Pomnik Pomordowanych przez Hitlerowców; Radnica - dwa obeliski i płaskorzeźba o tematyce wojskowej; Świebodzin - Pomnik Niepodległości, Pomnik Bohaterów Wojny, tablice pamiątkowe Berndta i Dr. Wierusza; Sulechów - Pomnik Oręża Polskiego; Bobowice - Pomnik Niepodległości; Świecko - kuty w miedzi Fryz Herbów Ziemi Lubuskiej. Polichromie kościelne i freski - świątynie w Peochach, Siekierkach, Wrocławiu - są to nieliczne prace wymienione. ■ Pierwsze kontakty ze sztuką podczas wojny (w latach 1942-1945), jako wolny słuchacz na Akademii Sztuk Pięknych w Monachium (Bawaria).

Bez tytułu - olej na płótnie | 80 x 60cm | 2011 ■ „Pejzaż" - olej na płótnie | 100 x 78 cm | 1990

Bez tytułu - gwasz | 50 x 60 cm | 1980

Te-Ge

Wanda Juścińska

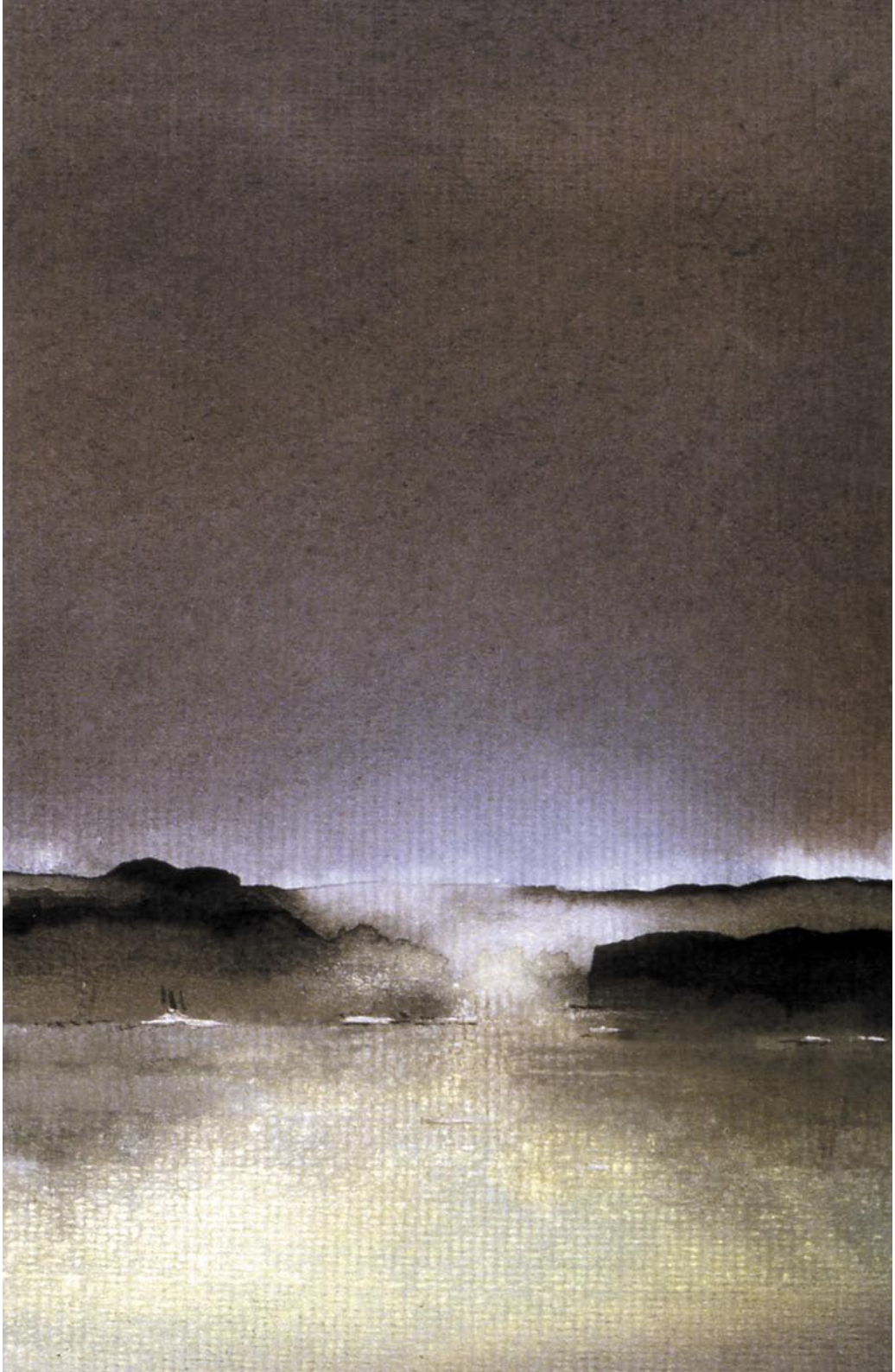
Urodzona w 1947 w Żninie. W Gorzowie od końca lat 60-tych. ■ Od 2001 r. członek Związku Polskich Artystów Plastyków. ■ Uprawia malarstwo sztalugowe, akwarelę. ■ Uczestniczyła w 67 wystawach w Polsce i za granicą, w tym 10 wystaw indywidualnych. ■ Ważniejsze Nagrody: 1995 – II nagroda w Międzynarodowym Konkursie Sztuki Miniaturowej w Toronto w Kanadzie; 1999 – Grand Prix na IX Międzynarodowym Salonie Akwarel w Uckange we Francji; 2010 - Prix Special Du Jury w Uckange we Francji. ■ Udział w ważniejszych wystawach: 1989, 1990, 1995, 1996, 1999 – Międzynarodowy Konkurs Sztuki Miniaturowej w Toronto w Kanadzie; 1998 – V Międzynarodowe Biennale Sztuki Miniaturowej w Gronij Milanovac w Jugosławii; V Międzynarodowe Biennale Akwareli w Any-Martin-Rieux we Francji; IX Międzynarodowa Wystawa Akwarel „Treg'Aquarelle"w Tregastel we Francji; 1999 – IX Międzynarodowy Salon Akwarel w Uckange we Francji; 2000 – Indywidualna wystawa akwarel w Uckange we Francji; 2003 – I Międzynarodowa Wystawa Sztuki Miniaturowej w Podgoricy w Czarnogórze; 2010 – 19 Międzynarodowy Salon Akwarel w Uckange we Francji; 2010 – Ogólnopolska Wystawa Miniatury Tkackiej, Łódź 2010. ■ W 1996 r. otrzymała medal „Za zasługi dla województwa gorzowskiego". W 2007 r. Dyplom Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

„Koło Santoku" - akwarela | 20 x 32 cm | 1997 ■ „Za chmurą" - akwarela | 32 x 48 cm | 1997

„Zmierzch" - akwarela | 18 x 14 cm | 1995

Roman Kasprowicz

Urodzony w 1960 w Międzyrzeczu. ■ Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Dyplom z malarstwa u prof. Jana Świtki 1989 r. ■ Uprawia malarstwo sztalugowe, głównie w technice olejnej, oraz ścienne w technikach historycznych. ■ W ZPAP od 1991 r. ■ Udział w wystawach zbiorowych: 1990-2000 – cykliczne wystawy ZPAP Okręgu Zielonogórskiego; 1991 – Młoda Sztuka Europy Wschodniej, Alborg, Dania; 1992,1998 – Biennale Sacrum w Gorzowie; 1996 – Kulturbahnhof Vegesack, Bremen; 2005 – Brzeźnica. ■ Wystawy indywidualne: 1990 – Międzyrzecz, Galeria Kawiarnia „Ania"; 1995 – Muzeum w Gorzowie; 1996 – Muzeum w Myśliborzu.

Bez tytułu - olej na płótnie | 200 x 240 cm | 1996 ■ „Żniwa" - technika mieszana | 33 x 40 cm | 1994

„Obiekt czerwony" - olej na płótnie | 130 x160 cm | 2001

Dorota Komar-Zmyślony

Urodzona w Czerwieńsku w 1956 roku. ■ Studiowała na PWSSP w Poznaniu. Dyplom w pracowni projektowania graficznego (ilustracja książkowa) u prof. Grzegorza Marszałka w 1983 roku. ■ Uprawia malarstwo sztalugowe i rysunek. ■ Członek ZPAP od 1983 roku. ■ Autorka ponad dwudziestu wystaw indywidualnych w kraju i za granicą. Brała udział w wielu wystawach zbiorowych. ■ Nagrody i wyróżnienia: 1987 – Salon Jesienny, Zielona Góra, wyróżnienie; 1990 – „Najlepszy Rysunek Roku", Poznań BWA, III nagroda; 2005 – V Triennale Rysunku Współczesnego w Lubaczowie, I nagroda; 2005 – III Biennale Malarstwa i Tkaniny Unikatowej w Gdańsku, nagroda; 2006 – Nagroda Indywidualna Dyrektora Centrum Edukacji Artystycznej II stopnia za szczególny wkład w rozwój edukacji artystycznej w Polsce.

Sztuka dla mnie jest zawsze przygodą. Ta, którą tworzę sama, ale i ta, którą odbieram. Zarówno w malarstwie, jak i w rysunku najważniejszy dla mnie jest sam proces tworzenia. To czas spędzony z pędzlem czy z piórkiem jest dla mnie najistotniejszy. To rodzaj medytacji, czas tylko mój, który mnie oczyszcza, ale i buduje we mnie coś nowego. Moje przyszłe obrazy, rysunki są dla mnie wielką niewiadomą; nie wiem, co powstanie, gdy zasiadam przed płótnem czy kartką papieru, bawi mnie tworzenie czegoś, czego jeszcze nie znam. Każdy etap pracy jest zagadką - frapującą, wciągającą, wyzwalającą różne emocje. I to właśnie nazywam przygodą. Przygodą, która trwa już trzydzieści lat i nie bardzo umiem sobie wyobrazić jej finał...

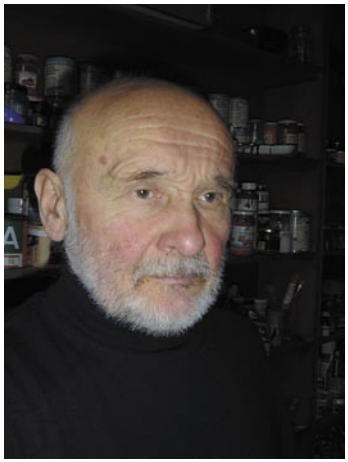

„Czupir z niebieskim okiem" - olej, płótno | 120 x 140 cm | 2001 ■ „Akt w żółtym" – olej, płótno | 100 x 120 cm | 2000-2004

„Skrzydła" - olej, płótno | 2005

KÓMA 9'05

Henryk Krakowiak

Urodzony w 1941 roku w Bydgoszczy. ■ Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Gdańsku. Dyplom w 1967 r. u prof. Krystyny Stadnickiej – malarstwo, u prof. Hanny Żuławskiej – ceramika, u prof. Witolda Frydrycha – studium pedagogiczne. ■ Uprawiane techniki artystyczne: malarstwo olejne, akrylowe, mozaika. ■ W ZPAP od 1967 r. ■ Wystawy indywidualne: 1971 – Bydgoszcz; 1988 – Berlin; 1997 – Norymberga; 2003 – Zielona Góra; 2004 – Gorzów Wlkp. ■ Wystawy zbiorowe: 1970 – Sopot; 1983 – Londyn; 1986 – Cottbus; 1989 – Hamburg; 2001 – Gdańsk.

Próbuję odkryć w swoich dziełach nieuchwytną prawdę o określonym zjawisku i wykreować nową, bardzo intymną i subiektywną rzeczywistość. Tematy i zjawiska wykorzystuję jako preteksty i impulsy do dialogu pomiędzy formą i kolorem. Także pozorna abstrakcyjność moich obrazów odpowiada dalej poddanej przeobrażeniom fascynacji przestrzenią.

„Martwa natura" - akryl, płótno | 135 x 210 cm | 2010 ■ „Wnętrze" – akryl, płótno | 135 x 210 cm | 2001

„Radość życia" – akryl, płótno | 135 x 210 cm | 2000

Agnieszka Kujawa-Bartosik

Urodzona w 1965 r. w Zielonej Górze. ■ Ukończyła Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Poznaniu na kierunku wychowanie plastyczne (dyplom z malarstwa pod kierunkiem Piotra C. Kowalskiego w 1992 r.). ■ Uprawiane dyscypliny sztuki: malarstwo, głównie akwarelowe. Jej prace znajdują się w prywatnych kolekcjach w kraju i za granicą (Szwecja, Norwegia, Słowacja, Czechy, Niemcy, Irlandia, USA). ■ Wybrane wystawy: 2009, 2010 – „Z Polski na wyspy zielone" - wystawa akwareli, Będzin; 2010 – Akwarium Sztuki, Warszawa; 2010 – Digart Zielonogórski, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida, Zielona Góra; 2011 – 100 lat ZPAP - Twórczość Artystów Okręgu Zielonogórskiego ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; 2011 – poplenerowa wystawa Kolory Europy - Świdnica, Forst. ■ Członek ZPAP od 2009 roku.

Są artyści, którzy tworzą materializując swoje wewnętrzne demony i są tacy, którzy próbują je uładzić i uspokoić, zamykając w gładkim opakowaniu. Ja należę do tej drugiej kategorii - odnajduję się w tradycyjnej tematyce, a emocje wyrywają się na świat pod postacią płynącej, nieprzewidywalnej, trudnej do opanowania i pulsującej własnym życiem farby akwarelowej.

„Ulica Strzelecka" - akwarela | 36 x 50 cm | 2011 ■ „Wierzba" - akwarela | 40 x 30 cm | 2011

„Ulica Średnia" - akwarela | 35 x 38 cm | 2011

Magdalena Łazar-Massier

Urodzona w 1976 r. w Żarach. ■ Ukończyła Instytut Sztuk Pięknych Uniwersytetu Zielonogórskiego, dyplom w Pracowni Rysunku prof. Izabeli Gustowskiej (2001), Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, Wydział Malarstwa (2008), Pracownia Interdyscyplinarna prof. Zbigniewa Bajka, Pracownia Malarstwa prof. Janusza Orbitowskiego. ■ Uprawiane dyscypliny sztuki: video, malarstwo, rysunek. ■ Członek ZPAP od 2010 r. ■ Wybrane wystawy indywidualne(*) i zbiorowe: 2010 – Triennale sztuki sacrum „Dom - droga istnienia", Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie; 2010 – „8" - polska sztuka współczesna, Novotel Katowice; 2010* – „Instynktownie", wystawa malarstwa, Salon Wystaw Artystycznych ŻDK, Żary; 2009* – Galeria Twórców GALERA - „Maxiking", Radio Zachód, Zielona Góra; 2009 – BWA Zielona Góra „Salon Jesienny", prezentacje video; 2009 – XIII Międzynarodowe Biennale Sztuki Mediów Wrocenter, polski pokaz pokonkursowy; 2009 – Finał Festiwalu Filmów i Form Jednominutowych „The One Minutes 2009", Gdańsk, pokazy w Polsce i za granicą; 2007 – Muzeum Regionalne Stalowa Wola; Galeria ASP w Krakowie - Międzynarodowy konkurs - VI edycja: Autoportret inspirowany twórczością wybranego artysty, wystawa pokonkursowa, fotografia.

Właśnie bawię się PRZEDMIOTEM.
Sprawdzam go na płaszczyźnie,
w kolorze i we mnie i w pamięci.
Oswajam.
Oto przedmiot osobisty - atrybut
i narzędzie, fetysz i zabawka...
na miarę MAXIKINGA i moją.

z cyklu „Maxiking" - akryl | 80 x 100 cm | 2010 ■ z cyklu „Maxiking" - akryl | 100 x 80 cm | 2010

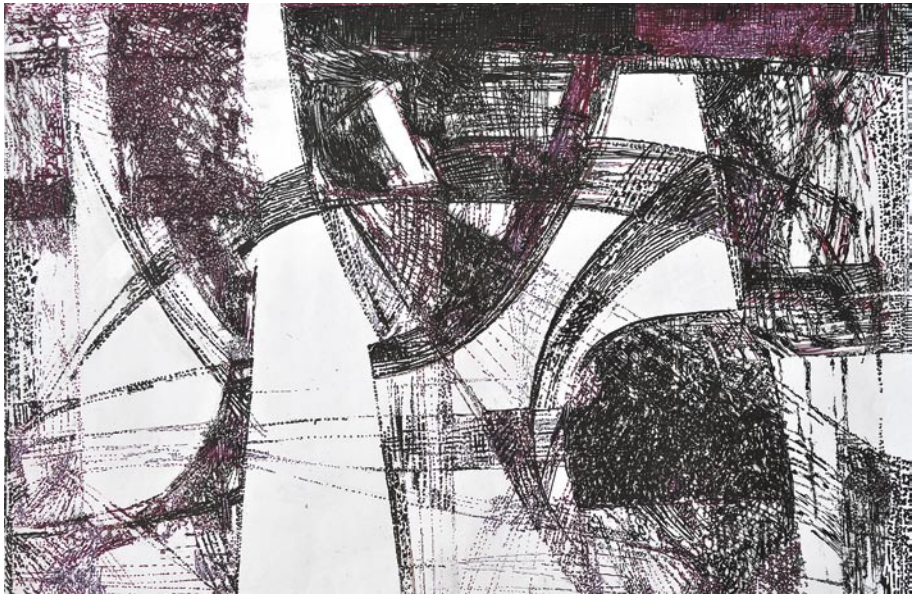
z cyklu „Maxiking - Wilk" - akryl | 120 x 80 cm | 2010

Krystyna Maj-Mazur

Studia na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Specjalizacja - grafika w pracowni Edwarda Piotrowicza. Dyplom uzyskała w 1965 roku. ■ W Zielonej Górze przebywa od 1965 roku. ■ W ramach działalności związkowej prowadziła sekcję grafiki. ■ Nagrody i wyróżnienia: 1979 – Lubuska Nagroda Kulturalna za zasługi dla województwa; 1980 – Nagroda Kulturalna Prezydenta Miasta Zielona Góra. Ważniejsze wystawy: 1965, 1967 – „Złote Grono"; 1978 – Międzynarodowe Triennale Rysunku.

„Przenikanie" - rysunek, tusz | 74 x 49 cm | 2007

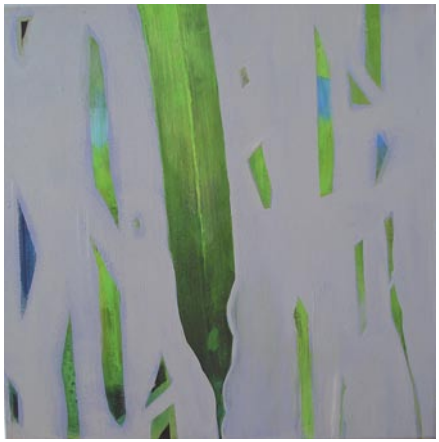
„Przemijanie" - akryl, olej, płótno | 90 x 80 cm | 2009

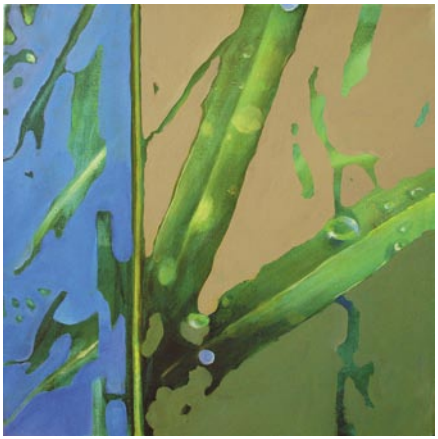

Iwona Markowicz-Winiecka

Urodziła się w 1956 r. w Szczecinie. ■ W 1986 r. ukończyła Państwową Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych w Poznaniu. ■ Tworzy w zakresie rysunku i projektowania graficznego, uprawia malarstwo akrylowe. ■ Uczestniczka plenerów artystycznych w kraju i za granicą. Prezentuje swoje prace na wystawach indywidualnych i zbiorowych. Oprócz Gorzowa Wlkp. miała autorskie wystawy w galeriach i muzeach m. in. w: Skierniewicach, Szczecinie, Zielonej Górze, Ostrowcu Świętokrzyskim, Nowej Soli, Krzeszycach, Borowym Młynie, Lubniewicach. ■ Jest autorką znaków graficznych m. in. dla „Radia Zachód" i Hospicjum im. św. Kamila. Jest także autorką fresku - sceny „Rozesłania" w kaplicy przy parafii Pięciu Braci Męczenników w Gorzowie Wlkp.

„Dzień trzeci" - akryl na płótnie | 50 x 50 cm | 2008 ■ „Dzień trzeci" - akryl na płótnie | 50 x 50 cm | 2008

„Dzień drugi" - akryl na płótnie | 90 x 100 cm | 2007/2008

Halina Maszkiewicz

Urodzona w 1937 r. w Katowicach. ■ Edukację artystyczną rozpoczęła w Liceum Sztuk Plastycznych we Wrocławiu w 1952 r. W 1957 roku rozpoczęła studia na Wydziale Malarstwa i Rysunku w Pracowni prof. Marii Dawskiej i doc. Mieczysława Hoffmana oraz w Pracowni Malarstwa Architektonicznego prof. Stanisława Pękalskiego, specjalizując się w architekturze wnętrz w Pracowni prof. Władysława Wincze w PWSSP we Wrocławiu. Dyplom obroniła z wyróżnieniem na Wydziale Architektury Wnętrz w Pracowni prof. Stanisława Wincze w 1963. ■ W ZPAP od 1963, od 1971 jako członek rzeczywisty. ■ Na jej sztukę składają się liczne opracowania z dziedziny architektury wnętrz, działania wystawiennicze, projektowanie przemysłowe. ■ W 1969 roku przenosi się do Zielonej Góry. Projektuje i pełni nadzór nad realizacją insygniów rektorskich dla Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze. W latach 1972–79 wykłada na Wydziale Budownictwa Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze. W 1973 roku zostaje wyróżniona przez Ministra Kultury i Sztuki odznaką „Zasłużony Działacz Kultury". W 1983 roku odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. W 2006 roku otrzymała Nagrodę Kulturalną Prezydenta Miasta Zielona Góra. ■ Pięć lat pracy twórczej z dziećmi z porażeniem mózgowym – spotkania, konkursy i wystawy w Zielonej Górze, Katowicach, Zamościu, Hameln (Niemcy), w Holandii, na których zdobyły wiele medali i nagród. ■ Czynnie uczestniczy w życiu artystycznym środowiska lubuskiego. Pracuje społecznie na rzecz Zarządu Okręgu ZPAP w Zielonej Górze w Sekcji architektury wnętrz. Przedstawiciel do Rady Artystycznej ZPAP. Delegat Zarządu Okręgu ZPAP w Zielonej Górze na Walny Zjazd ZPAP w Poznaniu, Wrocławiu i Krakowie. ■ Uprawia malarstwo w rożnych technikach od malarstwa ściennego, mozaiki, po malarstwo sztalugowe w akwareli, temperze i oleju. Specjalizuje się w portretach, miniaturach portretowych, martwej naturze i pejzażu. ■ Wystawy indywidualne: 1978 – Zielona Góra, Wrocław; 1984 – Weimar, Ilmenau, Bad Wilsnak (Niemcy); 1985 – Bredene, Belgia; 1992 – Hameln, Niemcy; 1994 – Biblioteka Wojewódzka im. C.K.Norwida, Zielona Góra. ■ Wystawy zbiorowe: 1979 – Wrocław; 1983 – Stuttgart (Niemcy), Edynburg (Wielka Brytania), Amsterdam (Holandia); 1989 – Cottbus, Niemcy; 1991 – Conegliano, Włochy; 1994 – Nitra (Słowacja), Praga (Czechy); wszystkie Salony Jesienne w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. Wiele prac znajduje się w zbiorach instytucji państwowych i kolekcjach prywatnych.

„Portret w plenerze" - olej | 70 x 60 cm | 2007 ■ „Mateusz Roch" - akwarela | 17 x 13 cm | 2010

„Na wernisażu" - olej | 90 x 64 cm | 2011

Alicja Matwijewicz

Urodziła się w 1955 r. w Świebodzinie. ■ Ukończyła z wyróżnieniem Technikum Budowlane im. T. Kościuszki w Zielonej Górze (klasa TA - dokumentacja budowlana). W latach 1975-1977 studiowała na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu, a w latach 1977-1981 na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu. W 1981 r. obroniła z wyróżnieniem dyplom w zakresie wzornictwa przemysłowego (aneks - malarstwo - pracownia prof. Janusza Kaczmarskiego). ■ Członek ZPAP od 1982 r. ■ Główne obszary jej działalności twórczej to grafika użytkowa i architektura wnętrz. Współpracowała z LWWG Polmos w Zielonej Górze, realizując etykiety m.in. do Dark Whisky, Old Family Whisky, Gin Lubuski, Ojra, Ballinel, Capri Bitter. ■ Wygrała konkursy na znaki graficzne Politechniki Zielonogórskiej oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego (wraz z systemem identyfikacyjnym). W 2003 r. dla Urzędu Miejskiego w Zielonej Górze projektowała system identyfikacji wizualnej. W zakresie architektury wnętrz realizuje wnętrza biurowe i mieszkalne (sala konferencyjna - Okręgowa Izba Lekarska 2009, hol, recepcja - Hotel WOSiR Drzonków 2010). ■ Obok działalności projektowej, przez 17 lat (1981-1998) zajmowała się pracą pedagogiczną jako nauczyciel przedmiotów artystycznych w PLSP w Zielonej Górze. Przez 2 lata (2003-2005) była też wykładowcą na kierunku Architektura Wnętrz w Instytucie Sztuk Pięknych Uniwersytetu Zielonogórskiego. W latach 1998-2003 prowadziła autorską firmę projektową AM Projekt. ■ Obecnie dalej projektuje w zakresie grafiki użytkowej i architektury wnętrz. ■ Nagrody i wyróżnienia: 1989 - III nagroda - I Ogólnopolskie Biennale Sztuki Użytkowej w Katowicach.

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA · ZIELONA GÓRA ·

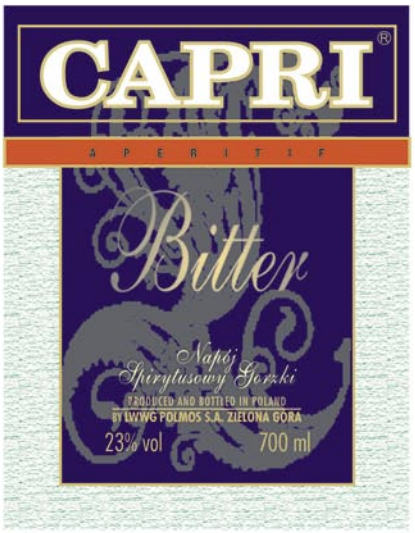
UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

POROZUMIENIE ZIELONOGÓRSKIE

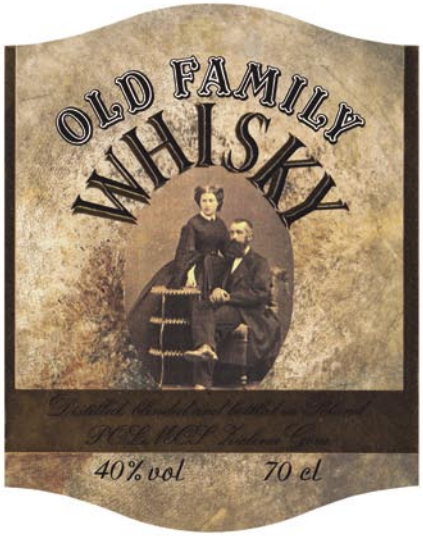
logotypy

etykiety

40% vol
koszelnik
500ml
ŻYRA
POLMOS ZIELONA GÓRA, POLAND

CAPRI
APERITIF
Bitter
Napój Spirytusowy Gorzki
PRODUCED AND BOTTLED IN POLAND
BY LWWG POLMOS S.A. ZIELONA GÓRA
23% vol
700 ml

TRADE MARK
GIN
Lubuski
Special dry gin distilled from grain.
It is unique blend of juniper berries
and other special herbs.
Gin Lubuski has been carefully
distilled to the same recipe ever since.
Produced and bottled in Poland.
Zielona Góra
40 % obj.
0,75 l

OLD FAMILY
WHISKY
40% vol
70 cl

EXCLUSIVE
17 % vol.
BALLINEL
70 cl
WHISKY CREAM LIQUEUR
Made with aged Dark Whisky
PRODUCE OF POLAND

DARK
WHISKY
40% vol
Choice Old Whisky
70 cl
distilled, blended and bottled in Zielona Góra, Poland

Grażyna Michalak-Bazylewicz

Urodzona w Piastowie pod Warszawą w 1957 roku. ■ Studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (1979-1983) na wydziale grafiki w Katowicach, w pracowniach profesorów malarstwa Jerzego Dudy-Gracza i Jacka Rykały, w pracowni rzeźby Bronisława Chromego oraz w pracowni projektowania książki i technik wklęsłodruku prof. Stanisława Kluski. Dyplom w zakresie malarstwa i grafiki uzyskała w 1984 roku ze specjalizacją w zakresie projektowania graficznego książki. ■ Związana z Zieloną Górą od roku 1963. ■ Zajmuje się rysunkiem, malarstwem, grafiką, a także projektowaniem ogrodów i wnętrz. ■ Jest współautorką, wraz ze Zdzisławem Bazylewiczem, rzeźby po dwóch stronach mostu na granicy polsko-niemieckiej w Gubinku oraz płaskorzeźby-tryptyku poświęconej Janowi Pawłowi II, znajdującej się w Gimnazjum nr 8 w Zielonej Górze. ■ Uczestniczy w plenerach malarskich krajowych i zagranicznych, bierze udział w wystawach indywidualnych i grupowych. ■ Prace znajdują się w zbiorach: Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. K. Norwida w Zielonej Górze, TDK w Tarnobrzegu, Arboretum w Bolestraszycach oraz w zbiorach prywatnych w Polsce, Niemczech, Belgii, Szwecji i Kanadzie. ■ Wybrane wystawy indywidualne(*) i zbiorowe: 1983* – Galeria Kowadło, Katowice, grafika warsztatowa, malarstwo; 1985* – Galeria „po", BWA Zielona Góra, malarstwo, grafika warsztatowa; 1985* – Galeria PSP, Zielona Góra, malarstwo, grafika warsztatowa; 1985 – „XIII Salon Jesienny" BWA, Zielona Góra, malarstwo (nagroda za dzieło plastyczne); 1991 – „Generacja `80" BWA, Zielona Góra, malarstwo; 2004* – „tutaj jestem..." , Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. K. Norwida - malarstwo, rysunek, grafika; 2008 – „Natura Optima" wystawa rysunku i rzeźby wiklinowej (wraz z Stanisławem Dziubakiem i Zdzisławem Bazylewiczem), BWA Kielce, Galeria Zielona w Busku-Zdroju, Galeria Sztuki Współczesnej w Sandomierzu, Galeria Centrum Wikliniarstwa w Rudniku nad Sanem, Bolestraszyce Zamek Galeria u Piotra, Pro Arte, Zielona Góra; 2009 – „II Zamojskie Biennale Sztuki inspirowane poezją Bolesława Leśmiana", Muzeum w Zamościu; 2008 – „Poznaj zmiany 2008", Polski Salon Sztuki, Poznań; 2010 – „Chopinowi – nie wysłane listy", Galeria Brama w Zamościu, Galeria MDK Szczebrzeszyn; 2011 – Muzeum-pracownia im. I. P. Kawaleridze (Kijów, Ukraina), Galeria Miejska „Smuga" w Sumach (Ukraina): Grażyna Michalak-Bazylewicz, Zdzisław Bazylewicz – Wystawa rysunku w ramach projektu „Lubię mówić z Tobą".

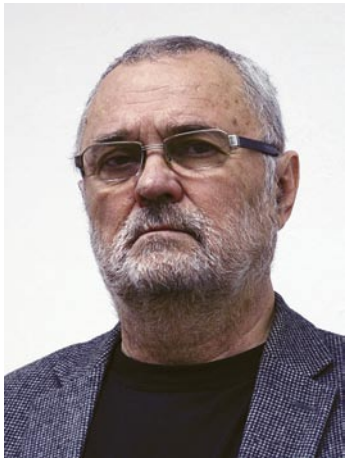

„Między ciszą a ciszą" - ołówek, papier | 70 x 100 cm | 2007 ■ „Podszepty gunnery 3/4" - ołówek, papier | 70 x 100 cm | 2011

„Dziejba leśna II" - ołówek, papier | 100 x 70 cm | 2009

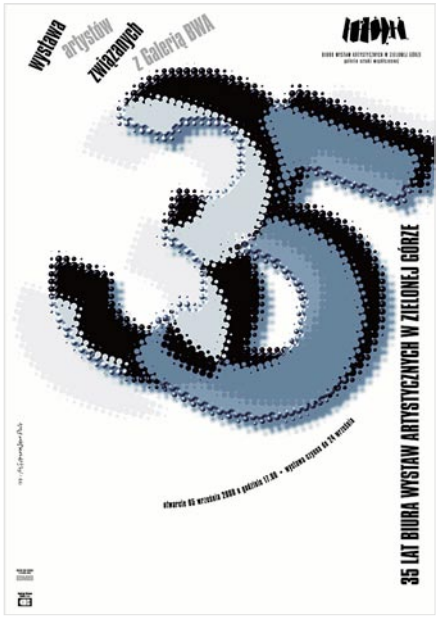
Witold Michorzewski

Urodzony w 1948 roku we Włocławku. ■ Studia na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dyplom w zakresie grafiki warsztatowej w pracowni prof. Edmunda Piotrowicza w 1973. ■ Członek ZPAP od 1973 roku. ■ Uprawiane dyscypliny sztuki: projektowanie graficzne, grafika. ■ Udział w wielu przeglądach zbiorowych plakatu w kraju i zagranicą, m.in.: 1979, 1981, 1983, 1987, 1989, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011 – Biennale Plakatu Polskiego w Katowicach; 1988, 1990, 1994 – Międzynarodowe Biennale Plakatu w Warszawie; 1986, 1990, 1994, 2002 – Biennale Grafiki Użytkowej, Brno (Czechy); 1989, 1992, 1995, 2001, 2007 – Triennale Plakatu Politycznego, Mons (Belgia); 1989, 1991, 1995 – Biennale Plakatu, Lahti (Finlandia); 1994, 1997, 2000, 2003, 2006 – Triennale Plakatu, Trnava (Słowacja). ■ Wybrane wystawy indywidualne: 1977 – wystawa grafiki i rysunku, BWA, Zielona Góra, (wspólnie z Bogumiłą Michorzewską); 1991 – wystawa plakatu, BWA, Zielona Góra, (wspólnie ze Sławomirem Janiakiem); 1998 – wystawa plakatu, Galeria GI, Zielona Góra; 2000 – wystawa znaków graficznych, BWA, Zielona Góra; 2001 – wystawa rysunku, grafiki, plakatu etc., Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy; 2008 – znak, grafika - wystawa indywidualna wspólnie z Przemysławem Tyszkiewiczem, Muzeum Archeologiczno-Historyczne, Głogów.

Rodowodu graficznego myślenia Witolda Michorzewskiego szukałbym w futuryzmie. W tej jego odmianie, która odrzuciła wiersz wolny, jako przestarzały i proklamowała na jego miejsce słowa wyzwolone. W tym sensie, jak cały wiek dwudziesty, Michorzewski jest nowoczesny. Jest on jednak staroświecki zarazem, bo cała jego twórczość plakatowa bierze się z chęci wpływania na życie, z pragnienia przebudowy rzeczywistości. Jest więc Michorzewski rozdarty między tradycyjnie uzurpowaną sobie przez artystów powinnością, a wolą, właściwego sobie tylko, kwestionowania kanonu estetycznego.
[...]

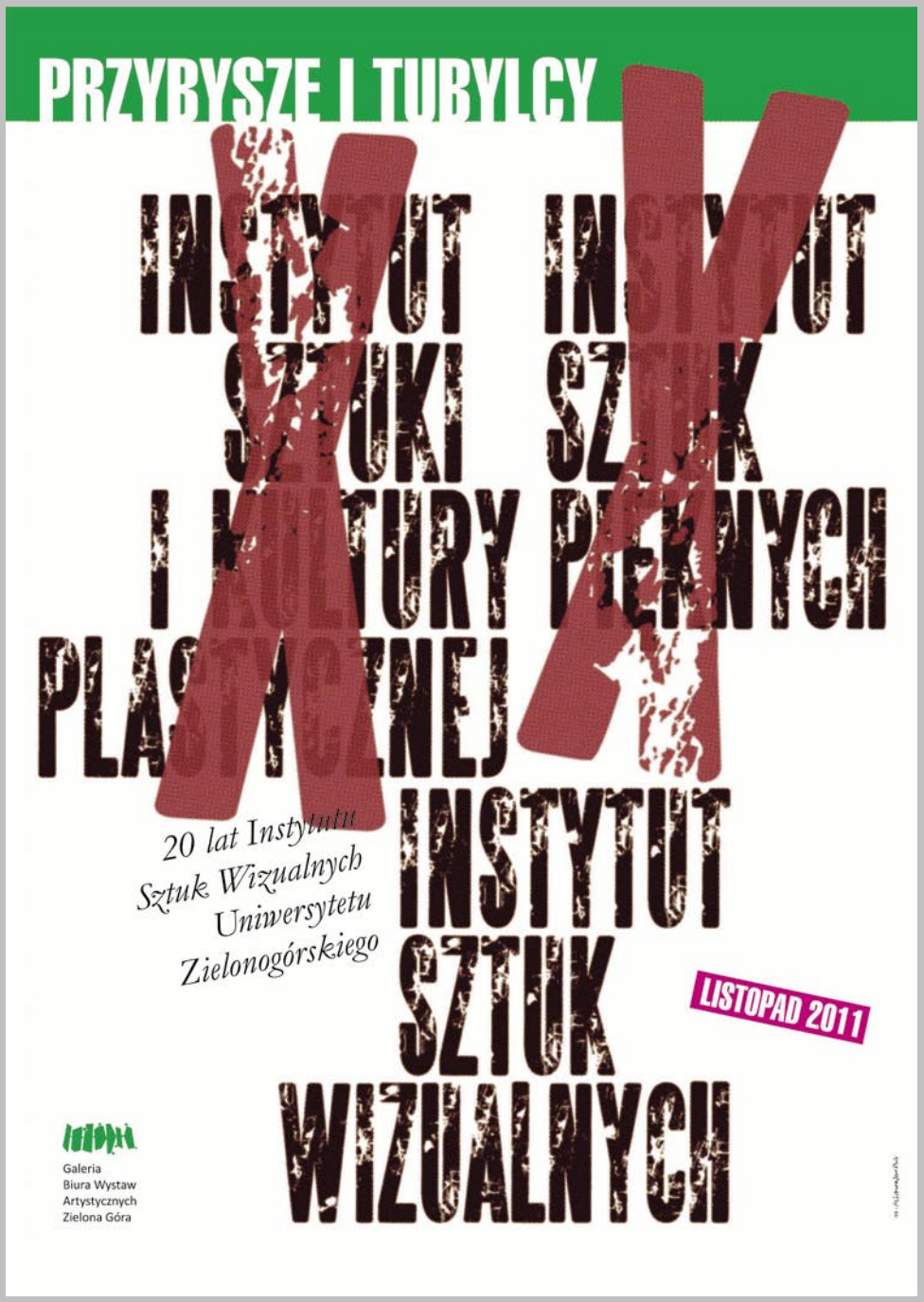
Wojciech Śmigielski, listopad 1998.

„35 lat BWA w Zielonej Górze" - offset | 100 x 70 cm | 2000 ■ „Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze" - offset | 100 x 70 cm | 2001

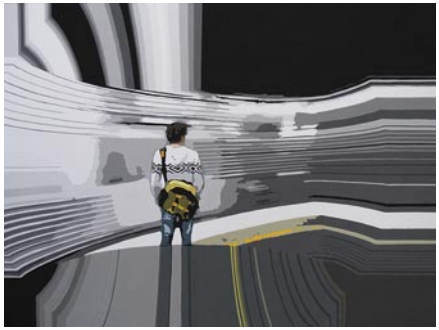
„20 lat Instytutu Sztuk Wizualnych UZ w Zielonej Górze" - druk cyfrowy | 140 x 100 cm | 2011

PRZYBYSZE I TUBYLCY
INSTYTUT
SZTUKI
I KULTURY
PLASTYCZNEJ
20 lat Instytutu
Sztuk Wizualnych
Uniwersytetu
Zielonogórskiego
INSTYTUT
SZTUK
WIZUALNYCH
LISTOPAD 2011
Galeria
Biura Wystaw
Artystycznych
Zielona Góra

Aga Migdałek

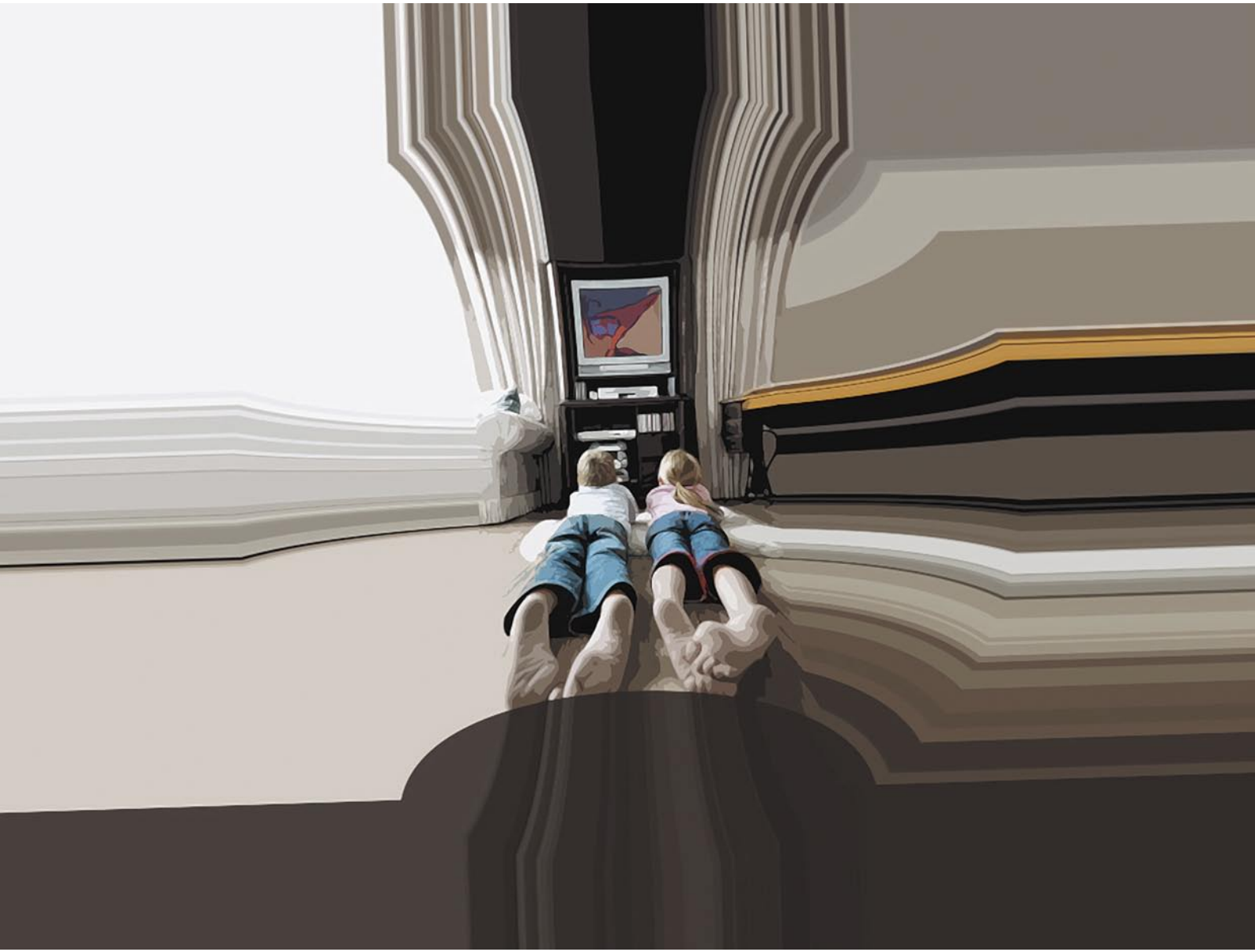
Urodzona w 1974 roku. ■ Ukończyła Wydział Artystyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dyplom w 2005 roku w pracowni prof. Witolda Michorzewskiego (człowiek-komputer-sieć – prezentacja w Galerii BWA, Zielona Góra). ■ Zajmuje się malarstwem i instalacją. ■ W ZPAP od 2011. ■ Wyróżnienia: 2008 – Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego; 2003 – Stypendium Twórcze i Artystyczne Miasta Zielona Góra. ■ Wybrane wystawy indywidualne: 2011 – Wireless, Galerie Sandhofer, Innsbruck, Austria; 2009 – Malarstwo, Galeria Artinfo.pl w Fabryce Trzciny, Warszawa; 2008 – Bezprzewodowo, Galeria BWA, Zielona Góra; 2008 – Symulakry - płeć, art agenda nova, Kraków; 2006 – Moduł 6/użytkownicy, Galeria Entropia, Wrocław. ■ Wybrane wystawy zbiorowe: 2011 – Odsłony kobiecości, Polswiss art, Warszawa; 2010 – AAF, Vernissage, London 2010; 2009 – Inspiracje, Galeria Artinfo.pl w Fabryce Trzciny, Warszawa; 2005 – Prawdziwe kolory, Samsung Art Master, edycja II, Warszawa; 2004 – Finał Konkursu Debiut Roku 2004 – Tolerancja, Warszawa.

„Yellow bag" - akryl, płótno | 60 x 80 cm | 2011 ■ „Net" - akryl, płótno | 60 x 60 cm | 2011

„Yellow line" - akryl, płótno | 60 x 80 cm | 2011

Klaudia Mostowik

Maluję przede wszystkim ludzi (portrety i akty). Za motto swojej twórczości mogłabym przyjąć słowa Olgi Boznańskiej - „Żywy człowiek jest dla mnie zawsze ważniejszy, aniżeli wszystkie te kombinowane książki i karafki". Interesuje mnie temat samotności, alienacji jednostki. Chętnie podejmuję też temat pejzażu.

Urodziła się w 1983 roku w Sulechowie. ■ W 2004 roku ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Krakowie i rozpoczęła studia na Wydziale Malarstwa na Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W 2009 roku uzyskała dyplom w pracowni Profesora Stanisława Rodzińskiego. ■ W 2010 roku wstąpiła do Związku Polskich Artystów Plastyków. ■ Uprawia rysunek i malarstwo (technika olejna, pastel, akwarela). ■ Wybrane wystawy indywidualne: 2006 – wystawa pasteli „Snem zatrzymani" w Domu Kultury Ruczaj w Krakowie; 2007 – wystawa pasteli „Snem zatrzymani – Stanisławowi Wyspiańskiemu w hołdzie" w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie; 2010 – wystawa malarstwa olejnego i pasteli w Galerii Zadra w Warszawie. ■ Wybrane wystawy zbiorowe: 2007 – wystawa malarstwa olejnego wraz trzema koleżankami z pracowni malarskiej profesora Stanisława Rodzińskiego w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie; 2008 – udział w X Targach Sztuki Europejskich Akademii i włoskich galerii Arte In Fiera w Reggio Emilia we Włoszech; 2009 – wystawa prac wybranych dyplomantów w Pałacu Sztuki w Krakowie; 2010 – wystawa malarstwa olejnego „Martwa natura?" w Rostworowski Gallery w Krakowie; 2010 – wystawa malarstwa olejnego „Next" w Galerii Pro Arte w Zielonej Górze; 2011 – udział w przeglądzie KIC Nordart w Carlshutte w Niemczech; 2011 – poplenerowa wystawa Kolory Europy, Świdnica, Forst (Niemcy).

„Staszek" - olej na płótnie | 90 x 80 cm | 2009 ■ „Kasia" - olej na płótnie | 75 x 65 cm | 2009

„Magda" - olej na płótnie | 75 x 60 cm | 2009

Igor Myszkiewicz

Urodzony w Zielonej Górze w 1974 r. ■ Absolwent zielonogórskiego Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych, następnie Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej przy (wówczas jeszcze) WSP w Zielonej Górze; dyplom z litografii w pracowni ad. Stefana Ficnera w 1999 r. ■ Obecnie kustosz w Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Współzałożyciel i prezes, działającej od 1997 r. Galerii Twórców Galera promującej młode środowisko artystyczne (www.galera-wystawy.blogspot.com). Współtwórca grupy artystycznej Korporacja Trylobit, członek Lubuskiej Zachęty Sztuk Pięknych, wiceprezes Okręgu Zielonogórskiego ZPAP. Kurator szeregu wystaw i wydarzeń artystycznych. ■ Zajmuje się głównie rysunkiem, grafiką, komiksem i ilustracją. ■ Uczestnik ponad siedemdziesięciu wystaw zbiorowych i indywidualnych, autor komiksów: „Grabarz", „Sny Zwierząt", „Raj", „Czarownica", „Okręty", „Zimowy Templariusz", „Miasto Win", „Psi Syn", „Robactwo", „Graal", „Padlina". Twórca „Zdeptaka" – cotygodniowych pasków komiksowych komentujących zielonogórską rzeczywistość. Współpracuje z krakowską Kuźnią Gier wykonując ilustracje do gier fabularnych („Veto", „Wolsung"). Autor projektu sztandaru Zielonej Góry. Publikacje w antologiach: „Obcy", (Labirynt Boox 2007), „Copyright" (Operahaus 2007), „Komiks Forum 2008", (Łódź 2008). ■ Wybrane nagrody i wyróżnienia: 2001 – Ogólnopolski konkurs na krótką formę komiksową Esencji i Tenbitu – II nagroda; 2006 – Festiwal Myśli Drukowanej, Com.X, Szczecin – I nagroda; 2007 – Konkurs Lubuskiego Teatru na projekt plakatu do spektaklu „Pokropek" – I nagroda; Międzynarodowy konkurs na rysunek satyryczny w Kożuchowie – wyróżnienie; Biennale Miniatury Cyfrowej, Płock – wyróżnienie; Konkurs literacki na opowiadanie fantastyczne, Zielona Góra – I nagroda; 2008 – Nagroda Kulturalna Prezydenta Miasta Zielona Góra.

„Czas patriotów" - tusz | 42 x 42 cm | 2007 ■ „Wiatyk" - tusz | 42 x 42 cm | 2007

„Zima 2010" - tusz | 30 x 40 cm | 2010

PASAŻ
HANDLOWY

Anna Nabel-Myszkiewicz

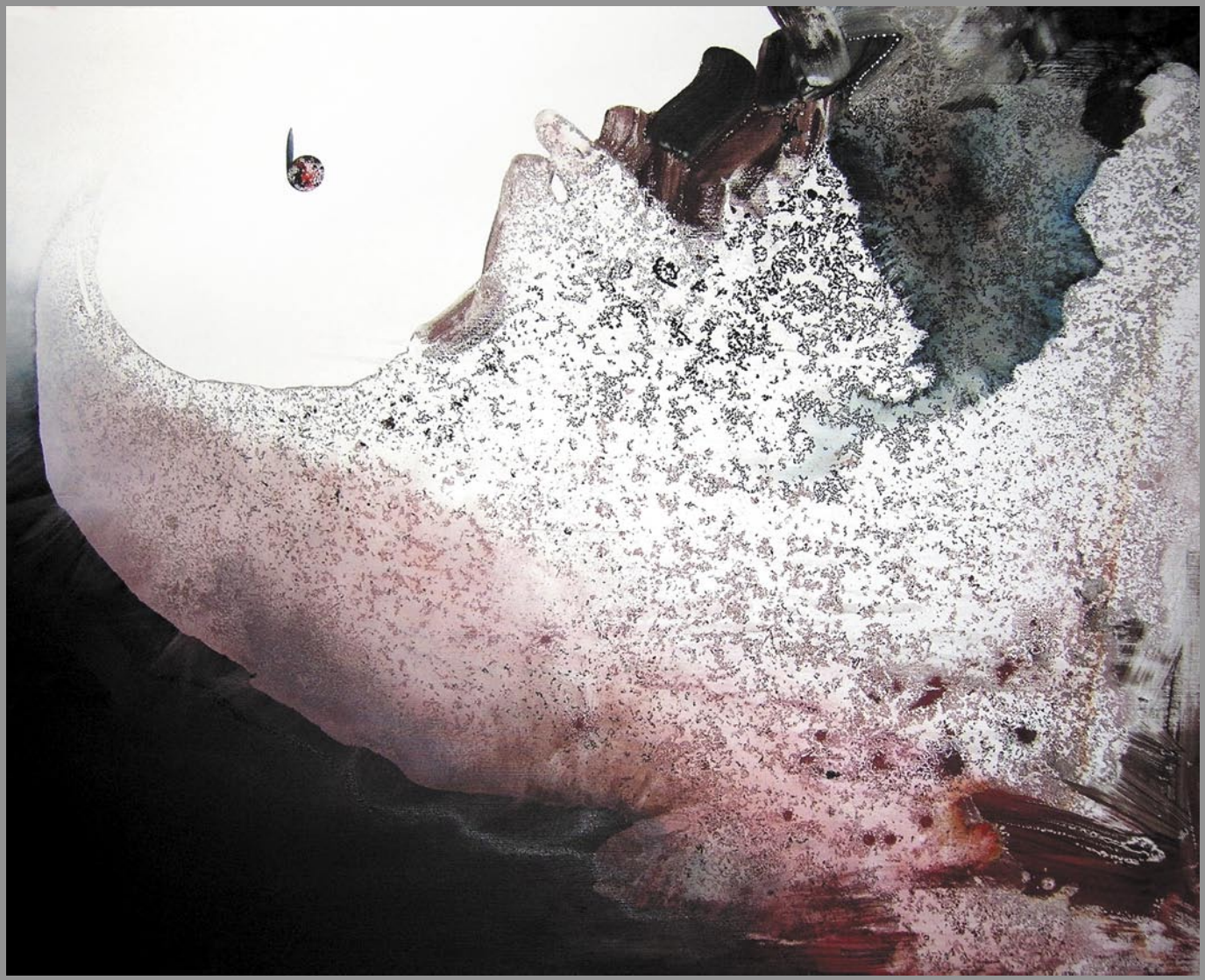
Urodzona w 1977 w Zielonej Górze. ■ Absolwentka Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dyplom z malarstwa w pracowni prof. zw. J. Gawrona. Obecnie nauczycielka plastyki i imprez masowych w MCKiE„Dom Harcerza" w Zielonej Górze i asystent w pracowni malarstwa w Instytucie Sztuk Wizualnych UZ. ■ Od 2001 roku organizuje wystawy jako Kierownik referatu do spraw promocji twórczości w Galerii Twórców Galera. ■ Od 2007 r. członek Okręgu Zielonogórskiego ZPAP. ■ Twórczość w zakresie malarstwa, grafiki i ilustracji książkowej. ■ Wybrane wystawy: 2003 – Pokolenie (wystawa zbiorowa), Galeria Młodych Gazety Antykwarycznej, Kraków; 2005 – Moira, infografia, mozaika, galeria Pro Arte, Zielona Góra; 2006 – Wystawa finalistów Konkursu Malarskiego im. Franciszki Eibisch, Warszawa; 2007 – I Biennale Miniatury Cyfrowej, Płock; 2007 – Memento, Dom Przedpogrzebowy, dawny cmentarz żydowski, Zielona Góra; 2007 – Nikt nie postawi nam pomników sami musimy to zrobić, Galeria Twórców Galera, Zielona Góra; 2008 – XXII Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin; 2009 – zielona-GRAFIKA_2.PL (wystawa zbiorowa), UZ, Zielona Góra; 2010 – Digart Zielonogórski (wystawa zbiorowa), WiMBP, Zielona Góra; 2010 – Fala, malarstwo i grafika, Galeria Dzika, Zielona Góra.

z cyklu „Czarownice" - grafika cyfrowa | 2005 ■ „Słodyczki" - grafika cyfrowa | 2011

z cyklu „Fala" - olej, płótno | 100 x 80 cm | 2010

Bartosz Nowak

Urodził się w Gorzowie Wlkp. w 1978. ■ Studia w Instytucie Sztuki w Zielonej Górze (1997-1998) i Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu (1998-2003) – dyplom z Krytyki i Promocji Sztuki (prof. Roman Kubicki) oraz Rysunku (prof. Jarosław Kozłowski) (2003). ■ Praktyka w CSW Zamek Ujazdowski (2002), praca w Miejskim Ośrodku Sztuki w Gorzowie Wlkp. (2004-2005), wolontariat w Tigh Fili Gallery w Cork (2005), praca w Glucksman Gallery w Cork (2010) i w Muzeum Lubuskim w Gorzowie Wlkp. (2011). ■ Od 2008 roku założyciel i kurator platformy artystycznej Terminal08 (www.terminal08.org). Kurator m.in. wystaw iD, Gorzów 2009 i Art=Addning, Szczecin 2010. Wystawy i stypendia: 2011 – Festiwal Misietupodoba, Tuczno; 2011 – Waiting in the Wings, Berlin; 2010 – Art=Adding, Szczecin; 2010 – Ververtung, Berlin; 2009 – Waiting in The Wings, Maastricht; 2009 – iD Festival, Gorzów; 2008 – Salon Jesienny, Miejski Ośrodek Sztuki, Gorzów; 2008 – Art Trail 2008, Cork; 2007, 2005 – 24 Hours, Tigh Fili Gallery, Cork; 2006 – 3 Vincent's Ave, Art Trail 2006, Cork; 2005 – SMS 2005 - Salon Młodej Sztuki, Gorzów; 2004 – Salon Jesienny, Miejski Ośrodek Sztuki, Gorzów; 2004 – SMS 2004 – Salon Młodej Sztuki, Gorzów; 2002 – SMS 2002 - Salon Młodej Sztuki, Gorzów; 2004 – I, we, you, he, she, it, they II, Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta, Gorzów; 2004, 2002 – Stypendium Prezydenta Miasta Gorzowa.

Sztuka jest dla mnie zaprzeczeniem kultury, sferą całkowitej, permanentnej wolności i twórczości. Dlatego staram się unikać tradycyjnych technik artystycznych, zwłaszcza tych czasochłonnych. Rozwiązania rzemieślnicze zastępuję technicznymi, czyli dążę do jak najszybszego rozwiązania problemu.
Dużą inspiracją są dla mnie prace filozofów takich jak Fryderyk Nietzsche, Gilles Deleuze czy Michael Foucault. Ich wnioski budują wiele alternatyw dla obecnej kultury czyli są czystą twórczością.

„Air-Chaos" - instalacja | wystawa - Ververtung, Berlin | 2010 ■ „Anti-meme 1.0" - instalacja | Art=Adding Szczecin | 2010

„What to do with the weapon in the postwar times" - rysunek, akcja prowadzona kilka dni | wystawa - ArtTrail festival, Cork | 2008

Hanna Maria Ograbisz-Krawiec

Urodzona w 1959 w Poznaniu. ■ Studia w latach 1980-1985 w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Dyplom w zakresie rzeźby i tkaniny artystycznej w pracowniach: prof. Olgierda Truszyńskiego i prof. Magdaleny Abakanowicz. W latach 1987-1996 asystentka prof. Olgierda Truszyńskiego. ■ Liczne wystawy, autorka wielu rzeźbiarskich environnement i aranżacji plenerowych. ■ W twórczości artystycznej akcentuje problem zależności formy rzeźbiarskiej wobec szeroko rozumianej przestrzeni i otoczenia. Podejmuje refleksje na temat duchowości i egzystencji człowieka przy wykorzystaniu form abstrakcyjnych oraz różnorodnych konwencji figuratywnych. ■ Do roku 2005 r. pracowała na stanowisku adiunkta II° na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, później w Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach również na stanowisku adiunkta II° oraz w latach 2007-2011 na Uniwersytecie Zielonogórskim na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Obecnie pracuje na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, oddział w Kaliszu na stanowisku profesora nadzwyczajnego. ■ Wstąpiła do ZPAP w 2009. ■ Wybrane wystawy indywidualne: 2010 – „WIEŻA - PIELGRZYM", Galeria „Klaudynówka", Kórnik; 2009 – „Utworów kilka na barwę i gest", Galeria A. Kareńskiej-Nekielka; 2009 – „Jednia czyli ambiwalentność wieży...", Wieża Ciśnień, Konin; 2008 – „Parawany i Po-Mosty...", BWA, Piła; 2008 – „Transcendentalność przyziemna...", Galeria „Profil", Poznań. ■ Realizacje: 2004 – Droga Krzyżowa w kościele parafialnym pod wezwaniem Ducha Świętego w Zielonej Górze; 2007 – HORYZONTY PAMIĘCI, rzeźba ceramiczna pamięci Stanisława Staszica, Muzeum Staszica, Piła; 2010 – „ Wieża", rzeźba w bazalcie, Swaida, Syria; 2011 – „ZWIERZĘ", rzeźba plenerowa w marmurze do sanatorium dziecięcego Zlote Hory, Czechy.

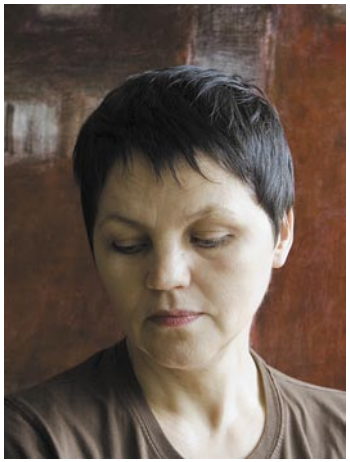

„Jednia, czyli ambiwalentność wieży..." - instalacja | Wieża Ciśnień, Konin | 2009 ■ „Miejsca wędrowne" - instalacja | Poznań Baranowo | 2003

„Wieża" - rzeźba w bazalcie | 150 x 160 x 160 cm | Swaida, Syria | 2010

Roma Pilitsidis

Urodziła się w 1954 roku w Piławie Górnej. ■ Studia w Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej WSP w Zielonej Górze (obecnie Uniwersytet Zielonogórski). Dyplom w 1999 r. w Pracowni Malarstwa prof. Jana Gawrona. ■ Członek ZPAP od 2011. ■ Zajmuje się malarstwem, rysunkiem, instalacją, kolażem. Prace w zbiorach galerii i w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. ■ Wybrane wystawy indywidualne: 2011 – „Malarstwo", Galeria ZPAP Pro Arte w Zielonej Górze; 2005 – „Malarstwo zamknięte w prostokącie", Centrum Sztuki Współczesnej „Solvay" w Krakowie, Puławska Galeria Sztuki; 2002 – „Historia pewnego prostokąta", Galeria Sztuki w Legnicy. ■ Wybrane wystawy zbiorowe: 2011 – „100-lecie ZPAP" - Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze; 2009 – APW Gallery 195 Chrystie St Snite 200, New York, USA; 2007 – I Międzynarodowe Biennale Obrazu „Quadro Art. 2007", Związek Polskich Artystów Plastyków w Łodzi; 2006 – „Drogi Twórcze", Wuppertal Galeria Art. Fabryk, Niemcy; 2005 – „Art. Silesia Presents" - Palagio di Parte Gwelfa, Florencja; 2003 – 5 Biennale Małych Form Malarskich - Galeria Sztuki „Wozownia" w Toruniu; 2003 – 7 Międzynarodowe Biennale Miniatury Artystycznej - Gornij Milanovac Serbia.

Układanie rebusów plastycznych, przypadkowe zderzenia materii prowokują do dalszej zabawy. Tak dodając i odejmując nowe formy, stwarzam całości, które same się identyfikują jako niefunkcjonalne stwory wyobraźni. Chwilę potem, kierowana potrzebą równoważenia płaszczyzn, dodaję następne, tworząc nowe, zorganizowane przestrzenie, przestrzenie wyobraźni, istniejące między tym, co realne, a tym, co wydumane i abstrakcyjne, zawsze na pograniczu nieznanego. Często są to układy wertykalne z silnym elementem równoważącym w środkowej części obrazu. Po prawej stronie pionu pozostawiam więcej miejsca, by zaistniała przestrzeń podkreślała zaangażowanie w pierwiastek męski - w tym wypadku mówiący o silnym związku z ojcem. Lewa strona, to pole matki, zazwyczaj mniej aktywne. Środek pozostawiam sobie.

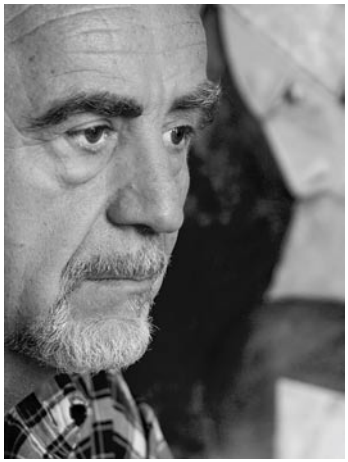

„Dyptyk I" - olej, płótno | 100 x 80 cm | 2011 ■ „Dyptyk II" - olej, płótno | 100 x 80 cm | 2011

Bez tytułu - olej, płótno | 100 x 100 cm | 2008

Telemach Pilitsidis

Urodził się w 1941 roku w Kivotos (Grecja). ■ Studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Wydział Malarstwa. Dyplom w 1967 r. w Pracowni Malarstwa prof. Jerzego Nowosielskiego. ■ Zajmuje się malarstwem, grafiką, rysunkiem. ■ Prace w zbiorach galerii i zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. ■ Zrealizował 62 wystawy indywidualne i ponad 300 zbiorowych w kraju i za granicą. ■ Wybrane wystawy indywidualne: 2007 – Galeria „VODA", Ateny, Grecja; 1994 – Galeria Sztuki Smykke, Archus, Dania; 1993 – Galeria „Zapiecek", Warszawa; 1986 – Biuro Wystaw Artystycznych, Łódź; 1974 – Biuro Wystaw Artystycznych, Zielona Góra. ■ Wybrane wystawy zbiorowe: 2011 – „100-lecie ZPAP" – Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze; 2010 – X Międzynarodowe Biennale Miniatury Art.- Gornji Milanovac, Serbia; 2009 – APW Gallery 195 Chrystie St Snite 200, New York, USA; 2003, 1980, 1974, 1971 – Ogólnopolska Wystawa Malarstwa Współczesnego „Bielska Jesień", Bielsko Biała ; 1979 – Ogólnopolska Wystawa Portretu Współczesnego, Radom; 1970 – Festiwal Malarstwa Współczesnego, Szczecin.

„Z tobą i bez ciebie" - olej, płótno | 120 x 90 cm | 2010 ■ „Innym razem" - olej, płótno | 120 x 90 cm | 2010

„Jakby trwał obok" - olej, płótno | 120 x 90 cm | 2010

Wojciech Plust

Zawsze maluję szybko, niecierpliwie. Nie lubię dłubaniny, poprawiania. Obrazy to zapis emocji, stanów psychicznych. One nie mogą być wymęczone wiecznymi poprawkami. Musi pozostać w nich niedopowiedzenie, dlatego tytuły ich są umowne, właściwie całkiem niepotrzebne.

Urodził się w1958 r. w Poznaniu. ■ Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu. ■ Członek ZPAP od 1997. ■ W 1997 r. otworzył pierwszą w Gorzowie autorską galerię, którą zamknął po 5 latach; teraz ma pracownię na poddaszu kamienicy, w której mieszka. Prawie wyłącznie maluje obrazy akrylowe i olejne na płótnie. W ostatnich latach uczestniczy w licznych plenerach (Rogi, Glisno, Dębno, Połczyn-Zdrój, Sianożęty, Gołuchów, Złotów, Żuławy). ■ Wybrane wystawy indywidualne: 1999 – Muzeum Regionalne w Myśliborzu, Biuro Wystaw Artystycznych w Gorzowie Wlkp.; 2000 – Touques (Francja), wystawa w Kościele Św. Piotra; Galeria „Dialog" w Kostrzynie nad Odrą; 2000 – Kolonia (Niemcy), wystawa w Międzynarodowym Centrum Promocji; 2001 – Biuro Wystaw Artystycznych w Gorzowie Wlkp.; 2002 – Galeria pod Pocztową Trąbką; 2006 – Klub Myśli Twórczej „Lamus" w Gorzowie Wlkp.; 2007 – Muzeum Lubuskie im. J. Dekerta , Spichlerz w Gorzowie Wlkp.; Biblioteka Główna Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp. 2008 – Muzeum Pomorza Myśliborskiego w Myśliborzu; AUTO-BIS Galeria Art w Salonie SKODY w Gorzowie Wlkp.; 2009 – „W drodze", Muzeum Lubuskie im. J. Dekerta - Spichlerz w Gorzowie Wlkp., wystawa wspólna z Michałem Bajsarowiczem; 2010 – „Zapiski śródziemnomorskie", Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wlkp. ■ Prace w prywatnych zbiorach we Francji, Niemczech, Szwajcarii, Włoszech. ■ Udział w licznych plenerach malarskich w Polsce i za granicą.

dyptyk (1) „Przestrzeniopisanie" - akryl, płótno | 100 x 73 cm | 2011 ■ dyptyk (2) „Przestrzeniopisanie" - akryl, płótno | 100 x 73 cm | 2011

„Santockie rytmy" - akryl, płótno | 73 x 100 cm | 2011

Krystyna Prządka

Urodzona w 1959 roku w Wolsztynie. ■ Artysta plastyk, pedagog. ■ Absolwentka Wyższej Szkoły Sztuki Stosowanej w Poznaniu, dwa dyplomy z wyróżnieniem: malarstwo sztalugowe w pracowni prof. W. Dudkowiaka i malarstwa w architekturze w pracowni prof. A. Łubowskiego. ■ Od 2010 r. jest członkiem ZPAP. ■ Wystawy indywidualne (wybór): 2006 – Galeria Fabryka, Zielona Góra; 2006 – Blue-City, Warszawa; 2007 – Galeria Podlaska, Biała Podlaska; 2007 – Centrum Sztuki, Chateaugiron, Francja; 2009 – Galeria Zamek Górków, Szamotuły; 2010 – Galeria Pod Pocztową Trąbką, Gorzów Wlkp. Ponadto uczestniczyła w szeregu wystaw zbiorowych w Polsce i za granicą. ■ Na stałe mieszka w Rzepinie. ■ Uprawia malarstwo realistyczne (pejzaże, portrety, martwe natury, tematy sakralne), malarstwo abstrakcyjne (jedwab, szkło), malarstwo w architekturze (fresk, sgraffito, polichromia). Od kilku lat zajmuje się malarstwem na jedwabiu. Tworzy monumentalne obrazy. Jest autorką dwóch cykli: „Barwy lata drewnem inspirowane" oraz „Moje ogrody". W sumie 45 obrazów. Tajniki tego malarstwa zgłębiła w pracowni znakomitego profesora i artysty W. Sadleya.

W swojej twórczości lubię skupiać się na tym, co pozytywne, co niesie dobrą energię, dzięki której chcę docierać do prawdy i piękna wewnętrznego. Moje ulubione motto brzmi: TRWAJ PIĘKNA CHWILO.

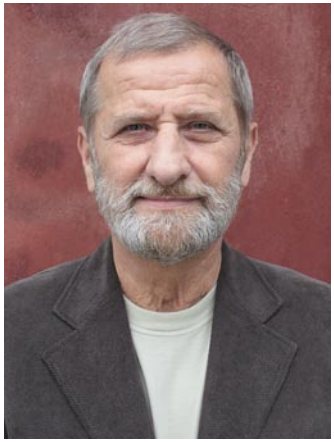

„Na moim biurku" - olej, płótno | 60 x 80 cm | 2011

„Na parapecie" - olej, płótno | 60 x 80 cm | 2011

Marek Przecławski

Urodzony w 1942 w Janowie Lubelskim. ■ Studiował w pracowniach Xawerego Dunikowskiego, Borysa Michałowskiego i Jerzego Boronia w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych we Wrocławiu. Jeden z trzech ostatnich studentów Xawerego Dunikowskiego. Dyplom na Wydziale Rzeźby uzyskał w 1967. Asystent prof. Borysa Michałowskiego w latach 1967-69. ■ Członek ZPAP od 1968. ■ Wystawy indywidualne: 1968 – Wrocław; 1972 – Krosno Odrzańskie; 1992 – Sellow (Niemcy); 1993 - Yerden (Niemcy). ■ Wystawy zbiorowe: 1968 – Plastyka Ziem Nadodrzańskich, Wrocław; 1969 – Portret w rzeźbie, Wrocław; 1981 – Salon Jesienny w Gorzowie Wlkp.; 1995 – Wystawa Plastyki Zielonogórskiej, Lipsk; 1973-1997 – Udział w Salonach Jesiennych w Zielonej Górze. ■ Ważniejsze realizacje: Pomnik Powrotu Ziem Środkowego Nadodrza do Macierzy w Krośnie Odrzańskim; Popiersie C.K.Norwida w Bibliotece Woj. w Zielonej Górze; rzeźby plenerowe: „Wzrastanie - I" i „Wzrastanie - II" na Wzgórzach Winnych w Zielonej Górze. ■ Nagrody i wyróżnienia: 1968 – Wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie na Pomnik „Bohaterom przełamania Wału Pomorskiego", Koszalin; 1969 – I i II nagrodę w konkursie na medal „XXV Rocznica Powrotu Dolnego Śląska do Macierzy", Wrocław; 1980 – Wyróżnienie za rzeźbę „Źródło" na Salonie Jesiennym, Gorzów Wlkp.; 1981 – Nagrodę i medal za Dzieło Plastyczne roku, Zielona Góra; 1984 – Lubuska Nagroda Kulturalna Wojewody Zielonogórskiego za całokształt twórczości; 1997 – wyróżniony Nagrodą Publiczności na Salonie Jesiennym w Zielonej Górze. ■ Prace w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu i Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze oraz w zbiorach prywatnych w Polsce, Niemczech, Szwecji i Kanadzie.

„Różowa" - technika własna | 2009 ■ „Przenikanie" - technika własna | 2009

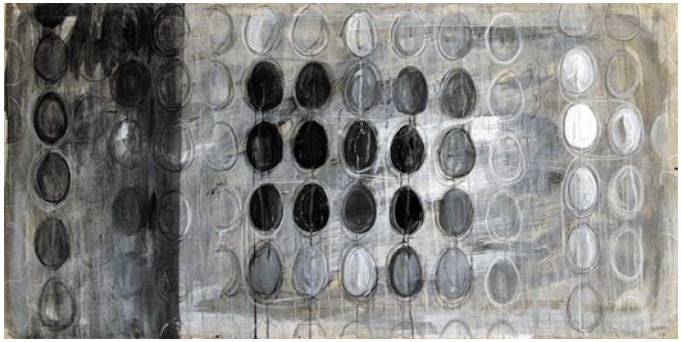
„Ewa" - kamionka | 60 cm | 1990

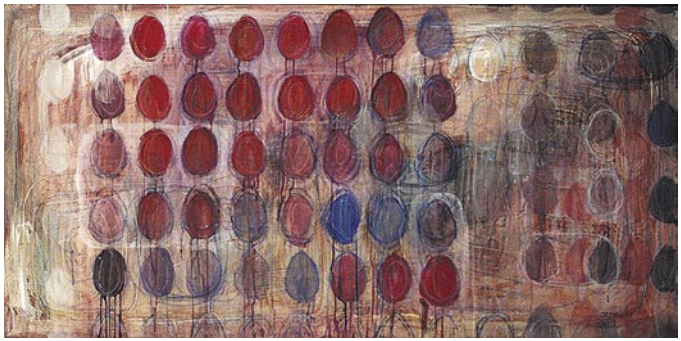

Ilona Sawicka

Urodzona w 1970. ■ Ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze. W latach 1992-98 studiowała na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, dyplom w 1998 z zakresu Filmu Animowanego i Tkaniny Artystycznej. W 1993-98 studiowała na Wydziale Matematyki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W latach1999-2000 stypendystka Ministerstwa Kultury i Sztuki w Statens Håndverks- og Kunstindustriskole, Oslo, Norwegia. ■ Mieszka i pracuje w Oslo, w Norwegii. ■ Uprawia malarstwo olejne i akrylowe, tkaninę, film animowany i ilustrację. ■ Rok wstąpienia do ZPAP - 2004. ■ Wystawy indywidualne: 2009 – „Po drugiej stronie smutku", Galeria „Blakstad", Asker, Norwegia; 2008 – „Milczenie", Galeria Gardenia, Bærums Verk, Norwegia; 2004 – „Przemijanie", Galeria Markveien, Oslo, Norwegia; 2003 – „Zamyślenie", Galeria Markveien, Oslo, Norwegia. ■ Wystawy zbiorowe (wybór): 2009 – Galeria Haraldsen, Oslo, Norwegia; 2009 – Kunstfabrikken, Juniutstilling, Heggedal, Norwegia; 2008 – Galeria Kunst i Badet, Godvik, Norwegia; 2005 – Galeria Giga, Sommerutstilling, Stord, Norwegia; 2004 – Galeria Giga, Jajka i Kamienie, Stord, Norwegia; 1998 – Centralne Muzeum Włókiennictwa, Wystawa Towarzyszaca IX Międzynarodowemu Triennale Tkaniny, Łódź.

„Czarne Jajka" - akryl na płótnie | 80 x 160 cm | 2007 ■ „Czerwone Jajka" - akryl na płótnie | 80 x 160 cm | 2004

„Nie." - akryl na płycie | 100 x 100 cm | 2003

Wacław Serdeczny

Urodzony w 1960 w Gdańsku. ■ Absolwent Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Gdyni Orłowie. Studia w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Dyplom pod kierunkiem Piotra C. Kowalskiego i Andrzeja Leśnika w 1992. ■ Członek ZPAP od 1996 roku. ■ Zajmuje się malarstwem, rysunkiem i fotografią. ■ Wybrane wystawy indywidualne(*) i zbiorowe: 2011 – „Dowód rzeczowy", Galeria Uniwersytecka, Zielona Góra; 2008* – „Fragmenty", Wieża Ciśnień, Konin; 2007* – „Obrazy", Miejski Ośrodek Kultury, Galeria Edukacji Twórczej, Głogów; 2007 – „Kolekcja Starej Winiarni", Galeria Miejska Arsenał, Poznań; Wieża Ciśnień, Konin; BWA, Gorzów Wlkp.; 2004* – „Obrazy", Galeria 24, Sulechów; 2004 – „Wejście", Galeria BWA, Zielona Góra; 2003* – „Obrazy", Galeria Pro Arte, Zielona Góra; 2002 – Galeria „Hoeve de Schoot", Lieshout, Holandia (z Aldoną Stachowską, Sias Fanoembi, Gonnie van de Ven); 2002 – Galeria de Kort, Bladel, Holandia (z Aldoną Stachowską); 2001 – Muzeum Ziemi Lubuskiej, prezentacja Okręgu Zielonogórskiego ZPAP z okazji 90-lecia ZPAP, Zielona Góra; 1998 – „ZPAP - Obecni/Nieobecni" Galeria „PRO ARTE", Zielona Góra; 1994* – „Malarstwo", Galeria ART, Zielona Góra; 1997, 1998, 2003, 2004, 2006, 2009, 2010 – Salony Jesienne - Zielona Góra, Gorzów Wlkp.

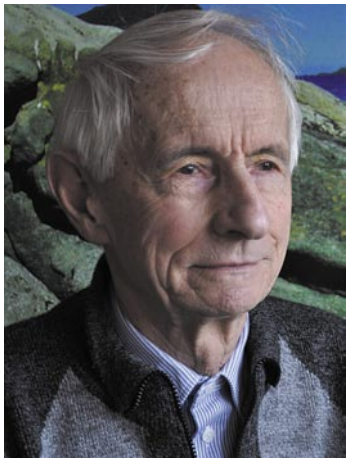

„Gest I" - A.D. Nümberg 1493 - akryl, płyta MDF | 30 x 30 cm | 2008 ■ „Gest IV" - E.M. 15.08.2006, 21:37 - akryl, płyta MDF | 30 x 30 cm | 2009

„Gest III" - M. MN Rzym 2 poł. XII w. - akryl, płyta MDF | 30 x 30 cm | 2008

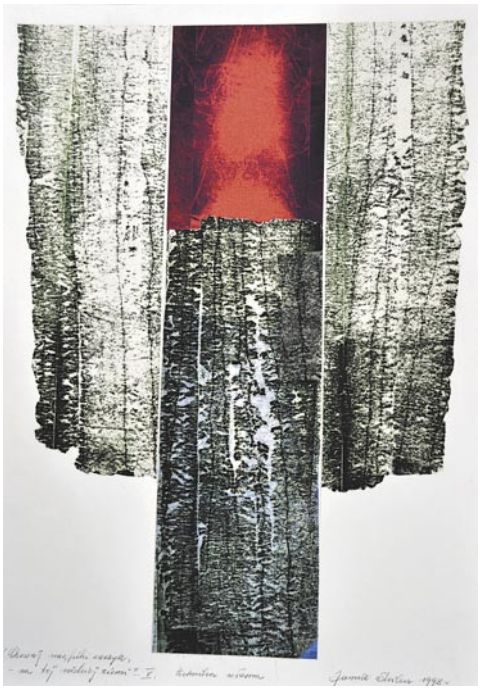

Janusz Skiba

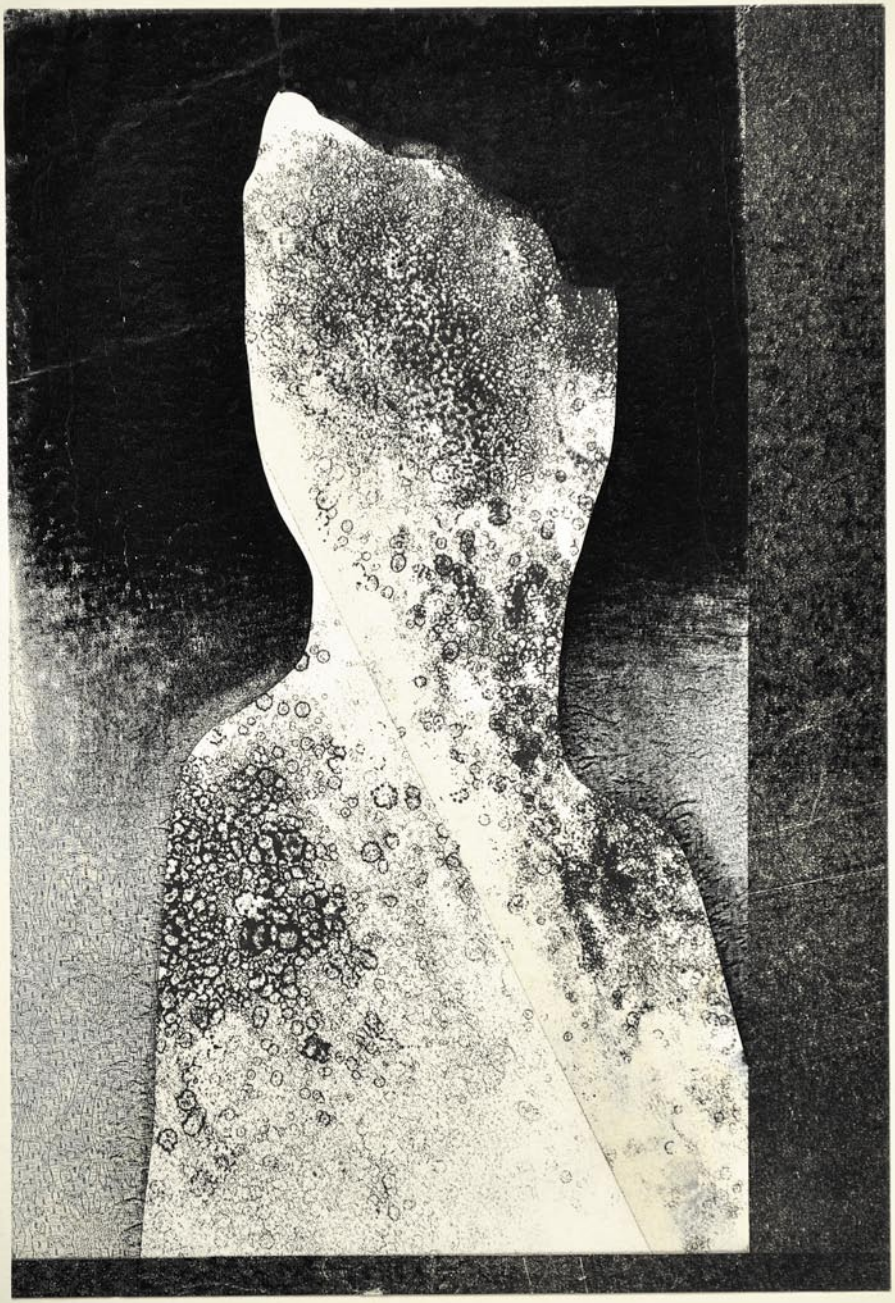
Urodził się w 1932 r. w Kalinowszczyźnie. ■ Studiował w ASP w Krakowie, malarstwo u prof. J. Świderskiego i prof. W. Taranczewskiego, drzeworyt u prof. L. Gardowskiego. Dyplom z wyróżnieniem uzyskał na Wydziale Malarstwa w 1959 r. ■ Mieszka i pracuje w Zielonej Górze. ■ Tworzy prace malarskie, graficzne i fotograficzne. ■ Należy do ZPAP od 1959 r. jako członek nadzwyczajny, a od 1965 r. jest członkiem zwyczajnym. ■ Miał 23 wystawy indywidualne, między innymi: 1988 – BWA , Gorzów Wlkp.; 1998 – Woj. Ośrodek Kultury, Bydgoszcz; 2000 – BWA, Kielce; 2000 – Muzeum Ceramiki, Bolesławiec; 2002 – BWA, Wałbrzych. ■ Wybrane wystawy zbiorowe: 1966 – Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, Szczecin; 1975 – Salon Zimowy, XXX Ogólnopolska Wystawa Plastyki, Radom; 1979 – III Polsko-Fińska Wystawa Grafiki Marynistycznej, Gdańsk, Helsinki; 1996 – V Ogólnopolskie Triennale Akwareli, Lublin; 1997 – Partnerstwo Miast i Regionów Przygranicznych, Tijuana, Meksyk. ■ Prace w zbiorach: Biblioteki Narodowej, Warszawa; Biblioteki Narodowej im. Cyryla i Metodego, Sofia (Bułgaria); Litewskiej Biblioteki Narodowej, Wilno (Litwa); Centrum Kulturalnego, Tijuana (Meksyk); Muzeum Historii Fotografii, Kraków; ponadto w licznych zbiorach prywatnych m. in. Hiszpanii, Holandii, Kanady, Niemiec i Włoch.

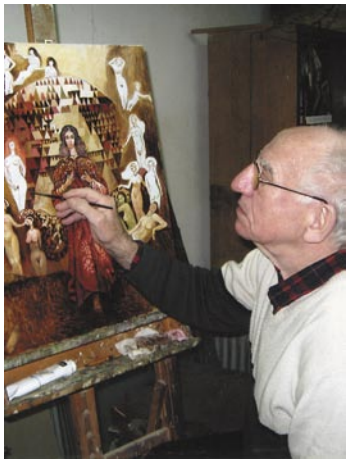
„Sen o górach" XIII - technika własna | 78,0 x 42,3 cm | 2002 ■ „Chowaj nas, póki raczysz, – na tej niskiej ziemi..." V - technika własna | 72,8 x 51,5 cm | 1998

Bez tytułu - technika własna | 41,6 x 28,1 cm | 1993

xxx technika wł. Janusz Stenka 1993.

Andrzej Stefanowski

Urodził się w 1937 r. w Kwiatoniu. ■ Studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. ■ Zajmuje się grafiką i malarstwem. ■ Swoje prace prezentował m. in. na Salonach Jesiennych, „Złotym Gronie" i na wystawie z okazji X-lecia Związku Polskich Artystów Plastyków w Zielonej Górze. Wystawiał w Warszawie, Krakowie i Toruniu, a także poza granicami kraju m.in. w Niemczech, Francji, Jugosławii, w krajach skandynawskich. ■ Uprawiał również malarstwo sakralne zdobiąc świątynie m. in. we Wrocławiu (kościół św. Krzyża), Przemyślu, Legnicy, Gorlicach i Bytomiu, Międzyrzeczu, Zielonej Górze, Wdowie, Zamienicy, Modle, Zynaranowej Miastku, Słupsku. ■ Liczne prace artysty znajdują się w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. Andrzej Stefanowski mieszka i tworzy w Zielonej Górze od 1964 roku. ■ Opublikował dwa albumy z grafikami i akwarelami poświęcone zabytkom Zielonej Góry i Szprotawy. ■ Od 1964 jest członkiem Okręgu Zielonogórskiego Związku Polskich Artystów Plastyków.

„Widok miasta" - olej, płótno | 60 x 70 cm | 2011 ■ „Ostatnie tchnienie" - olej, płótno | 60 x 70 cm | 2011

„Sen" - olej, płótno | 50 x 60 cm | 2010

Jolanta Surzykiewicz

Po namalowaniu kilkudziesięciu obrazów o różnej tematyce okazuje się, że najbardziej atrakcyjnym motywem dla mnie jest osoba, zwłaszcza jej twarz. Mogę malować martwe natury, pejzaże, kwiaty, cieszyć się ich kolorem, różnorodnością kształtów, ale uporanie się z czyjąś fizjonomią daje mi najwięcej satysfakcji. Wybierając sobie taki obiekt mogę „wgryźć się" w powierzchnię człowieka bardzo dokładnie, a kiedy staje się on do siebie podobny zaczyna na mnie patrzeć. Jest to jednocześnie krępujące, ale i ekscytujące.

Urodzona w 1981 r. w Szprotawie. ■ Studia na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego (Instytut Sztuk Pięknych). Dyplom uzyskała w 2007 r. Na egzaminie dyplomowym obroniła pracę magisterską „Kurt Schwitters" napisaną pod kierownictwem prof. Anny Maciejewskiej-Jamroziak oraz pracę artystyczną „Moje otoczenie" wykonaną w pracowni prof. Stanisława Kortyki. ■ Pod koniec 2008 r. została członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu Zielonogórskiego. ■ Uprawiane przez nią techniki plastyczne to malarstwo, rysunek, fotografia i grafika. ■ Wystawy indywidualne(*) i zbiorowe: 2005 – IV Ogólnopolskie Biennale Grafiki Studenckiej, Arsenał, Poznań; 2006 – Zielona Grafika (impreza towarzysząca Międzynarodowemu Triennale Grafiki w Krakowie), Instytut Sztuk Pięknych, Zielona Góra; 2007* – Matryca - mój obszar, 4 Róże dla Lucienne, Zielona Góra; 2009 – Malarstwo/rysunek, Galeria Pro Arte, Zielona Góra; 2009 – 55-lecie Okręgu Zielonogórskiego ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; 2011 – 100-lecie ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra.

„Śpiący na siedząco" - akwarela | 21 x 33 cm | 2006 ■ „Pidżama kontra kanapa" - akwarela | 20 x 33 cm | 2007

„Przed 30-stą wiosną" - olej, płótno | 60 x 60 cm | 2011

7-11-2014 J. SUSZYNIEWICZ

Joanna Szczególska

Urodzona w 1973 r., mieszka w Żaganiu. ■ W latach 1992-1997 studia w Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego, kierunek - projektowanie wnętrz. 1997 – dyplom w pracowniach profesorów Michała Jędrzejewskiego (praca projektowa) i Mariana Wołczuka (aneks z malarstwa). ■ Zajmuje się projektowaniem wnętrz, malarstwem, rysunkiem. 1996--1997 Stypendium Ministra Kultury i Sztuki. W ZPAP od 1999 roku.

Obrazy, które tworzę powstają pod wpływem różnych impulsów: magiczne miejsce, faktura materiału, ulotny zapach, wibrujące dźwięki. Zazwyczaj są to cykle („Flora i Fauna", „Kontynenty", „Akty"), w których staram się znaleźć odpowiedź na stawiane sobie pytania. Głównie tworzę abstrakcyjne formy z rytmem, gdzie kolor i kompozycja są elementami dominującymi. Malarstwo jest dla mnie przede wszystkim uzewnętrznieniem moich emocji i odskocznią od świata realnego. Ponieważ na co dzień zajmuję się projektowaniem wnętrz, chciałabym aby moje obrazy odnalazły swoje miejsce, były pretekstem do rozmowy, inspiracji, istnienia...

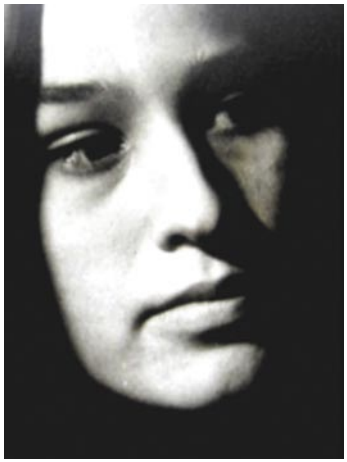

„Niebieska" - collage, karton | 100 x 70 cm | 2010 ■ „Różowa" - collage, karton | 100 x 70 cm | 2010

„Tukany" - olej, płótno | 100 x 100 cm | 1997

Katarzyna Szurkowska

Urodzona w 1976 roku w Zielonej Górze. ■ Absolwentka Instytutu Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Zielonogórskim. Dyplom z rysunku w pracowni prof. Zenona Polusa w 2002 r. ■ Uprawia malarstwo olejne oraz rysunek. ■ Przy tworzeniu swoich obrazów inspiruje się naturą, której nadaje abstrakcyjną formę. ■ Związana ze środowiskiem artystów zielonogórskich od 2008 roku. ■ Udział w wystawach: 2011 – „Sztuka na granicy", wystawa poplenerowa, Witnica; 2011 – „Kolory Europy", wystawa poplenerowa, Muzeum Archeologiczne, Świdnica oraz Forst (Niemcy); 2011 – Wystawa jubileuszowa z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; 2010 – „Next", Galeria PRO ARTE, Zielona Góra; 2010 – „Sztuka na granicy", wystawa poplenerowa, Lebus (Niemcy); 2010 – „Kolory Europy", wystawa poplenerowa, Przytok; 2010 – „Malarstwo", wystawa indywidualna, Kostrzyńskie Centrum Kultury; 2009 – „55-lecie Okręgu Zielonogórskiego ZPAP", wystawa zbiorowa, Zielona Góra; 2001 – „Rysunek", wystawa zbiorowa, Szczeciński Pałac Młodzieży Amfilada.

Kolor i forma to dla mnie niezależne, choć nawzajem się uzupełniające, środki wyrazu. Kolor - to on jest najważniejszy, poprzez niego wyzwalam energię i ukazuję własny punkt widzenia. Maluję co czuję, co widzę, co nasuwa mi wyobraźnia, co jest i czego nie ma. A forma - ona określa i porządkuje emocje. Połączenie koloru i formy czasami jest spontaniczne, przypadkowe z podjęciem pewnego ryzyka, a czasami jest to przemyślana kompozycja, gdzie barwa, kształt i faktura przenikają się wzajemnie. Jednak moment, w którym mam swobodę gestu i działam pod wpływem impulsu jest dla mnie najbardziej istotny.

„Obok siebie" - olej na płótnie | 140 x 100 cm | 2010 ■ „Indygo" - olej na płótnie | 100 x 80 cm | 2008

„Szczyt" - olej na płótnie | 60 x 90 cm | 2008

Anna Szymanek

Urodzona w 1937 roku w Starodworcach w województwie nowogródzkim. ■ Studia w PWSSP (obecnie ASP) we Wrocławiu na Wydziale Ceramiki w pracowni prof. Julii Kotarbińskiej i w pracowni malarstwa prof. Zbigniewa Karpińskiego. Dyplom uzyskała w 1964. ■ Do ZPAP należy od 1965. ■ Zajmuje się rzeźbą, malarstwem i rysunkiem. ■ Bierze czynny udział w życiu artystycznym. Wystawia indywidualnie (50 wystaw), uczestniczy w wystawach zbiorowych (280). ■ Udział w plenerach zagranicznych, międzynarodowych i ogólnopolskich (100). ■ Otrzymuje nagrody i wyróżnienia m.in.: w 1989 w Gorzowie Wlkp. – I nagroda i medal za „dzieło plastyczne"; 1991 – I nagroda w przeglądzie plastyki gorzowskiej; 1996 – Medal Honorowy Wojewody Gorzowskiego w Dziedzinie Plastyki; 1989 – BWA W Katowicach, II nagroda w dziedzinie plastyki unikatowej; 1973, 1987 – dwukrotna stypendystka Ministra Kultury i Sztuki; 2007 – brązowy medal Zasłużony Kulturze „Gloria Artis". ■ Jej prace znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum Okręgowego w Wałbrzychu, Muzeum im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp., Muzeum w Müllrose (Niemcy), BWA w Szczecinie, Sieradzu, Kołobrzegu, Urzędu Miejskiego w Tychach, Mikołowie, Frankfurcie n/O (Niemcy), Rydze (Łotwa) oraz w zbiorach prywatnych w Polsce i wielu krajach na świecie.

Moje dokonania artystyczne posiadają związek z klasycznym rozumieniem funkcji sztuki, która ma być dla człowieka źródłem przyjemności i wzruszeń, a świat malarski wynika z potrzeby własnej, a nie z jakiegoś zaprogramowania dla odbiorcy.

„Lekkość bytu" - akryl, płótno | 60 x 80 cm | 2010

„Polana" - akryl, płótno | 70 x 80 cm | 2010

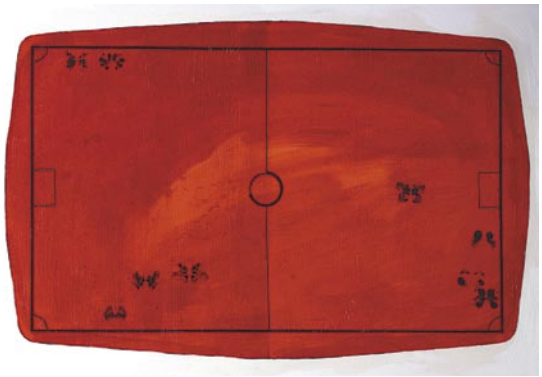

'10

Szymon Teluk

Zajmując sie różnymi dziedzinami twórczości uczę się poruszać w licznych technikach i konwencjach tak jak mogę uczyć się języków wielu państw. Kształtuje to dużo pokory i powściągliwości w ocenie. Drugim cennym doświadczeniem w pracy twórczej jest dla mnie również kontakt, który powstaje w relacji z odbiorcą. Z tej perspektywy rysunek czy obraz staje się jedynie katalizatorem dużo ważniejszych procesów takich jak dialog i samopoznanie.

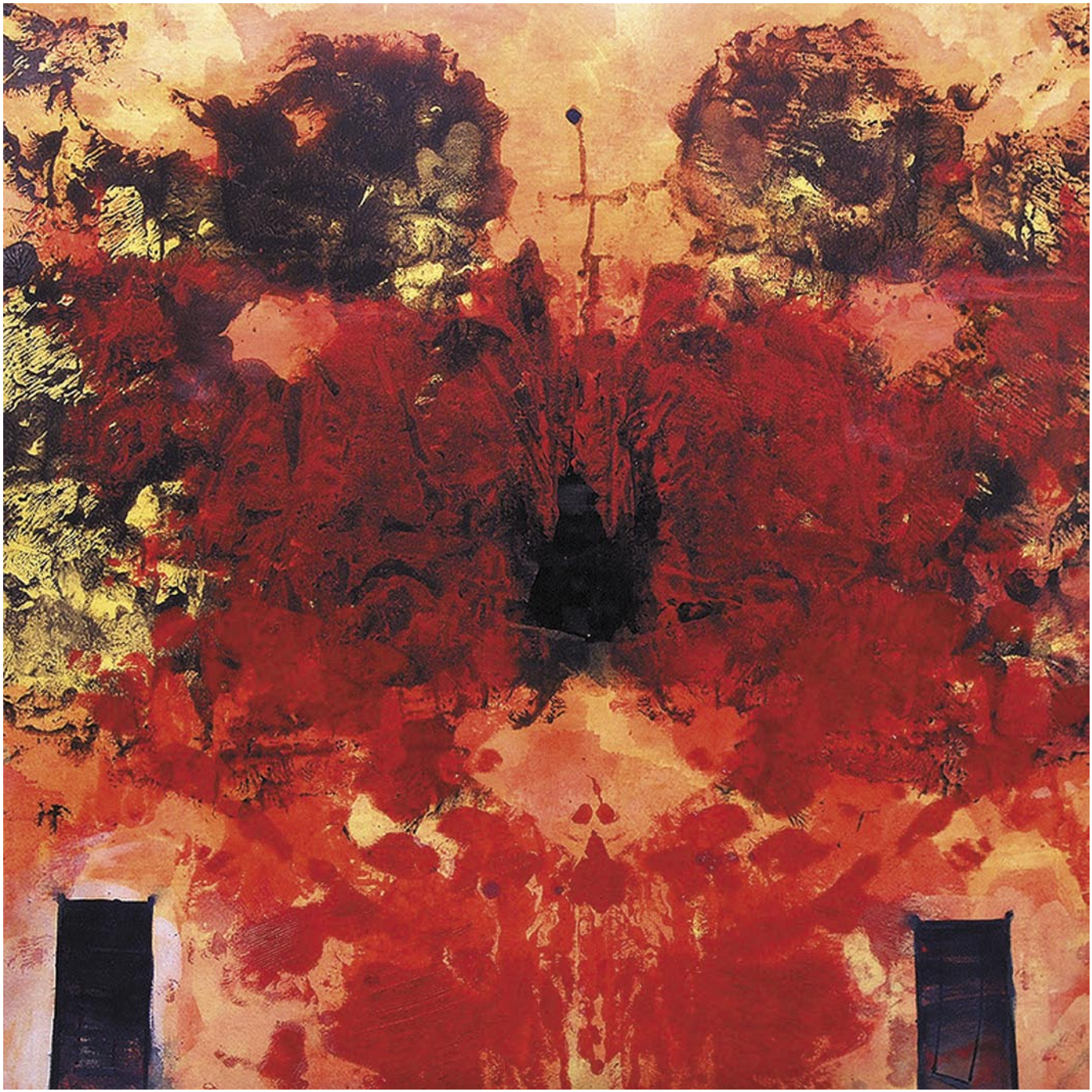
Urodzony w 1981 r. ■ Ukończył malarstwo na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dyplom z malarstwa w pracowni prof. Andrzeja Klimczak-Dobrzanieckiego w 2009 r. ■ Członek ZPAP od 2011 r. ■ Uprawia rysunek, malarstwo, ilustrację, komiks, scenografię, performance. ■ Wybór wieloznacznych elementów z naszej codzienności jest fundamentem jego obrazów. Test Rorschacha, linie dróg i boisk, portrety pamięciowe, litery Braile`a same w sobie prowokują szeroką sieć refleksji i odniesień. Poprzez swobodne poszukiwanie kontekstów między nimi i naszym uwarunkowanym kulturowo odbiorem ich sensy rozmywają się i krystalizują drocząc się z naszymi nawykami poznawczymi. Autora nieustannie porusza cienka granica, która na obrazie malarskim dzieli krzyż od wiatraka, układ skrzydeł wiatraka od swastyki. Obrazy są bogate formalnie, oprócz klasycznych farb dominuje pigment, lakiery matowe i błyszczące, polimer oraz zróżnicowanie narzędzi malarskich. ■ Jako twórca ilustracji i komiksu posługuje się głównie piórkiem i kolorem nakładanym w programie graficznym. Część prac powstaje również w technice olejnej. W przeciwieństwie do cykli malarskich ilustracja jest figuratywna i narracyjna. Jest wynikiem współpracy z pisarzami, muzykami oraz na potrzeby reklamy i stron internetowych. Od połowy lat 90-tych publikuje nieregularnie krótkie opowieści komiksowe. Kilkakrotnie nagradzany w konkursach na komiks i ilustrację. ■ Wybrane wystawy: 2006 – Boisko (performance), UMK, Toruń; 2007 – Festiwal Sztuki Współczesnej PARTYCYPACJA, Galeria Aula ASP, Poznań; 2008 – Figury Trochęantyczne, Festiwal Sztuki Współczesnej ZONART, Zielona Góra; 2009 – Obocze, Galeria BWA JELENIA GÓRA, Jelenia Góra; Wystawa pokonkursowa PROMOCJE 2009, Galeria BWA LEGNICA, Legnica; 2010 – Zielona z Jelenią mylą mi się, Galeria BWA JELENIA GÓRA, Jelenia Góra; Pożegnanie z bajką, Galeria STUDIO BWA WROCŁAW, Wrocław; Salon Jesienny, BWA, Gorzów wlkp; 2011 – Zwyczajne szaleństwo, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Galeria Galera, Zielona Góra; Piratów czeka śmierć, Instytut Polski Ambasady RP, Bratysława.

„Świetliki" - pigment, lakier, płótno | 80 x 140 cm | 2008 ■ „Test Rorschacha nr IV" (Kostium) - pigment, lakier, płótno | 105 x 70 cm | 2011

„Arachnofobia" - olej, emalia, pigment, płótno | 100 x 100 cm | 2011

Robert Tomak

Czym jest dla mnie twórczość?
To pytanie często pada, a ja nie chcę zbyt wiele o tym mówić, by nie popaść w zbyt górnolotny ton. Mogę tylko powiedzieć, że to co robię stało się dla mnie zwyczajną, podobną do fizjologicznej, codzienną czynnością, która daje wiele radości. Wiem, że dzięki temu, że tworzę, moje życie jest o wiele ciekawsze niż mogłem sobie wyobrażać.
Dzień nie jest podobny do dnia – to jest fascynujące i to daje radość życia.
Mam nadzieję, że tę radość odczuwa również widz oglądający moje realizacje.

Urodzony w 1969 w Sulechowie. ■ Absolwent Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej WSP w Zielonej Górze (obecnie Uniwersytet Zielonogórski). Dyplom w pracowni prof. Jana Berdyszaka w 1996 r. W latach 1996-1997 odbył staż na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, na Wydziale Rzeźby u prof. Antoniego Porczaka. Uprawia rzeźbę, malarstwo i rysunek. ■ Prowadzi pracownię plastyczną „Studio Rzeźby", w której wykonuje statuetki, medale, pomniki i tablice pamiątkowe. ■ Wyróżnienia i nagrody: „Animator Kultury 2003" Zielonogórskiego Ośrodka Kultury; 2003 – laureat stypendium twórczego i artystycznego Miasta Zielona Góra; 2008 – wyróżnienie w konkursie na projekt statuetki dla Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie; 2008 – pierwsza nagroda w ogólnopolskim konkursie na projekt pomnika Ignacego Łukasiewicza dla PGNiG S.A Oddział w Zielonej Górze; 2010 – pierwsze miejsce w zamkniętym konkursie na pomnik Matki Sybiraczki dla Związku Sybiraków Oddział w Zielonej Górze; 2010 – pierwsza nagroda za rzeźbę w III Ogólnopolskim Konkursie na Grafikę i Rzeźbę o Tematyce Muzycznej, Muzeum Okręgowe w Lesznie; 2011 – pierwsze miejsce w konkursie na projekt statuetki „Złoty Dukat Lubuski" dla Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze. ■ Wystawy indywidualne: 2011 – Muzeum Ziemi Lubuskiej; 2010 – Muzeum Archeologiczne–Historyczne w Głogowie; 2008 – galeria „Galeria M" we Wrocławiu; 2007 – galeria „Garbary 48" w Poznaniu; 2006 – galeria „Galera"w Zielonej Górze; 2005, 2010 – galeria „Pro Arte" w Zielonej Górze. ■ Wystawy zbiorowe: 2011 – Muzeum Erotyki w Warszawie; 2001-2011 – Salony Jesienne Artystów Województwa Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze.

„Don Kichote - zwyczajne szaleństwo" - instalacja, w głębi cykl płaskorzeźb z brązu na drewnie | 2010 ■ „Bezsenność" - brąz | 2010

„Lekkość bytu" - brąz | 2011

Katarzyna Wesołowska-Waszkowska

Urodzona w Krakowie w 1967 roku. ■ Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, dyplom w 2004 roku w pracowni prof. Piotra Kowalskiego. ■ Zajmuje się malarstwem i rysunkiem. ■ Od 2005 roku członek ZPAP. ■ Wystawy Indywidualne(*) i zbiorowe: 2009* – Galeria Pro Arte, Zielona Góra; 2009 – Salon Jesienny, Gorzów Wlkp.; 2008 – Poznaj Zmiany, Poznań; 2008 – Salon Jesienny Zielona Góra.

Konteksty estetyczne występowania danego stanu rzeczy mogą być różne. Stanem rzeczy jest cel osiągnięty w procesie formowania, strukturą jest/są konteksty. Od struktury zależne jest doświadczenie. Forma jest ważna dla siebie, wtedy poddaje siebie i widza doświadczeniu. Dostępność doświadczenia czyni obraz rzeczą każdej interpretacji i jedną z najbardziej zrozumiałych; istnieje bez pośredników, żeby się objawić. Powierzchnia obrazu, warstwa farb, konstrukcja podobrazia, cel, stan rzeczy zostaje adoptowany przez formę.

„Altówka" - olej, płótno | 50 x 20 cm | 2004 ■ „Owoce?" - akryl, olej, płótno | 70 x 80 cm | 2008

„Crash" - olej, płótno | 50 x 70 cm | 2004

Szczepan Wleklik

Urodził się w 1950 roku w Sulęcinie. ■ W 1977 roku skończył obecną Akademię Sztuk Pięknych w Poznaniu. ■ Od 1979 roku mieszka w Gorzowie. ■ Zadebiutował wystawą autorską w BWA (wespół z Juliuszem Piechockim). Przez 15 lat prowadził Galerię ARS. Na swoim koncie artystycznym ma udane realizacje w kościołach i polskich ośrodkach sztuki w Anglii, w Slough i Bristolu. ■ Głównym motywem jego sztuki jest figuracja. Mimo, że rzadko wystawia, malarstwem zajmuje się cały czas. Cyklem Forteca wraca do bardziej czynnego życia twórczego. ■ W 1981 roku, na Salonie Jesiennym pokazał „Powrót Salome" wywołując falę krytyki środowiska plastycznego. Pomieszał wówczas różne tradycje i style malarskie, pokazał własną wersję przypowieści. Nie bardzo wówczas spodobało się zaproponowane przez malarza ujęcie tej historii. Nikomu się wtedy nie śniło, że przyjdzie postmodernizm i artysta będzie miał prawo robić w swojej sztuce, co zechce.

„Znak 86-98" - olej, płótno | 2011 ■ „Znak 82" - olej, płótno | 2010

„Adam i Adam" - olej, płótno | 2011

'91

Artur Wochniak

Urodzony w 1973 roku w Lubinie, woj. dolnośląskie. ■ Absolwent Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze. W latach 1993-98 studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu na wydziale malarstwa, grafiki i rzeźby. Dyplom z rzeźby u prof. Józefa Kopczyńskiego, uzyskał z oceną bardzo dobrą. ■ Po studiach wrócił do Zielonej Góry i (od 1999 r.) przez sześć lat uczył w Liceum Plastycznym (rzeźby, podstaw projektowania i liternictwa). ■ Jest członkiem zarządu Ogólnopolskiej Sekcji Rzeźby przy Związku Polskich Artystów Plastyków. Był członkiem grupy plastycznej „beetwenus". ■ Członek ZPAP od 1999 roku. ■ Obecnie zajmuje się przede wszystkim rzeźbą, poza tym rysunkiem, scenografią, projektowaniem graficznym, projektowaniem wnętrz i malarstwem. ■ Od 2010 tworzy i realizuje kameralne rzeźby plenerowe - zielonogórskie Bachusiki. Jego najbardziej prestiżową realizacją rzeźbiarską jest rekonstrukcja Kwadrygii (Braunschweiger Quadriga) największej w Europie (9,5 m wysokości), znajdującej się w Brunszwiku na Schloss-Arkaden. Została wyrzeźbiona na podstawie małych modeli Ernsta Rietschela z 1863. ■ Ważniejsze wystawy indywidualne i zbiorowe: 2001 – wystawa z okazji 90-lecia ZPAP (Muzeum Ziemi Lubuskiej) Zielona Góra; 2002 – indywidualna wystawa rzeźby; 2002 – „Salon Jesienny", BWA, Gorzów Wielkopolski; 2003 – XII Wernisaż Młodych, Galeria Młodych, GA, Kraków; 2003 – „Salon Jesienny", BWA, Zielona Góra; 2004 – „Sacrum", BWA, Gorzów Wielkopolski, Paradyż; 2004 – XIV Międzynarodowe Biennale Rzeźby, Poznań; 2007 – „Salon Jesienny", BWA, Zielona Góra; 2008 – „beetwenus" wystawa zbiorowa, Galeria Pro Arte, Zielona Góra; 2008 – wystawa zbiorowa, Polski Salon Sztuki 2008 – „POZNAJ ZMIANY", Poznań; 2009 – 2 nagroda w ogólnopolskim konkursie na projekt rzeźby Bachusa, wystawa pokonkursowa; 2010 – wystawa zbiorowa w sali witrażowej Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra. 2011 – Twórczość artystów Okręgu Zielonogórskiego ZPAP, wystawa z okazji 100-lecia ZPAP, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; 2011 – „Współczesna Polska Erotyka", Muzeum Erotyki w Warszawie; 2011 – „TERAZ SZTUKA / ART NOW", wystawa z okazji 100-lecia ZPAP, Bruksela, Budynek Główny Parlamentu Europejskiego.

„Plażowicze" - brąz | 2006 ■ „Relax" - brąz | 2009

„Łóżko" - brąz | 2006

ANEKS 1

Władze Okręgu Zielonogórskiego ZPAP w latach 1954–2011

ZARZĄD DELEGATURY ZPAP PRZY OKRĘGU POZNAŃSKIM ZPAP 1954-1956

KLEM FELCHNEROWSKI – przewodniczący
ZIEMOWIT SZUM – wiceprzewodniczący
KAZIMIERZ ROJOWSKI – sekretarz

ZARZĄD DELEGATURY ZPAP PRZY OKRĘGU POZNAŃSKIM ZPAP 1956-1958

KLEM FELCHNEROWSKI – przewodniczący
KAZIMIERZ ROJOWSKI – wiceprzewodniczący
ADAM FALKIEWICZ – sekretarz

WŁADZE ODDZIAŁU NA PRAWACH OKRĘGU 1958-1959

Zarząd
WITOLD NOWICKI – prezes
MARIAN SZPAKOWSKI – wiceprezes
KAZIMIERZ ROJOWSKI – sekretarz
ADAM STAŃKOWSKI – skarbnik
ALOJZA ZACHARSKA – członek

Sekcja Zbiorcza I
KLEM FELCHNEROWSKI – przewodniczący

WŁADZE OKRĘGU w latach 1959-1961

Zarząd
KLEM FELCHNEROWSKI – prezes
WITOLD NOWICKI – wiceprezes
ADAM FALKIEWICZ – sekretarz
ADAM STAŃKOWSKI – skarbnik

Sekcja Zbiorcza
KAZIMIERZ ROJOWSKI – przewodniczący

WŁADZE OKRĘGU w latach 1961-1964

Zarząd
MARIAN SZPAKOWSKI – prezes
KAZIMIERZ ROJOWSKI – sekretarz
ADAM FALKIEWICZ – skarbnik

17.11.1964 r. na Walnym Zebraniu członków ZPAP na skutek zlecenia ustnego Głównej Komisji Rewizyjnej w 25.10.63 r. wybrano wiceprezesa Okręgu w osobie KLEMA FELCHNEROWSKIEGO.

Komisja Rewizyjna
JAN KORCZ – przewodniczący
ADAM STAŃKOWSKI – wiceprzewodniczący
ZYGMUNT WALDMAN – członek

WŁADZE OKRĘGU w latach 1964-1967

Zarząd
MARIAN SZPAKOWSKI – prezes
WITOLD NOWICKI – wiceprezes
ADAM FALKIEWICZ – sekretarz
ADAM STAŃKOWSKI – skarbnik

Sekcję zbiorczą podzielono na dwie sekcje – Sekcję Malarską i Architektury Wnętrz w dniu 26.11.65 r.

Sekcja Malarska
KAZIMIERZ ROJOWSKI – przewodniczący
JÓZEF BURLEWICZ – wiceprzewodniczący

ALOJZA ZACHARSKA – sekretarz
ADAM FALKIEWICZ – członek

Sekcja Architektury Wnętrz
JÓZEF ROSZAK – przewodniczący
RYSZARD CZYŻEWSKI – wiceprzewodniczący
LESZEK KRZYSZOWSKI – sekretarz
ANNA SZYMANEK-LANGE – członek

Komisja Rewizyjna
JAN KORCZ – przewodniczący
STEFAN SŁOCKI
JÓZEF ROSZAK

WŁADZE OKRĘGU w latach 1967-1970

Zarząd
MARIAN SZPAKOWSKI – prezes
KAZIMIERZ ROJOWSKI – wiceprezes
ADAM FALKIEWICZ – sekretarz
ADAM STAŃKOWSKI – skarbnik
JAN SKIBA – członek

Sekcja Malarska
JÓZEF BURLEWICZ – przewodniczący

Sekcja Architektury Wnętrz
RYSZARD CZYŻEWSKI – przewodniczący

Komisja Rewizyjna
JAN KORCZ – przewodniczący
ANNA SZYMANEK-LANGE – sekretarz
EDMUND WIECZOREK – członek

Sąd Koleżeński
WITOLD NOWICKI – przewodniczący
LESZEK KRZYSZOWSKI – członek
STEFAN SŁOCKI – członek

WŁADZE OKRĘGU w latach 1970-1971

Zarząd
MARIAN SZPAKOWSKI – prezes
JAN SKOWROŃSKI – wiceprezes
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes
ANNA SZYMANEK-LANGE – sekretarz
LESZEK KRZYSZOWSKI – skarbnik
STANISŁAW CIEŚLA – członek

W 1970 r. Jan Skowroński, a w 1971 r. Anna Szymanek-Lange, Leszek Krzyszowski i Marian Szpakowski składają rezygnację z pracy w Zarządzie.

Sekcja Zbiorcza
KRZYSZTOF SERAFIN – przewodniczący
ANDRZEJ STEFANOWSKI – wiceprzewodniczący
ADAM STAŃKOWSKI – sekretarz
MIECZYSŁAW RZESZEWSKI – członek

Sekcja Malarska
JÓZEF BURLEWICZ – przewodniczący
ZYGMUNT PRANGA – wiceprzewodniczący
KLEM FELCHNEROWSKI – sekretarz
WITOLD NOWICKI – członek

Komisja Rewizyjna
STEFAN SŁOCKI – przewodniczący
MAREK NITECKI – sekretarz
ANTONI GÓRNIK – członek

Sąd Koleżeński
JOLANTA ZDRZALIK – przewodniczący
JÓZEF SARNOWSKI – członek
WASSIL SOPOYSKI – członek

WŁADZE OKRĘGU w latach 1971-1972

Zarząd
JAN SKOWROŃSKI – prezes
JÓZEF BURLEWICZ – wiceprezes
MIECZYSŁAW RZESZEWSKI – wiceprezes
KRZYSZTOF SERAFIN – sekretarz
ANDRZEJ STEFANOWSKI – skarbnik
STANISŁAW CIEŚLA – członek

Sekcja Malarska
KLEM FELCHNEROWSKI – przewodniczący
STEFAN SŁOCKI – wiceprzewodniczący
HILARY GWIZDAŁA – sekretarz

Sekcja Architektury Wnętrz
HALINA MASZKIEWICZ – przewodniczący
CZESŁAW CZMAŃKO – wiceprzewodniczący
ANTONI GÓRNIK – członek

Sekcja Zbiorcza
JOLANTA ZDRZALIK – przewodniczący
AGATA DRZYZGA – wiceprzewodniczący
KRYSTYNA MAJ-MAZUR – sekretarz

Komisja Rewizyjna
RYSZARD CZYŻEWSKI – przewodniczący
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprzewodniczący
BOŻENA CAJDLER – sekretarz
ADAM BAGIŃSKI – członek

Sąd Koleżeński
WITOLD CICHACZ – przewodniczący
JAN KORCZ – wiceprzewodniczący
ANNA GAPIŃSKA – sekretarz
EDMUND WIECZOREK – członek

WŁADZE OKRĘGU w latach 1972-1975

Zarząd
JAN SKOWROŃSKI – prezes
JÓZEF BURLEWICZ – wiceprezes
MIECZYSŁAW RZESZEWSKI – wiceprezes
KRZYSZTOF SERAFIN – sekretarz (od 73 Adam Bagiński)
ANNA GAPIŃSKA – skarbnik
WANDA DAJNOWSKA – członek
TADEUSZ DOBOSZ – członek
ADAM BAGIŃSKI – członek

Sekcja Malarska
KLEM FELCHNEROWSKI – przewodniczący
ZYGMUNT PRANGA – wiceprzewodniczący
STEFAN SŁOCKI – członek
WITOLD CICHACZ – członek
HILARY GWIZDAŁA – członek

Sekcja Architektury Wnętrz
HALINA MASZKIEWICZ – przewodnicząca
STANISŁAW CIEŚLA – wiceprzewodniczący

Sekcja Zbiorcza
JOLANTA ZDRZALIK – przewodnicząca
KRYSTYNA MAJ-MAZUR – wiceprzewodnicząca

Komisja Rewizyjna
LESZEK PAWLIKOWSKI
MAREK PRZECŁAWSKI
BOŻENA CAJDLER

Sąd Koleżeński
JÓZEF CYGANEK
EDMUND WIECZOREK
ADAM STAŃKOWSKI

27.08.73 r. prezes JAN SKOWROŃSKI zrezygnował

z funkcji prezesa ZO ZPAP, funkcję p.o. prezesa przejął wiceprezes JÓZEF BURLEWICZ.

WŁADZE OKRĘGU w latach 1978-1980

Zarząd
JÓZEF BURLEWICZ – prezes
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes
ZYGMUNT PRANGA – sekretarz
WITOLD NOWICKI – skarbnik
RYSZARD KIEŁB
AGATA BUCHALIK

WŁADZE OKRĘGU w latach 1980-1983

Zarząd
JÓZEF BURLEWICZ – prezes
WITOLD NOWICKI – wiceprezes
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes
ZYGMUNT PRANGA – sekretarz
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA – skarbnik
HALINA MASZKIEWICZ
JOLANTA ZDRZALIK
RYSZARD KIEŁB

Komisja Rewizyjna
BOGUMIŁA MICHORZEWSKA
HALINA BODEK-KOZŁOWSKA
ERWIN JARZĘBSKI

Sad koleżeński
KRYSTYNA MATYR-BURLEWICZ
ŻBIK-NIERUBIEC
PIOTROWSKA

WŁADZE OKRĘGU od 21.02.1983

Zarząd
ZYGMUNT PRANGA – prezes
WITOLD NOWICKI – wiceprezes
KRYSTYNA MAJ-MAZUR – sekretarz
HALINA MASZKIEWICZ – skarbnik
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA

Komisja Rewizyjna
ANDRZEJ STEFANOWSKI
MAREK PRZECŁAWSKI
ANNA SZYMANEK

Sąd Koleżeński
ERWIN JARZĘBSKI
KRYSTYNA MATYR-BURLEWICZ
JANUSZ SKIBA

W czerwcu 1983 decyzją Prezydium miasta stołecznego Warszawy Związek Polskich Artystów Plastyków został rozwiązany.

W marcu 1989 roku w Krakowie powstaje Ogólnopolski Komitet Legalizacyjny Związku Polskich Atystów Plastyków.
W czerwcu 1989 roku Sąd Wojewódzki w Warszawie dokonuje ponownej rejestracji ZPAP.

WŁADZE OKRĘGU w latach 1990-1993

Zarząd
ZYGMUNT PRANGA – prezes
MAŁGORZATA WOLSZCZAN-KUŹNIAR – wiceprezes
ZDZISŁAW BAZYLEWICZ – wiceprezes

WITOLD NOWICKI – sekretarz
MAŁGORZATA BUKOWICZ – skarbnik
JOLANTA ZDRZALIK – członek
STANISŁAW ANTOSZ – członek
JÓZEF CYGANEK – członek

Komisja Rewizyjna
ANNA GAPIŃSKA-MYSZKIEWICZ – przewodnicząca
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA
BOŻENA CAJDLER-GRUSZKIEWICZ

Sąd Koleżeński
HENRYK KRAKOWIAK – przewodniczący
GRAŻYNA GRASZKA
RYSZARD TOMCZAK

WŁADZE OKRĘGU w latach 1993-1996

Zarząd
JOLANTA ZDRZALIK – prezes
WITOLD MICHORZEWSKI – wiceprezes
ZBIGNIEW OLCHOWIK – wiceprezes
WITOLD NOWICKI – sekretarz
STANISŁAW BODEK – skarbnik
STANISŁAW CZARNECKI – członek
ZDZISŁAW BAZYLEWICZ– członek
GUSTAW NAWROCKI – członek

Komisja Rewizyjna
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA – przewodnicząca
ANNA GAPIŃSKA-MYSZKIEWICZ
RYSZARD DRĄŻKOWSKI
JANINA GÓRAL
MAŁGORZATA BUKOWICZ

Sąd Koleżeński
HALINA MASZKIEWICZ – przewodnicząca
ALICJA MATWIJEWICZ
ROMAN KASPROWICZ

W 1995 roku (6.08) Witold Nowicki zrezygnował z pracy w Zarządzie, funkcję sekretarza objął Tadeusz Dobosz. W tym samym roku swoje funkcje we władzach OZ ZPAP przestali również pełnić Stanisław Bodek i Ryszard Drążkowski. Skarbnikiem został Stanisław Czarnecki.

WŁADZE OKRĘGU w latach 1996-1999

Zarząd
JOLANTA ZDRZALIK – prezes
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes
STANISŁAW CZARNECKI – wiceprezes
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA – sekretarz
MAREK PRZECŁAWSKI – skarbnik

Komisja Rewizyjna
WITOLD NOWICKI – przewodniczący
GRAŻYNA MICHALAK-BAZYLEWICZ
ADAM FALKIEWICZ

Sąd Koleżeński
JANINA GÓRAL – przewodnicząca
ZDZISŁAW BAZYLEWICZ

WŁADZE OKRĘGU w latach 1999-2002

Zarząd
TADEUSZ DOBOSZ – prezes
JOLANTA ZDRZALIK – wiceprezes
WITOLD NOWICKI – wiceprezes
GRAŻYNA MICHALAK-BAZYLEWICZ – sekretarz
MAREK PRZECŁAWSKI – skarbnik

Komisja Rewizyjna
ANDRZEJ STEFANOWSKI – przewodniczący
KRYSTYNA MAJ-MAZUR – z-ca przewodniczącego
MONIKA ŁAKOMSKA

Sąd Koleżeński
ZDZISŁAW BAZYLEWICZ – przewodniczący
WITOLD MICHORZEWSKI – z-ca przewodniczącego
EUGENIUSZ KRAWCEWICZ
WACŁAW SERDECZNY

20 grudnia 2001 przyjęto rezygnację Grażyny Michalak-Bazylewicz z pracy w Zarządzie. Funkcja sekretarza pozostała nieobsadzona.

WŁADZE OKRĘGU w latach 2002-2006

Zarząd
WITOLD MICHORZEWSKI – prezes
JERZY FEDRO – wiceprezes ds. artystycznych
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes ds. gospodarczych
MAGDALENA GRYSKA – sekretarz
DOROTA KOMAR-ZMYŚLONY – skarbnik
GUSTAW NAWROCKI – członek

Komisja Rewizyjna
JOLANTA ZDRZALIK – przewodnicząca
MAREK PRZECŁAWSKI – z-ca przewodniczącej
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA

Sąd Koleżeński
ZDZISŁAW BAZYLEWICZ – przewodniczący
BOŻENA CAJDLER-GRUSZKIEWICZ
KRYSTYNA MAJ-MAZUR

WŁADZE OKRĘGU w latach 2006-2010

Zarząd
PRZEMYSŁAW GAPIŃSKI – prezes
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes d/s gospodarczych
IGOR MYSZKIEWICZ – wiceprezes d/s artystycznych
ROBERT TOMAK – skarbnik
WACŁAW SERDECZNY – sekretarz
GUSTAW NAWROCKI – członek Zarządu

Komisja Rewizyjna
WITOLD CICHACZ – przewodniczący
BOŻENA CAJDLER-GRUSZKIEWICZ – z-ca przewodniczącego
JERZY FEDRO – członek komisji

Sąd Koleżeński
AGATA BUCHALIK-DRZYZGA – przewodnicząca
DOROTA KOMAR-ZMYŚLONY – z-ca przewodniczącej
ADAM FALKIEWICZ

WŁADZE OKRĘGU OD 24 KWIETNIA 2010

Zarząd
WACŁAW SERDECZNY – prezes
TADEUSZ DOBOSZ – wiceprezes d/s administracyjnych
IGOR MYSZKIEWICZ – wiceprezes d/s artystycznych
ANDRZEJ BEMBENEK – skarbnik
AGNIESZKA KUJAWA-BARTOSIK – sekretarz

Komisja Rewizyjna
ROBERT TOMAK – przewodniczący
MARIUSZ KOWALSKI – z-ca przewodniczącego
WITOLD CICHACZ – członek komisji

Sąd Koleżeński
ANNA NABEL-MYSZKIEWICZ – przewodnicząca
ALEKSANDRA DYBAŚ – z-ca przewodniczącej
JANUSZ SKIBA

ANEKS 2

Wybrane realizacje artystów OZ ZPAP w przestrzeni miejskiej

Mariana Szpakowski – Relief na fasadzie zielonogórskiego BWA (fot. Tomasz Daiksler)

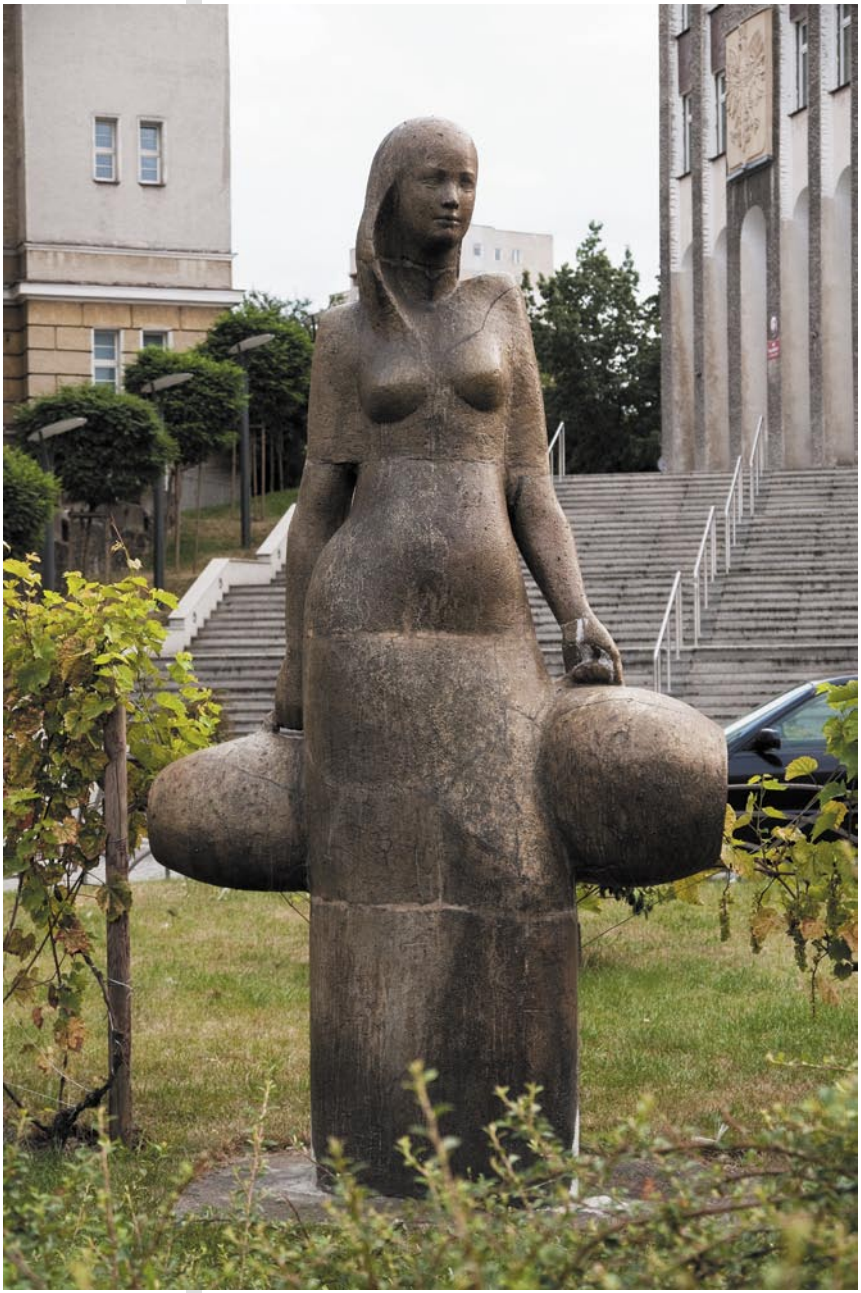
Tadeusz Dobosz – JANUSZ KORCZAK – ul. Wyspiańskiego (fot. Anna Nabel-Myszkiewicz)

Tadeusz Dobosz – BABY – przed wejściem do amfiteatru, park Piastowski (fot. Igor Myszkiewicz)

Leszek Krzyszowski – WINIARKA – park Winny (fot. Igor Myszkiewicz)

Halina Kozłowska-Bodek – WINIARKA – ul. Sobieskiego (fot. Tomasz Daiksler)

Zygmunt Pranga – Mozaika na fasadzie Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. K. Norwida – fragment (fot. W. Serdeczny)

Halina Kozłowska-Bodek – FLAMINGI – osiedle Wazów (fot. W. Serdeczny)

Marek Przecławski - WZRASTANIE I – park Winny (fot. Igor Myszkiewicz)

Marek Przecławski - WZRASTANIE II – park Winny (fot. Igor Myszkiewicz)

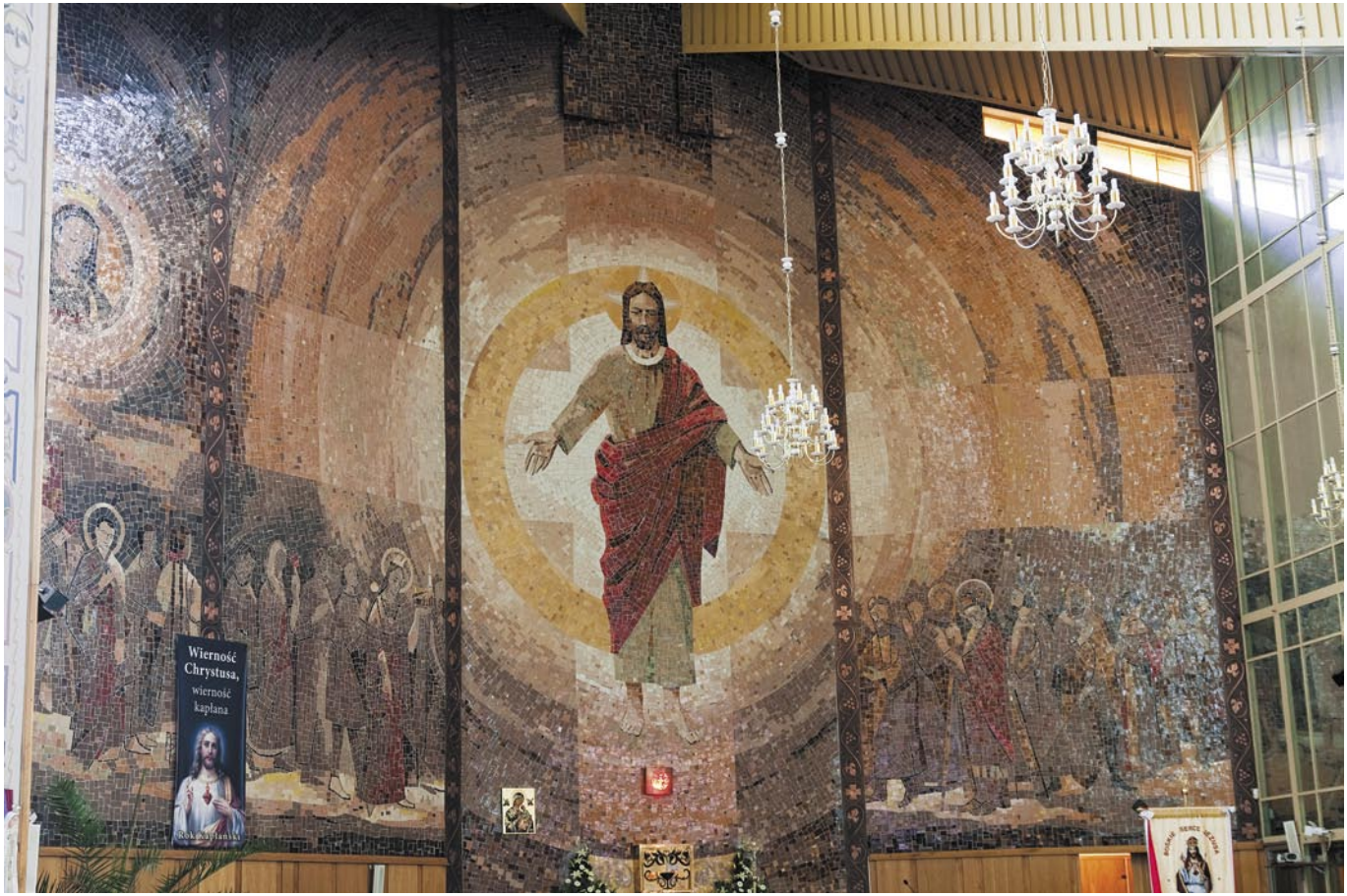
Witold Cichacz – Mozaika na auli UZ (fot. Tomasz Daiksler)

Józef Cyganek – Droga Krzyżowa w kościele św. Krzyża na Osiedlu Słowackiego w Zielonej Górze – fragment. (fot. Tomasz Daiksler)

Zygmunt Pranga – Mozaika na kościele św. Krzyża na Osiedlu Słowackiego w Zielonej Górze. (fot. Tomasz Daiksler)

Zygmunt Pranga – Mozaika w kościele św. Krzyża na Osiedlu Słowackiego w Zielonej Górze. (fot. Tomasz Daiksler)

Małgorzata Bukowicz – SKRZYDŁO
– pomnik poświęcony pamięci ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem z dnia 10 kwietnia 2010 roku.
(fot. Tomasz Daiksler)

Robert Tomak – IGNACY ŁUKASIEWICZ – przed siedzibą PGNiG (fot. Igor Myszkiewicz)

Robert Tomak – MATKA SYBIRACZKA – przed dworcem PKP (fot. Tomasz Daiksler)

Małgorzata Bukowicz – BACHUSIK BECZKUS – ul. A. Mickiewicza (fot. W. Serdeczny)

Robert Tomak – BACHUSIK PĘDZIBECZEK – przy Ratuszu (fot. Tomasz Daiksler)

Artur Wochniak – BACHUSIK DEGUSTICUS – ul. Pod Topolami (fot. W. Serdeczny)

1911 – 2011